

Udskriftsdato: 19. december 2025

2022/2 LSF 115 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmeforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven (Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingsegnet affald)

Ministerium: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Journalnummer: Klima-, Energi- og Forsyningsmin.,
Energistyrelsen, j.nr. 2021-9205

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven

(Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingseget affald)

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023, som ændret ved § 1 i lov nr. 45 af 23. januar 2018 og lov nr. 807 af 9. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 45 d indsættes:

»§ 45 e. Kommunalbestyrelsen skal udbyde opgaver med og indgå kontrakt om behandling af forbrændingseget affald, der ikke er farligt affald, og som er omfattet af en kommunal indsamlingsordning efter udbudsloven og regler udstedt i medfør heraf, jf. dog 2. pkt. og stk. 2-4. Regler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere og om kontrakter mellem ordregivende myndigheder i udbudsloven og i regler udstedt i medfør heraf finder ikke anvendelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal indgå kontrakt, jf. stk. 1, med virkning senest den 1. juli 2025, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Kommunalbestyrelser, der før lovens ikrafttrædelse har udbudt opgaver med og indgået kontrakt om behandling af forbrændingseget affald med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer helt eller delvist, skal senest med virkning fra den 1. juli 2028 indgå kontrakt, jf. stk. 1.

Stk. 4. Stk. 1 finder ikke anvendelse for kommunalbestyrelser, der den 1. juli 2023 helt eller delvist ejer et affaldsforbrændingsanlæg etableret på en ø uden fast broforbindelse i kommunen, så længe anlægget er i drift.

§ 45 f. Forsyningstilsynet udarbejder understøttende materiale og konkurrencefremmende tiltag til brug for afholdelse af udbud efter § 45 e, stk. 1.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal indberette til Forsyningstilsynet, hvis kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud ikke følger konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af stk. 1, og årsagen til, at de konkurrencefremmende tiltag ikke følges.

Stk. 3. Forsyningstilsynet kan meddele påbud om indberetning efter stk. 2.

Stk. 4. Forsyningstilsynet fastsætter nærmere regler om kommunalbestyrelsernes indberetninger efter stk. 2.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal følge de konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af stk. 1, og om, at kommunalbestyrelsen ikke skal indberette efter stk. 2.

§ 45 g. Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at kommunalbestyrelsen overholder § 45 f, stk. 2, og regler udstedt i medfør af § 45 f, stk. 5.

Stk. 2. Forsyningstilsynet kan meddele påbud til kommunalbestyrelsen om at bringe en kontrakt omfattet af § 45 e, stk. 1, til ophør inden for en frist, hvis

- 1) der er indgået en kontrakt med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer helt eller delvist, og
- 2) indberettede årsager, jf. § 45 f, stk. 2, til ikke at følge de konkurrencefremmende tiltag ikke er saglige.

Stk. 3. Forsyningstilsynet kan offentliggøre kommunalbestyrelsernes indberetninger efter § 45 f, stk. 2.

§ 45 h. Klima-, energi- og forsyningsministeren monitorerer udviklingen i forbrændingskapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan offentliggøre resultatet af monitoreringen.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om affaldsforbrændingsanlægs og affaldsmedforbrændingsanlægs indberetning til brug for monitorering efter stk. 1, herunder

- 1) hvilke oplysninger, der skal indberettes, herunder oplysninger om investeringsplaner,
- 2) hvordan oplysningerne skal indberettes, og
- 3) frister for indberetning.

§ 45 i. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan inden for en pulje fastsætte regler om en ordning, hvorefter ministeren efter ansøgning fra en kommune kan meddele tilsagn om midler til delvis dækning af kommunens tab, hvis kommunen har garanteret for lån eller hæfter direkte for restgælden af anlægslån i affaldsforbrændingsanlæg, omfattet af lov om varmforsyning § 2 b, stk. 3, eller lov om elforsyning § 4 a, stk. 1, herunder om at udbetaling fra puljen kan ske efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg med et beløb på op til 70 pct. af et tab. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om ordningen, herunder om følgende:

- 1) Opdeling af puljen.
- 2) Proces for ansøgning om midler, herunder tidsfrister og form.
- 3) Betingelser og vilkår for udbetaling af midler, dokumentationskrav, opgørelse af tab og oplysningspligt.
- 4) Udvælgelseskriterier og prioritering af ansøgninger om midler.
- 5) Offentliggørelse af tildelte midler.
- 6) Annullering, ændring og bortfald af meddelte midler.
- 7) Tilbagebetaling, herunder betaling af renter, og genanvendelse af midler.
- 8) Klageadgang, herunder at klager ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.
- 9) Klage ikke kan indbringes for domstolene før klageinstansens afgørelse forelægges.«

2. § 48 c, stk. 3, ophæves.

3. I § 48 e, stk. 2, indsættes efter »konkurrencelovgivningen«: »eller udbudslovgivningen«.

4. I § 48 g, stk. 1, indsættes efter »regler udstedt i medfør heraf«: », jf. dog stk. 2«.

5. I § 48 g indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for Forsyningstilsynets opgavevaretagelse i henhold til § 50 d.

Stk. 3. Afgørelser truffet i henhold til stk. 1 og i henhold til regler udstedt i medfør af stk. 4 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

6. § 50 b ophæves.

7. I § 50 c, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »anlæggene«: », jf. dog stk. 2«.

8. I § 50 c, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »deponeringsaktiviteten«: », jf. dog stk. 2«.

9. I § 50 c indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Stk. 1 og regler udstedt i medfør af stk. 3 og 4 finder ikke anvendelse for ejere af affaldsforbrændingsanlæg, der drives på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

10. § 50 d, stk. 1, affattes således:

»Forsyningstilsynet gennemfører årligt benchmarking af deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggenes miljø-, service- og driftsforhold samt økonomiske forhold.«

11. I § 50 d, stk. 2, 1. og 2. pkt., og stk. 3 og 4 ændres »Klima-, energi- og forsyningsministeren« til: »Forsyningstilsynet«.

12. I § 50 d, stk. 2, 1. pkt., udgår »forbrændings- og«, og efter »afgive oplysninger« indsættes: »til Forsyningstilsynet«.

13. I § 89 a, stk. 4, indsættes efter »kapitel 11«: »og kapitel 12«.

14. I *overskriften* til kapitel 11 ændres »og søgsmål« til: »til Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

15. Efter § 90 a indsættes i *kapitel 11*:

»§ 90 b. Reglerne i kapitel 11 gælder for afgørelser efter loven og regler udstedt i medfør heraf, der kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.«

16. Efter § 100 indsættes:

»Kapitel 11 a

Klage til Energiklagenævnet

§ 100 a. Reglerne i kapitel 11 a gælder for afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør heraf, der kan påklages til Energiklagenævnet.

§ 100 b. Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan påklages til Energiklagenævnet, jf. dog § 48 g, stk. 4.

Stk. 2. Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet.

Stk. 3. Klage, jf. stk. 1, skal være indgivet skriftligt inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt. Udløber klagefristen på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

§ 100 c. Energiklagenævnets formand kan efter nærmere aftale med nævnet træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, der behandles efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om Energiklagenævnets sammensætning ved nævnets behandling af afgørelser efter denne lov eller efter regler udstedt i medfør heraf.

Kapitel 12

Søgsmål«.

17. I § 101 indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. Afgørelser, der kan prøves af Energiklagenævnet efter kapitel 11 a, kan ikke indbringes for domstolene, før Energiklagenævnets afgørelse foreligger.«

18. I § 110, stk. 3, indsættes efter »§ 45 d,«: »§ 45 h, stk. 2,«.

§ 2

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021, som ændret ved § 1 i lov nr. 2606 af 28. december 2021, § 1 i lov nr. 573 af 10. maj 2022, § 25 i lov nr. 1387 af 5. oktober 2022 og lov nr. 217 af 7. marts 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 b, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »§ 2, stk. 1,«: »jf. dog stk. 3,«.

2. I § 2 b indsættes som stk. 3-6:

»Stk. 3. En kommune må kun varetage virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, hvis virksomheden udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab, der alene driver affaldsforbrændingsanlæg, jf. dog stk. 4-6 og §§ 2 h og 2 i.

Stk. 4. Stk. 3 finder ikke anvendelse, hvor kommunalbestyrelsen inden den 1. januar 2025 har godkendt et projektforslag for lukning af affaldsforbrændingsanlæg i medfør af § 4, og lukningen gennemføres senest 3 år efter godkendelsen.

Stk. 5. Stk. 3 finder ikke anvendelse på affaldsforbrændingsanlæg placeret på en ø uden fast broforbindelse, når anlægget den 1. juli 2023 er helt eller delvist ejet af en kommune.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i særlige tilfælde forlænge fristerne i stk. 4.«

3. I § 2 d, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter: »En kommune kan«: »på markedsvilkår og«.

4. I § 2 e, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter: »En kommune kan«: »på markedsvilkår og«.

5. Efter § 2 g indsættes i kapitel 1 a:

»§ 2 h. For affaldsforbrændingsanlæg, der var helt eller delvist kommunalt ejet den 1. juli 2023, skal § 2 b, stk. 3, være opfyldt senest den 1. januar 2025, jf. stk. 3-5.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet, jf. stk. 1, skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet, jf. §§ 2 d og 2 e.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter anmodning fra den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, i særlige tilfælde forlænge fristen i stk. 1.

Stk. 4. Sker der væsentlige ændringer i de forudsætninger, der ligger til grund for en meddelt fristforlængelse efter stk. 3, indsender den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, en ny anmodning til klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på ministerens vurdering af, om fristforlængelsen kan opretholdes.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i helt særlige tilfælde beslutte at lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. til brug for ministerens vurdering efter stk. 3 og 4. Udgiften til den uafhængige revisor afholdes af den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget.

§ 2 i. For affaldsforbrændingsanlæg, der var helt eller delvist ejet af en eller flere kommuner den 1. juli 2023, skal en eller flere kommuner i forening have råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne samt eje mere end halvdelen af kapitalandelene i den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlægget omfattet af § 2 b, stk. 3, så længe anlægget er i drift, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis der inden den 1. juli 2023 er indgået aftale om overdragelse af affaldsforbrændingsanlægget med virkning senest den 1. juli 2025.

§ 2 j. En kommunes vederlag i forbindelse med udskillelse og stiftelse af affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2 b, stk. 3, i et aktie- eller anpartsselskab, må udelukkende bestå af aktier eller anparter i selskabet.«

§ 3

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, som ændret bl.a. ved § 4 i lov nr. 923 af 18. maj 2021, § 1 i lov nr. 2605 af 28. december 2021 og senest ved § 3 i lov nr. 1594 af 28. december 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »affald«: », jf. dog § 4 a«.
2. I § 4, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »§ 2, stk. 1«: », jf. dog § 4 a«.
3. § 4, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Energinet kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som Energinet varetager eller deltager i.«
4. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. En kommune må kun varetage eller deltage i virksomhed, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald, hvis virksomheden udøves i et aktie- eller anpartsselskab, der alene driver affaldsforbrændingsanlæg. For affaldsforbrændingsanlæg, der var helt eller delvist kommunalt ejet den 1. juli 2023, skal 1. pkt. være opfyldt senest den 1. januar 2025, jf. stk. 4-6.

Stk. 2. En kommunes vederlag i forbindelse med udskillelse og stiftelse af affaldsforbrændingsanlæg i et aktie- eller anpartsselskab, omfattet af stk. 1, 1. pkt., må udelukkende bestå af aktier eller anparter i selskabet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet, jf. stk. 1, 2. pkt., skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter anmodning fra den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, i særlige tilfælde forlænge fristen i stk. 1, 2. pkt.

Stk. 5. Sker der væsentlige ændringer i de forudsætninger, der ligger til grund for en meddelt fristforlængelse efter stk. 4, indsender den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, en ny anmodning til klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på ministerens vurdering af, om fristforlængelsen kan opretholdes.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i helt særlige tilfælde beslutte at lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. til brug for ministerens vurdering efter stk. 4 og 5. Udgiften til den uafhængige revisor afholdes af den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget.

Stk. 7. For affaldsforbrændingsanlæg, der var helt eller delvist ejet af en eller flere kommuner den 1. juli 2023, skal en eller flere kommuner i forening have råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne samt eje mere end halvdelen af kapitalandelene i den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlægget omfattet af stk. 1, så længe anlægget er i drift, jf. dog stk. 8.

Stk. 8. Stk. 7 finder ikke anvendelse, hvis der inden den 1. juli 2023 er indgået aftale om overdragelse af affaldsforbrændingsanlægget med virkning senest den 1. juli 2025.

Stk. 9. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvor klima-, energi- og forsyningsministeren inden den 1. januar 2025 har meddelt tilladelse til lukning af affaldsforbrændingsanlæg som en væsentlig ændring i medfør af § 11, og lukningen gennemføres senest 3 år efter tilladelsen er meddelt.

Stk. 10. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i særlige tilfælde forlænge fristerne i stk. 9.«
5. § 12 a ophæves.
6. § 48 ophæves.
7. To steder i § 51 a, stk. 2, og to steder i § 51 a, stk. 3, udgår »§ 12 a, stk. 1,«.
8. § 75, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.
9. I § 75, stk. 4, der bliver stk. 3, udgår »og 3«.

§ 4

I selskabsskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1241 af 22. august 2022, som ændret ved § 1 i lov nr. 905 af 21. juni 2022 og § 4 i lov nr. 1389 af 5. oktober 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, nr. 2f, 3. pkt., ændres »varmeproduktion.« til: »varmeproduktion,« og 4. pkt., ophæves.
2. § 3, stk. 7, 2. pkt., ophæves.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2023, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 6, § 3, nr. 5-9, og § 4 træder i kraft den 1. januar 2025.

Stk. 3. Regler fastsat i medfør af § 48 g, stk. 2, § 50 c, stk. 2 og 3, og § 50 d, stk. 2-4, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 48 g, stk. 4, § 50 c, stk. 3 og 4, og § 50 d, stk. 2-4, i lov om miljøbeskyttelse, jf. denne lovs § 1, nr. 5, 9, 11 og 12.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Kommuners varetagelse af affaldsforbrændingsanlæg
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.1. Lov om miljøbeskyttelse
 - 3.1.1.2. Lov om varmemforsyning
 - 3.1.1.3. Lov om elforsyning
 - 3.1.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Kommunal garantistillelse
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.2.3. Den foreslåede ordning
 - 3.3. Tvunget debitorskifte
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.3.3. Den foreslåede ordning
 - 3.4. Udbud af forbrændingsegnet affald
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.4.3. Den foreslåede ordning
 - 3.5. Monitorering af kapacitetsudvikling
 - 3.5.1. Gældende ret
 - 3.5.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.5.3. Den foreslåede ordning
 - 3.6. Forsyningstilsynets opgaver
 - 3.6.1. Gældende ret
 - 3.6.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.6.3. Den foreslåede ordning
 - 3.7. Energiklagenævnet
 - 3.7.1. Gældende ret
 - 3.7.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.7.3. Den foreslåede ordning
 - 3.8. Regnskaber for og benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg
 - 3.8.1. Gældende ret
 - 3.8.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 3.8.3. Den foreslåede ordning
 - 3.9. Skattemæssige forhold
 - 3.9.1. Gældende ret

- 3.9.2. Skatteministeriets overvejelser
- 3.9.3. Den foreslåede ordning
- 4. Økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige
 - 4.1. Økonomiske konsekvenser for staten
 - 4.2. Økonomiske konsekvenser for regionerne
 - 4.3. Økonomiske konsekvenser for kommunerne
- 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 6. Administrative og økonomiske konsekvenser for borgerne
- 7. Klimamæssige konsekvenser
- 8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
- 9. Forholdet til EU-retten
- 10. Hørte myndigheder, organisationer m.v.
- 11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Der er med bred opbakning i Folketinget sat et ambitiøst mål om at reducere de nationale drivhusgasudledninger med 70 pct. i 2030 i forhold til 1990. Den daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet er enige om, at affaldssektoren skal bidrage til indfrielse af dette mål, jf. aftale af 16. juni 2020 om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi (herefter Klimaplanen). Moderaterne er tiltrådt aftalens afsnit, som er omfattet af forlig.

Dette lovforslag implementerer Klimaplanens initiativ V om mindre forbrænding og mindre import af affald til forbrænding. Lovforslaget indebærer en ny organisering af affaldsforbrændingssektoren, hvor affaldsforbrændingsanlæggene selskabsgøres og skal konkurrere om at behandle affaldet med henblik på, at affaldet behandles, hvor det kan gøres mest miljørigtigt, bedst og billigst.

De nye rammevilkår skønnes at medvirke til, at anlæg, der ikke kan klare sig i konkurrencen, reducerer deres kapacitet eller lukker, og at der fremadrettet investeres mere hensigtsmæssigt i sektoren. Det vurderes at bidrage til en mere effektiv sektor og samlet set føre til lavere varmepriser og affaldstakster for danskerne og dansk erhverv. I takt med, at anlæg lukker skønnes den samlede kapacitet at blive reduceret. På den baggrund skønnes det, at der afbrændes mindre affald, og derigennem importeres mindre affald til Danmark, som i dag har et højere fossilt indhold end de danske forbrændingsegnede mængder. Herigennem forventes CO₂e-udledningerne fra sektoren at nedbringes.

Med Klimaplanen blev der politisk aftalt et kapacitetsloft svarende til udviklingen i de danske forbrændingsegnede affaldsmængder, der ved aftaletidspunktet blev vurderet til 30 pct. af det forbrændte affald i 2030 ift. 2020. Med lovforslaget lægges der op til, at udviklingen i kapaciteten af affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg monitoreres med henblik på at følge, om kapaciteten udvikler sig i takt med de danske mængder af forbrændingseget affald. Lovforslaget fastsætter rammerne for monitoreringen med henblik på, at aftalepartierne kan følge op med tiltag, såfremt kapaciteten ikke udvikler sig som forventet. På den baggrund fastsættes ikke et lovmæssigt bestemt kapacitetsloft, da der endnu ikke er truffet beslutning om eventuelle yderligere tiltag.

Nedbringelse af kapaciteten i affaldsforbrændingssektoren vil som hidtil skulle ske ved statslig tilladelse efter lov om elforsyning eller kommunal godkendelse efter lov om varmforsyning. Ved lukning af et affaldsforbrændingsanlæg, vil der fortsat skulle tages hensyn til forsyningssikkerheden, hvilket også omfatter økonomiske konsekvenser for varmemeforbrugerne.

Med lovforslaget indføres krav om, at kommunerne udbyder behandlingen af det indsamlede forbrændingsegnete husholdningsaffald. Udbudspligten vil også omfatte det forbrændingsegnete erhvervsaffald, som kommunerne indsamler i de tilfælde, hvor kommuner tilbyder en indsamlingsordning for erhvervsaffald.

Der indføres endvidere krav om, at de eksisterende kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal drives i kommunalt ejede selskaber med begrænset ansvar i form af aktieselskaber eller anpartsselskaber, hvor kommunerne fortsat har majoritetskontrol. Anlæggene skal herefter drives som kommercielle virksomheder, hvilket skal sikre, at affaldsforbrændingsanlæggene kan konkurrere frit på kommercielle og lige konkurrencevilkår, og selskabsgørelsen skal sikre gennemsigtighed og armslængde til kommunerne. De selskabsgjorte anlæg er underlagt selskabslovgivningen, skattelovgivning, årsregnskabsloven m.v.

Der indføres mulighed for tvunget debitorskifte, så eksisterende kommunale lån ikke skal indfries, hvorved transaktionsomkostninger ved selskabsgørelsen for anlæggene kan minimeres.

Der indføres tilsynsbestemmelser med den økonomiske regulering af affaldsforbrændingssektoren. Tilsynet varetages af Forsyningstilsynet, som skal udarbejde konkurrencefremmende tiltag, som kommuner kan anvende i forbindelse med udbud samt vejledningsmateriale. I de situationer, hvor der ikke foreligger en saglig begrundelse, og kommunalbestyrelsen samtidig har indgået kontrakt med sit eget anlæg vil Forsyningstilsynet under hensyntagen til bl.a. forsyningssikkerheden få mulighed for at gribe ind og påbyde kommunalbestyrelsen at ophæve sådanne kontrakter.

Med lovforslaget fastlægges regler for en statslig pulje til kompensation af kommunerne for op til 70 pct. af eventuelle strandede omkostninger hos ejerkommunerne, efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg. Med lovforslaget foreslås det, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om blandt andet ansøgning og uddeling af midler fra den afsatte pulje.

Det ligger ikke inden for den politiske aftale at ændre på den økonomiske regulering af opvarmet vand eller damp fra et affaldsforbrændingsanlæg. Det betyder, at prisen på affaldsvarmen som hidtil vil skulle fastsættes i medfør af kapitel 4 i lov om varmforsyning. Den nye organisering af sektoren medfører, at kravet i lov om elforsyning om, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, økonomisk skal hvile i sig selv, skal ophæves.

2. Lovforslagets baggrund

Dette lovforslag implementerer Klimaplanens initiativ V om mindre forbrænding og mindre import af affald til forbrænding. Lovforslaget skal dog også ses i sammenhæng med de øvrige initiativer i Klimaplanen, herunder den øgede og strømlinede affaldssortering, som for de fleste fraktioner, implementeres i kommunerne frem mod udgangen af 2023, samt de ændringer, der blev indført med lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet (Nye rammer for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indsamling af erhvervsaffald, genbrug på genbrugspladser og skærpet økonomisk tilsyn). Klimaplanen skal samlet set være med til at skabe en stærk grøn affaldssektor i Danmark og sikre en mere cirkulær økonomi, hvor mere affald genbruges og genanvendes i stedet for at blive forbrændt.

I Danmark er der primo 2023 23 affaldsforbrændingsanlæg, heraf er 6 anlæg forbrugerejede eller ejet af et varmeselskab og 17 anlæg er kommunalt ejet. Hovedparten af de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg drives i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse. Fem drives i aktieselskaber, mens et enkelt anlæg indgår som en del af den kommunale forvaltning.

Mens forbrænding af affald historisk har været en vigtig del af Danmarks energiuudnyttelse, idet affaldet

har fortrængt andre fossile kilder i varme- og elproduktionen, for eksempel kul, olie og gas, er affald nu i sig selv på vej til at blive den største fossile varme- og energikilde i 2030.

I takt med, at genanvendelsen stiger, og de danske forbrændingsegne affaldsmængder falder, vil behovet for at forbrænde dansk affald blive mindre. En tilpasning af forbrændingskapaciteten kan medvirke til, at der ikke fyldes op med importeret affald, som i gennemsnit indeholder væsentligt mere plastik end dansk affald. Herigennem forventes CO₂e-udledningerne fra sektoren at nedbringes.

Aftalepartierne bag Klimaplanen besluttede at fastsætte et kapacitetsloft svarende til udviklingen i de danske forbrændingsegne affaldsmængder, der ved aftaletidspunktet blev vurderet til 30 pct. af det forbrændte affald i 2030 ift. 2020.

Som det fremgår af Klimaplanen anmodede aftalepartierne KL om at udarbejde en konkret plan for tilpasning af kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæggene inden for nærmere fastsatte rammer, som er oplistet i Klimaplanens initiativ V om mindre forbrænding og mindre import af affald til forbrænding. KL's tilpasningsplan blev afleveret til myndighedernes godkendelse ultimo 2020. På baggrund af myndighedernes tilbagemeldinger på de enkelte delelementer foretog Energistyrelsen en samlet og konsolideret vurdering og konkluderede, at KL's tilpasningsplan ikke kunne godkendes i henhold til de fastsatte kriterier.

Det fremgår af Klimaplanen, at hvis KL's tilpasningsplan ikke godkendes af myndighederne, iværksættes automatisk en løsning baseret på, at affaldsforbrændingsanlæggene skal konkurrere om affaldet med henblik på, at det behandles, hvor det kan gøres mest miljørigtigt, bedst og billigst.

Ifølge Klimaplanen skal der derfor indføres krav til kommunerne om udbud af behandlingen af det forbrændingsegne husholdningsaffald. Samtidig skal kommuners ret til at anvise forbrændingsegnet erhvervsaffald ophæves. Dette forventes at ske ved bekendtgørelsesændring. Det forbrændingsegne erhvervsaffald vil dermed indgå i anlæggenes konkurrence om det forbrændingsegne affald.

I det lovforberedende arbejde er det vurderet, at det er hensigtsmæssigt at erstatte det nuværende affalds-varmepriksloft med et VE-prisloft baseret på alternative VE-teknologier. Ændringen har til formål at sikre mere tidssvarende regulering og vil samtidig beskytte varmemeforbrugerne mod for høje priser, når affaldsforbrænding konkurrenceudsættes. Ændringen forventes at ske ved bekendtgørelsesændring.

Endvidere fremgår det af Klimaplanen, at for at opnå, at det er de mindst miljørigtige anlæg, der som følge af konkurrenceudsættelsen lukker, skal gældende miljøkrav til forbrændingsanlæggene strammes, så anlæg, der halter bagefter miljømæssigt enten investerer i teknologiske forbedringer eller lukker. EU-Kommissionen har offentliggjort opdaterede nye BAT-krav den 3. december 2019. Dette betyder, at anlæggene senest fra den 3. december 2023 vil blive stillet over for nye og skærpede miljøkrav, der fastsættes i deres miljøgodkendelser. Dette implementeres ikke med indeværende lovforslag.

Udarbejdelse af løsningsmodellen for implementering af Klimaplanens initiativ V om mindre forbrænding og mindre import af affald til forbrænding har været organiseret i en tværministeriel styregruppe med deltagelse af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (formand), Finansministeriet, Erhvervsministeriet, Miljøministeriet, Skatteministeriet og med inddragelse af Forsyningstilsynet. Mulige løsningsforslag er løbende blevet drøftet med interessenter, blandt andet interesseorganisationen Dansk Affaldsforening, brancheorganisationen Dansk Fjernvarme, KL, enkelte kommuner og affaldsforbrændingsanlæggene, herunder forbrugerejede anlæg.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Kommuners varetagelse af affaldsforbrændingsanlæg

Begrebet affaldsforbrændingsanlæg vil blive anvendt som fællesbetegnelse for anlæg, der har affald som hovedbrændsel, og som forbrænder affald med henblik på varmeproduktion henholdsvis elproduktion godkendt efter lov om varmeforsyning eller med tilladelse og bevilling efter lov om elforsyning. Hvor det forståelsesmæssige eller i tilknytning til øvrige beskrivelser af et område vurderes mest hensigtsmæssigt, vil den betegnelse, som fremgår af det pågældende område, blive anvendt. Der er ikke med lovforslaget tiltænkt ændring af begreber eller eksisterende definitioner i gældende ret.

3.1.1. Gældende ret

Kommunernes hjemmel til at deltage i eller varetage aktiviteter på affaldsforbrændingsområdet findes i lov om miljøbeskyttelse, i lov om varmeforsyning og i lov om elforsyning.

Det er et kommunalretligt udgangspunkt, at kommunerne ikke uden klar lovhjemmel må udøve erhvervs-virksomhed, uanset om aktiviteten sker i kommunalt regi eller i et kommunalt ejet aktie- eller anpartsselskab.

Kommunal affaldsforbrændingsvirksomhed er i dag underlagt princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv. Det følger af bestemmelsen i § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, jf. nedenfor. Det betyder, at indtægter og omkostninger i virksomheden som helhed over en årrække skal balancere. Derudover skal affaldsvarmeprisen fastsættes i medfør af lov om varmeforsyning. Virksomheden må således ikke optjene et overskud og må ikke drives med fortjeneste for øje. Dette gælder, uanset hvilken selskabsform virksomheden er organiseret i.

Der er ikke fastsat regler i lov om miljøbeskyttelse, lov om varmeforsyning eller i lov om elforsyning om den organisatoriske indretning af kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg. De kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg kan således være organiseret som en del af den kommunale forvaltning, i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, normalt i interessentskaber, og i form af privatretlige selskaber, herunder i aktie- og anpartsselskaber. Der er således ikke i lovgivningen fastsat krav om, at affaldsforbrændingsanlæg og affaldsforbrændingsaktiviteter skal være udskilt i særskilte selskaber.

Kommunale fællesskaber er selvstændige offentlige myndigheder, der er underlagt den samme offentlig-retlige regulering som kommuner. I kommunale fællesskaber hæfter ejerkommunerne normalt direkte, solidarisk og uden begrænsning for fællesskabets forpligtelser, og medlemmerne af de ledende organer udpeges af ejerkommunernes kommunalbestyrelser, som har instruktionsbeføjelse i forhold til de medlemmer, de har udpeget. De kommunale fællesskaber, der driver affaldsforbrændingsvirksomhed, er typisk organiseret som interessentskaber, hvor kommunerne er interessenter. De kommunale fællesskaber er blandt andet omfattet af de kommunale budget- og regnskabsregler, medmindre andet følger af lov eller fællesskabets vedtægter.

I aktie- eller anpartsselskaber er det udgangspunktet, at ejerne, som følge af det begrænsede ansvar, alene hæfter med den kapital, som ejeren har indskudt i selskabet. Ledelsen i et aktie- eller anpartsselskab har derimod blandt andet en pligt til at påse, at kapitalselskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde kapitalselskabets nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder. Bestyrelsen er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske situation og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt, og at de dispositioner, som ledelsen foretager på selskabets vegne, er i selskabets interesse. Det kan medføre erstatningsansvar for ledelsen, hvis ledelsens pligter ikke overholdes.

En kommunes etablering af et aktie- eller anpartsselskab kræver ikke Ankestyrelsens godkendelse. Et kommunalt fællesskabs etablering af aktie- eller anpartsselskaber kræver derimod efter tilsynspraksis

Ankestyrelsens godkendelse. Ophævelsen af et kommunalt fællesskab vil desuden kræve Ankestyrelsens godkendelse af vilkårene herfor, ligesom Ankestyrelsen skal godkende vedtægtsændringer, som følger af, at et kommunalt fællesskab ændrer formål.

3.1.1.1. Lov om miljøbeskyttelse

Det fremgår af § 45, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen forestår håndteringen af affald, medmindre andet er fastsat i loven eller i regler udstedt i medfør af loven. På affaldsområdet kan kommunerne således som udgangspunkt varetage aktiviteter og deltage i selskaber, der udøver forskellige former for affaldshåndtering, eksempelvis indsamling af affald og forbrænding af affald.

Det fremgår af lov om miljøbeskyttelse § 45, stk. 2, at miljøministeren fastsætter regler om kommunale affaldsordninger, herunder om kommunalbestyrelsens pligt til at forestå indsamling og behandling af affald. Affaldsbehandlingsanlæg, herunder affaldsforbrændingsanlæg, er med hjemmel heri defineret i bekendtgørelse nr. 2512 af 10. december 2021 om affald (affaldsbekendtgørelsen). Det fremgår af affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 2, at der ved affaldsbehandlingsanlæg forstås anlæg, der nyttiggør eller bortskaffer affald, herunder anlæg, som forbereder affald forud for nyttiggørelse eller bortskaffelse.

Det fremgår af lov om miljøbeskyttelses § 7, stk. 1, nr. 2, at miljøministeren kan fastsætte regler om indregning, drift og vedligeholdelse af virksomheder, anlæg, maskiner, redskaber, fyringsanlæg og transportmidler. Med hjemmel heri er der i bekendtgørelse nr. 1271 af 21. november 2017 om anlæg, der forbrænder affald (affaldsforbrændingsbekendtgørelsen) fastsat regler om affaldsforbrændingsanlægs indretning, drift og vedligeholdelse.

Det fremgår af affaldsforbrændingsbekendtgørelsens § 2, at bekendtgørelsen omfatter samtlige forbrændingslinjer, aflæsnings- og oplagringsanlæg, forbehandlingsanlæg på anlægsområdet, affalds-, brændsels- og lufttilførselssystemer, kedler, anlæg til behandling af røggas, anlæg på stedet til behandling eller oplagring af restprodukter og spildevand, skorstene, udstyr og systemer til kontrol med forbrændingen og til overvågning og registrering af forbrændingsbetingelserne.

I affaldsforbrændingsbekendtgørelsens § 4, nr. 2, defineres affaldsforbrændingsanlæg som enhver stationær eller mobil teknisk enhed samt udstyr, der udelukkende benyttes til varmebehandling af affald, uanset om forbrændingsvarmen genanvendes eller ej. Dette omfatter forbrænding af affald ved oxidering samt andre varmebehandlingsprocesser såsom pyrolyse, forgasning eller nedsmeltning, når produkterne af denne behandling derefter forbrændes.

Ovenstående udgør affaldsforbrændingsanlægs fysiske rammer.

Det følger af affaldsbekendtgørelsen, at kommuner blandt andet kan håndtere affald i naturlig forbindelse med varetagelse af affaldsforbrændingsydelsen, herunder eksempelvis forbehandling af forbrændingseget affald forud for selve forbrændingen af affaldet. Forbehandling af det forbrændingsegnet affald er efter affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 17, de fysiske, termiske, kemiske eller biologiske processer forud for nyttiggørelse eller bortskaffelse, herunder sortering, knusning, sammenpresning, pelletering, tørring, neddeling, konditionering, adskillelse, og forud for nyttiggørelse endvidere demontering, ompakning, blanding eller blanding, hvorved affaldets egenskaber ændres med det formål at mindske dets omfang eller farlighed eller på anden måde gøre den videre håndtering lettere.

Ovenstående udgør aktiviteter, der er forbundet med forbrænding af affald.

Ifølge affaldsforbrændingsbekendtgørelsens § 12 skal al varme, der genereres fra affaldsforbrændingsanlæg, udnyttes i den udstrækning, det er praktisk muligt.

Et affaldsforbrændingsanlæg producerer typisk såvel varme som elektricitet, ligesom der vil opstå restprodukter efter forbrændingen.

Det følger af § 50 b, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen kun må godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter lov om varmemforsyning eller efter regler udstedt i henhold til lov om varmemforsyning, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har godkendt, at der er det fornødne affaldsgrundlag til stede i området, hvorfra anlægget forventes at modtage affald. Beføjelsen til at træffe afgørelse er delegeret til Energistyrelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1366 af 28. september 2022 om Energistirelsens opgaver og beføjelser (delegationsbekendtgørelsen).

3.1.1.2. Lov om varmemforsyning

Affaldsforbrændingsanlæg er omfattet af og skal godkendes efter lov om varmemforsyning, hvis der er tale om kollektive varmemforsyningsanlæg. Ved kollektive varmemforsyningsanlæg forstås virksomhed, der driver en række anlæg, herunder affaldsforbrændingsanlæg, med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, jf. § 2, stk. 1, i lov om varmemforsyning.

Kommuners hjemmel til at varetage varmemforsyning er udtømmende reguleret i kapitel 1 a i lov om varmemforsyning. Dermed kan kommuner alene varetage virksomhed på varmemforsyningsområdet, hvis det fremgår af lov om varmemforsyning.

Den kommunale hjemmel er som udgangspunkt begrænset til varetagelse af varmemforsyning i egen kommune. Det fremgår således af § 2 b, stk. 1, at en kommune med henblik på varmemforsyning af kommunen alene eller sammen med andre kommuner eller private virksomheder kan drive kollektive varmemforsyningsanlæg. Det drejer sig blandt andet om affaldsforbrændingsanlæg efter § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmemforsyning. Bestemmelsen i § 2, stk. 1, nr. 3, regulerer varmeproduktionsanlæggene.

Kommunen kan etablere eller deltage i varmemforsyningsvirksomhed, der er beliggende uden for kommunegrænsen, hvis denne virksomhed også leverer varmemforsyning i kommunen. Kommunen kan varetage virksomhed med henblik på varmemforsyning i andre kommuner, hvis der er fysisk forbindelse mellem varmedistributionsnettene inden for og uden for kommunen, jf. § 2 b, stk. 2, i lov om varmemforsyning. Det fremgår heraf, at det er muligt for en kommune at varetage virksomhed, eksempelvis ved affaldsforbrænding, med henblik på varmemforsyning i andre kommuner, hvis udvidelsen af kommunens forsyningsområde er sket som følge af gennemførelse af et projekt godkendt efter § 4 i lov om varmemforsyning eller som følge af overtagelse af en virksomhed, og hvis der samtidig fysisk er forbindelse mellem varmedistributionsnettene i og uden for kommunen. Hvis der er fysisk rørforbindelse over kommunegrænsen, vil kommunen i disse tilfælde kunne udøve kommunegrænseoverskridende aktivitet. Endvidere kan kommuner samarbejde på tværs og i fællesskab eje affaldsforbrændingsanlæg, som servicerer flere kommuner, uagtet at selve varmeproduktionen ligger uden for kommunen. Hertil kommer forbrænding af affald fra de kommuner, der er medejere af et kommunalt fællesskab og eventuelt affald vundet efter udbud fra kommuner uden eget anlæg samt eventuel forbrænding af importeret affald.

Kommuner har ikke hjemmel til at deltage i virksomhed med forbrænding af affald i udlandet. Dette betyder derfor også, at kommuner ikke kan varetage varmemforsyning i udlandet. Bestemmelsen i § 2 b, stk. 2, skal forstås snævert, idet det alene er nævnt, at kommunen kan varetage virksomheden med henblik på varmemforsyning i nabokommuner, ikke nabolande.

I medfør af § 2 f, stk. 1, i lov om varmemforsyning, kan kommuner, der varetager eller deltager i virksomhed nævnt i § 2 b, varetage eller deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til hovedvirksomheden omfattet af § 2 b. I medfør af § 2 g, stk. 1, i lov om varmemforsyning, er der i bekendtgørelse

nr. 795 af 2. juni 2022 om kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til virksomhed efter lov om varmforsyning, fastsat nærmere regler om den tilknyttede virksomhed, som kommuner kan deltage efter § 2 f, stk. 1. Det drejer sig blandt andet om energirådgivning i udlandet vedrørende hovedvirksomheden, jf. bekendtgørelsens § 2, nr. 7. Kommuner kan ikke med hjemmel i denne bestemmelse varetage selve varmforsyningen i udlandet men rådgive om viden om energi, som er opstået i forbindelse med varetagelsen af hovedvirksomheden.

For forståelsen af, hvad kommuners varetagelse indebærer, henvises til Folketingstidende 2014-15, A, L 177 som fremsat den 25. marts 2015, af klima-, energi- og bygningsministeren.

Det fremgår af § 4, stk. 1, i lov om varmforsyning, at kommunalbestyrelsen, som varmeplanmyndighed, skal godkende nye kollektive varmforsyningsanlæg og ændringer i eksisterende anlæg.

De nærmere regler for kommunalbestyrelsens behandling og godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg er reguleret i projektbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 818 af 4. maj 2021 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1417 af 26. oktober 2022. Godkendelsespligtige projekter for kollektive varmforsyningsanlæg er blandt andet nedlæggelse af varmeproduktionsanlæg, herunder forbrændingsanlæg for affald, jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelsen. Det vil være en forudsætning for at kunne nedlægge et forbrændingsanlæg efter reglerne i projektbekendtgørelsen, at varmforsyningssikkerheden kan opretholdes.

For at anvende en ensartet terminologi foreslås begrebet lukning af anlæg anvendt i dette lovforslag i stedet for begrebet nedlæggelse i forhold til bestemmelser, der vedrører varme- og elområdet.

Det følger af § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, at affaldsforbrændingsanlæg i priserne for levering af opvarmet vand eller damp fra et affaldsforbrændingsanlæg alene kan indregne de nødvendige omkostninger, der fremgår af bestemmelsen i § 20, stk. 1. Dette gælder uanset, at anlægget er godkendt efter lov om varmforsyning og har tilladelse til etablering eller væsentlige ændringer efter § 11 i lov om elforsyning og elproduktionsbevilling efter § 10 i lov om elforsyning. Det er Forsyningstilsynet, der i forbindelse med sit tilsyn med varmepriserne i medfør af § 21, stk. 4, afgør, hvilke udgifter og omkostninger, der må anses for nødvendige, og som derfor kan indregnes i priserne, herunder i priserne for affaldsvarme.

Klima-, energi- og forsyningsministeren har i § 20, stk. 3, i lov om varmforsyning, hjemmel til at fastsætte nærmere regler om fordeling af omkostningerne til levering af ydelser omfattet af § 20, stk. 1, og andre ydelser. Bemyndigelsen er på nuværende tidspunkt ikke udmøntet. Det er Forsyningstilsynet, der i medfør af § 21, stk. 4, i lov om varmforsyning og § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, påser, at fordelingen af fællesomkostninger mellem affalds- og el/varmesiden i et affaldsforbrændingsanlæg ikke er urimelig. Det følger af bestemmelsen i § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, økonomisk skal hvile i sig selv bortset fra virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a. Ejere af affaldsforbrændingsanlæg må ved fastsættelsen af priser og betingelser for affaldsbehandling og for levering af fjernvarme ikke udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der anses for urimelig for brugerne af affaldsbehandlingsanlægget eller for fjernvarmebrugere. Der henvises til afsnit 3.1.1.3. Lov om elforsyning nedenfor.

For affaldsforbrændingsanlæg er desuden fastsat et prisloft, jf. § 20, stk. 4, i lov om varmforsyning, som skal understøtte en økonomisk og miljømæssig effektivisering af affaldssektoren og bidrage til at sikre, at varmemedbrugerne alene skal bære de omkostninger, der kan henføres til varmeproduktionen. Prisloftet finder anvendelse, når der leveres opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, produceret ved affaldsforbrænding fra et affaldsforbrændingsanlæg til et varmeproduktions- eller varmemedføringsanlæg. For affaldsforbrændingsanlæg er maksimalprisen derfor den laveste pris af den omkostningsbestemte pris efter § 20, stk. 1, varmekøbers substitutionspris, der udspringer af § 20, stk. 1, eller prisloftet efter

§ 20, stk. 4. Substitutionsprisprincippet er fastslået i administrativ praksis efter § 20, stk. 1. Substitutionsprisprincippet indebærer, at der for køb af varme ikke må indregnes en højere pris end den pris, som varmekøber selv ville kunne producere den omfattede varmemængde for eller købe den for fra tredjemand.

De nærmere regler for prisloftet er reguleret i bekendtgørelse nr. 817 af 21. juni 2017 om et prisloft for opvarmet vand eller damp fra affaldsforbrændingsanlæg (prisloftbekendtgørelsen). Det følger blandt andet heraf, at Forsyningstilsynet hvert år senest den 15. oktober med virkning for det følgende kalenderår udmelder et prisloft for opvarmet vand, der leveres fra affaldsforbrændingsanlæg, jf. § 4, stk. 1. Energistyrelsen kan ved dispensation hæve det prisloft, der gælder for salg af varme fra affaldsforbrænding, hvis særlige forhold af hensyn til forsyningssikkerheden taler for det i det konkrete tilfælde, jf. § 9 i prisloftbekendtgørelsen. Så snart de særlige forhold af hensyn til forsyningssikkerheden ikke længere er gældende, vil der ikke kunne opretholdes et hævet prisloft. Dette kunne eksempelvis være, når der er etableret tilstrækkelig varmekapacitet til erstatning af forbrændingsanlægget.

Det følger af vejledning nr. 9083 af 26. februar 2013 til bekendtgørelse om fastsættelse af prislofter og maksimalpriser for fjernvarme fra affaldsforbrændingsanlæg, at Energitilsynet ikke har haft indvending imod, at der ikke laves en fordeling mellem omkostninger til el- og varmeproduktion, men at der altid skal laves en omkostningsfordeling mellem affald og el/varme. I så fald skal fordeling af omkostningerne mellem de tre ydelser, el, affald og varme, på affaldsforbrændingsanlæg ske ved at fratrække elindtægterne fra anlæggets samlede omkostninger ud fra en formodning om, at elindtægterne dækker omkostningerne til elproduktion. De resterende omkostninger fordeles herefter i særømkostninger til affaldsbortskaffelse, særømkostninger til varmeproduktion og fællesomkostninger til affald og varme. Fællesomkostninger skal fordeles via en fordelingsnøgle. Det følger endvidere blandt andet af vejledningen, at Energistyrelsen midlertidigt kan hæve prisloftet til maksimalt prisen, jf. § 20, stk. 1, i lov om varmeforsyning. På denne måde kan affaldsforbrændingsanlægget blive ved med at levere varme indtil forsyning af fjernvarmenettet er sikret på anden vis.

Energitilsynet blev pr. 1. juli 2018 afløst af Forsyningstilsynet, som har videreført denne praksis.

3.1.1.3. Lov om elforsyning

Affaldsforbrændingsanlæg er tillige omfattet af lov om elforsyning.

Reglerne i lov om elforsyning finder anvendelse på produktion, transport, handel og levering af elektricitet samt på aggregering og energilagring, jf. § 2, stk. 1, i lov om elforsyning. Det følger endvidere af § 2, stk. 2, i lov om elforsyning, at loven gælder på land- og søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone. Som udgangspunkt kan loven derfor alene give kommuner hjemmel til at udøve aktiviteter inden for dette område.

I lov om elforsyning sondres der mellem en kommunes varetagelse og en kommunes deltagelse i aktiviteter. Ved varetagelse forstås, at aktiviteten varetages direkte som en del af kommunens forvaltning, hvor der ved deltagelse forstås, at kommunen alene deltager i aktiviteten ved sit ejerskab i en anden virksomhed.

Det følger af § 4, stk. 1, i lov om elforsyning, hvilke aktiviteter en kommune kan deltage i, som er omfattet af reglerne i lov om elforsyning. Det fremgår af § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning, at en kommune kan varetage produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. Det fremgår derudover af § 4, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning, at en kommune kan deltage i selskaber med begrænset ansvar, som varetager virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, herunder elproduktion.

Det fremgår af § 4, stk. 2, at en kommune kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som kommunen varetager eller deltager i. Tilsvarende gælder for Energinet. Sådanne virksomheder skal udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar, jf. § 4, stk. 3, i lov om elforsyning. Der er efter bemyndigelsesbestemmelse i § 4, stk. 4, i lov om elforsyning, fastsat nærmere regler i bekendtgørelse nr. 1133 af 27. november 2008 om kommuners og Energinets deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres hovedvirksomhed efter lov om elforsyning vedrørende virksomhed omfattet af stk. 2, herunder om de aktiviteter, der kan udøves, og om regnskabs- og forretningsmæssige forhold.

Det følger af bemærkningerne til § 4 i lov om elforsyning, at energirådgivning i udlandet kan anses for tilknyttet virksomhed til kommunens hovedvirksomhed efter § 2, stk. 1, i lov om elforsyning, jf. Folketingstidende 2007/08, 2. samling, tillæg A, side 4003. Ved energirådgivning forstås rådgivning om aktiviteter, som er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om elforsyning. En kommunalt ejet virksomhed, der f.eks. producerer elektricitet ved afbrænding af affald, vil således kunne rådgive i udlandet om erfaringerne med den anvendte teknologi, som virksomheden anvender.

Efter § 10, stk. 1, i lov om elforsyning, kan elproduktion fra blandt andet affaldsforbrændingsanlæg med en effekt på over 25 MW kun udøves af virksomheder, der har opnået bevilling fra klima-, energi- og forsyningsministeren. En virksomhed med bevilling efter stk. 1 skal have den fornødne tekniske og finansielle kapacitet til varetagelsen af den bevillingspligtige aktivitet, jf. § 10, stk. 3, i lov om elforsyning. Etablering af nye elproduktionsanlæg samt væsentlige ændringer i bestående anlæg over 5 MW eller kraft-varme-anlæg over 25 MW, herunder lukning af anlæg, kan efter § 11, stk. 1, kun foretages efter forudgående tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Med lukning kan forstås, at et affaldsforbrændingsanlæg tages permanent ud af drift, konserveres eller skrottes. Beføjelsen til at udstede bevilling og give tilladelse er delegeret til Energistyrelsen, jf. delegationsbekendtgørelsen.

Der er ikke fastsat regler i lov om elforsyning om den organisatoriske indretning af kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg.

Det følger af § 48, stk. 1, i lov om elforsyning, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, ikke i samme virksomhed må udøve anden elproduktionsvirksomhed eller elhandelsvirksomhed. Formålet med dette udskillelseskrav er at undgå, at aktiviteter på affaldsområdet, der er underlagt princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv, bliver blandet sammen med konkurrenceudsatte aktiviteter på elforsyningsområdet i samme juridiske enhed. Bestemmelsen finder både anvendelse i forhold til kommunalt og privat ejede virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald. Bestemmelsen begrænser således, hvilke aktiviteter der kan udøves i en virksomhed, der varetager elproduktion ved affaldsforbrænding. Det følger af § 48, stk. 2, i lov om elforsyning, at stk. 1 ikke gælder for virksomheder, som producerer elektricitet efter § 12 a i lov om elforsyning.

Hvis kommuner derimod deltager i andre aktiviteter omfattet af lov om elforsyning end produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding, skal aktiviteterne drives i et selskab med begrænset ansvar, jf. § 4, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning.

For så vidt angår fastsættelse af elpriserne, fremgår det af § 75, stk. 1, i lov om elforsyning, at priser og leveringsbetingelser for elproduktionsvirksomheders salg af elektricitet fastsættes ved aftale. Dette indebærer, at elproduktionsvirksomheders priser og betingelser ved salg af elektricitet som udgangspunkt beror på markedsforholdene.

For virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, følger det af § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, at disse økonomisk skal hvile i sig selv. Bestemmelsen finder anvendelse på alle virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, og ikke kun kommunalt ejede

affaldsforbrændingsvirksomheder. Dette gælder dog ikke virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a.

§ 12 a, stk. 1, i lov om elforsyning, fastslår, at elproduktion ved afbrænding af affald på anlæg på centrale kraftværkspladser, jf. regler fastsat i medfør af § 10, stk. 6, kun må finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Efter § 12 a, stk. 2, må elproduktion ved forbrænding af kød- og benmel og lignende produkter kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Dog finder bestemmelsen ikke anvendelse for elektricitet produceret på anlæg, som producerer elektricitet udelukkende ved forbrænding af affald. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

3.1.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det fremgår af Klimaplanen, at kommunerne fortsat vil skulle kunne eje og drive affaldsforbrændingsanlæg, men at det vil skulle ske på lige konkurrencevilkår. De kommunale affaldsforbrændingsanlæg vil derfor skulle udskilles fra kommunerne og selskabsgøres for at sikre gennemsigtighed og armslængde til kommunerne.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at affaldsforbrændingsanlægs organisering i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, der typisk er oprettet som interessentskaber, ikke på tilstrækkelig vis sikrer den nødvendige armslængde til kommunerne i form af opgavemæssig, organisatorisk og økonomisk adskillelse fra kommunerne, blandt andet på grund af kommunernes direkte solidariske hæftelse. Det er derfor vurderingen, at eksisterende kommunale anlægs organisationsform i kommunale fællesskaber må ændres til en organisering i aktie- eller anpartsselskaber, for at understøtte, at affaldsforbrændingsanlæg fremover drives på lige konkurrencevilkår.

Ved organisering i et aktie- eller et anpartsselskab vil det kommunalt ejede aktie- eller anpartsselskab være underlagt selskabslovens regler samt øvrige regler for aktie- og anpartsselskaber. Herved etableres armslængde mellem kommunen som ejer og selskabets ledelse, hvorved selskabet kan drives uafhængigt af kommunen og ud fra, hvad der tjener selskabet bedst.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet finder på denne baggrund ikke anledning til, at der bør fastsættes specifikke supplerende regler for selskabernes ledelse m.v. De kommunale selskaber vil kunne finde inspiration til sikring af god selskabsledelse, herunder ejernes og ledelsens roller og ansvar, i blandt andet Finansministeriets publikation om *Statens Ejerskabspolitik* og i *Kodeks for god selskabsledelse i kommunale forsyningsselskaber* udarbejdet af Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA) med inddragelse af Dansk Affaldsforening og Dansk Fjernvarme.

Det fremgår af Klimaplanen, at kommunerne skal drive de udskilte affaldsforbrændingsanlæg på lige konkurrencevilkår. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at for at sikre, at de kommunale affaldsforbrændingsanlæg vil kunne konkurrere om opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald på lige fod med andre aktører, vil kommunerne skulle kunne eje og drive kommerciel affaldsforbrændingsvirksomhed. Dette vil indebære, at kommunerne skal kunne tjene penge på behandling af affaldet ved forbrænding, og at affaldsforbrændingsanlæggene ikke vil skulle være underlagt princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv, som det følger direkte af lov om elforsyning. Kommunale affaldsforbrændingsanlæg vil således skulle kunne drives som en erhvervsvirksomhed med fortjeneste for øje.

Det er på denne baggrund Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at der i lov om varmforsyning skal indføres krav om, at kommunerne kun må varetage virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, hvis det sker i et aktie- eller anpartsselskab på kommercielle vilkår. Det er ikke hensigten,

at der med konkurrenceudsættelsen af affaldet skal ændres på prisfastsættelsen på opvarmet vand eller damp fra et affaldsforbrændingsanlæg i medfør af lov om varmforsyning. Affaldsvarmeprisen vil således fortsat skulle fastsættes i overensstemmelse med § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning om nødvendige omkostninger og prisloftet efter § 20, stk. 4.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at en ophævelse af bestemmelsen i § 75, stk. 3, i lov om elforsyning om, at produktion af elektricitet ved forbrænding af affald økonomisk skal hvile i sig selv, er nødvendig for at sikre, at affaldsforbrændingsanlæg vil kunne drives på kommercielle vilkår efter lov om elforsyning. Bestemmelsen i § 75, stk. 2, i lov om elforsyning, vil fortsat regulere det forhold, at ejere af kraft-varme-produktionsanlæg ved fastsættelsen af priser og leveringsbetingelser for fjernvarme, jf. § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, ikke må udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der må anses for urimelig for fjernvarmebrugere. Det vil blandt andet også omfatte affaldsforbrændingsanlæg, der også er kraftvarmeanlæg.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at en del af hensigten med Klimaplanen er, at den aktivitet, der skal udskilles fra kommunen og fra de kommunale fællesskaber, og som fremover vil skulle udøves på kommercielle vilkår, er opgaven med at drive affaldsforbrændingsvirksomhed. Der er tale om selve det fysiske affaldsforbrændingsanlæg og de aktiviteter, som er forbundet med forbrænding af affald, som et affaldsforbrændingsanlæg allerede i dag varetager, når et affaldsforbrændingsanlæg behandler forbrændingseget affald. Der henvises til afsnit 3.1.1. i de almindelige bemærkninger. Affaldsforbrændingsanlæg må som hidtil varetage produktion af varme og elektricitet ved forbrænding af affald efter lov om varmforsyning og lov om elforsyning samt processerne med håndtering, levering og afsætning af varme og elektricitet og restprodukter fra affaldsforbrændingen.

Det er med lovforslaget således heller ikke hensigten at ændre på de eksisterende regler og praksis for, hvad kommuner kan varetage af aktiviteter som tilknyttet virksomhed efter § 4, stk. 2, i lov om elforsyning og efter §§ 2 f og 2 g i lov om varmforsyning.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har overvejet, hvorvidt det udskilte aktie- eller anpartsselskab skal kunne varetage øvrige aktiviteter relateret til affaldssiden, som eksempelvis opgaver med indsamling, omlastning og transport af affald.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer dog, at Klimaplanen, som indeholder krav om selskabsudskillelse af affaldsforbrændingsanlæggene, må forstås snævert således, at det, som skal udskilles i særskilte aktie- eller anpartsselskaber, alene er opgaven med at drive affaldsforbrændingsvirksomhed. Det, der skal udskilles i særskilt aktie- eller anpartsselskaber, må forstås som selve det fysiske affaldsforbrændingsanlæg, aktiviteter forbundet med forbrænding af affald, restproduktsaktiviteter, som er en naturlig del af opgaven med at forbrænde affald, produktion af varme og elektricitet ved forbrænding af affald samt processerne med håndtering og afsætning af varme og elektricitet.

Det følger af Klimaplanen, at kommunerne fortsat skal have majoritetskontrol med de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at kommunerne vil skulle have råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne i selskabet for at opfylde kravet om majoritetskontrol i eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg. Det er endvidere Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at en eller flere kommuner i fællesskab vil skulle eje mere end halvdelen af selskabets kapitalandele.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det er hensigten i forbindelse med, at eksisterende kommunale anlæg udskilles og stiftes i aktie- eller anpartsselskaber, at der ved stiftelse af aktie- eller anpartsselskabet i så vid udstrækning som muligt skal foretages indskud af eksisterende aktiver og passiver i det nystiftede selskab mod, at kommunerne modtager vederlag i form af aktier eller

anparter i det nystiftede selskab. Det vurderes, at kommunerne alene bør kunne modtage vederlag i form af aktier eller anparter i affaldsforbrændingsanlæggene.

Det fremgår af Klimaplanen, at der skal indføres en undtagelse for ikke-brofaste øer, hvor kommuner fortsat kan indsamle og behandle alt forbrændingseget affald. Der eksisterer i dag efter det oplyste et enkelt kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg på en ø uden fast broforbindelse.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at ø-undtagelsen alene skal gælde for eksisterende kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, og at der i øvrigt ikke skal gælde særlige regler for disse anlæg, der vil kunne udøve deres virksomhed som hidtil.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der vil være kommuner, der har truffet beslutning om eller ved, at de vil lukke deres affaldsforbrændingsanlæg inden for en kortere årrække. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet finder, at selskabsgørelse af sådanne anlæg vil medføre et unødigt ressourceforbrug og omkostninger. Derfor finder Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at sådanne affaldsforbrændingsanlæg skal have mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsgørelse, hvis anlægget rent faktisk lukker inden for en kortere årrække. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt at fastsætte, at tilladelse eller godkendelse til lukning af anlægget, skal være meddelt senest, når selskabsgørelsen skal være gennemført. For at sikre tid til at gennemføre den egentlige lukning af et affaldsforbrændingsanlæg vurderes det desuden hensigtsmæssigt at fastsætte, at den faktiske lukning skal være gennemført 3 år efter tilladelsen eller godkendelsen.

For at understøtte konkurrencen på markedet vurderes det hensigtsmæssigt, at et anlæg, der er undtaget som følge af en godkendt lukning, ligesom øvrige anlæg, vil skulle konkurrere med andre anlæg om det forbrændingsegnete affald i en begrænset periode frem til lukning af anlægget. Den foreslåede undtagelse vil således alene gælde kravet om selskabsgørelse.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at når forbrændingssektoren konkurrenceudsættes, vil det fremover ikke være relevant, at ministeren som hidtil skal godkende, at der er det fornødne affaldsgrundlag til stede, før kommunalbestyrelsen må godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter lov om varmforsyning.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet forventer, at konkurrenceudsættelse af det forbrændingsegnete affald vil understøtte, at kapacitet og affaldsmængder på sigt bliver tilpasset hinanden. Dermed er der ikke længere behov for, at en statslig myndighed sikrer, at affaldsmængde og forbrændingskapaciteten afstemmes.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet forventer, at øget konkurrence i sektoren vil understøtte, at sektorens aktører selvstændigt foretager grundige vurderinger af fordele og risici forbundet med at foretage langsigtede investeringer. På samme tid kan det lette de administrative byrder for affaldsforbrændingsanlæggene, hvis denne myndighedsgodkendelse afskaffes.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Der foreslås indført nye bestemmelser i § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning, og i § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning, om, at kommuner kun må deltage i eller varetage virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg med produktion af henholdsvis varme og elektricitet ved forbrænding af affald, hvis virksomheden udøves i et aktie- eller anpartsselskab, der udelukkende driver affaldsforbrændingsanlæg. Det foreslås, at udskillelsen og stiftelsen skal være gennemført senest den 1. januar 2025 for eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden ikke er udskilt fra

kommunen og organiseret i et i aktie- eller anpartsselskab, jf. § 2 h, stk. 1, i lov om varmemforsyning, og § 4 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning.

Det foreslås, at klima-, energi- og forsyningsministeren i særlige tilfælde og efter anmodning vil kunne forlænge denne frist, jf. § 2 h, stk. 3, i lov om varmemforsyning, og § 4 a, stk. 4, i lov om elforsyning. Der foreslås endvidere indført, at hvis der sker væsentlige ændringer i de forudsætninger, der ligger til grund for en meddelt tilladelse, efter den foreslåede § 2 h, stk. 3, i lov om varmemforsyning, og § 4 a, stk. 4, i lov om elforsyning, indsender den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, en ny anmodning til klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på ministerens vurdering af, om fristforlængelsen kan opretholdes, jf. de foreslåede § 2 h, stk. 4, i lov om varmemforsyning og i § 4 a, stk. 5, i lov om elforsyning. Det foreslås derudover indført, at klima-, energi- og forsyningsministeren i helt særlige tilfælde kan beslutte at lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. til brug for ministerens vurdering efter de foreslåede § 2 h, stk. 3 og 4, i lov om varmemforsyning, og § 4 a, stk. 4 og 5, i lov om elforsyning. Udgiften til den uafhængige revisor afholdes af den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget.

Forslaget vil indebære, at et helt eller delvist kommunalt eget affaldsforbrændingsanlæg vil skulle drives i et aktie- eller anpartsselskab.

Kravet om organisering i et aktie- eller anpartsselskab vil betyde, at den enkelte kommune, der bliver kapitalejer, i sin egenskab af aktionær eller anpartshaver, som udgangspunkt kun vil komme til at hæfte med den kapital, som kommunen har indskudt i selskabet. Endvidere vil der sikres en klar adskillelse mellem kommunens myndighedsopgaver og opgaver med drift af en forsyningsvirksomhed. Bestemmelsen vil således indebære en klar adskillelse af opgaven med at drive affaldsforbrændingsvirksomhed, og kommunernes øvrige opgaver, organisering og økonomi, idet et aktie- henholdsvis et anpartsselskab er en selvstændig juridisk person og økonomisk enhed.

Ved organisering i et aktie- eller anpartsselskab vil det kommunalt ejede selskab være underlagt selskabslovens regler samt øvrige regler for aktie- og anpartsselskaber. Det vil blandt andet gælde ansvars- og opgavefordelingen mellem ledelse og aktionærer eller anpartshavere.

Selskabsloven, årsregnskabsloven, selskabsskatteloven, virksomhedsoverdragelsesloven, bogføringsloven m.v. vil således sætte rammerne for selskabet, der driver affaldsforbrændingsanlægget videre. Dette vil blandt andet omfatte regler om udarbejdelse af åbningsbalance, krav til årsregnskaber, bestyrelsesansvar, håndtering af udbytte, overskud, afskrivninger, tab m.v.

Det kommunalt ejede aktie- eller anpartsselskab vil få sin egen selvstændige økonomi, der vil være adskilt fra kommunens. Selskabet vil desuden skulle betale selskabsskat i henhold til reglerne i selskabsskatteloven.

Det foreslås indført i lov om varmemforsyning, at virksomheden vil skulle udøves på kommercielle vilkår. Det vil indebære, at selskabet vil skulle drives som erhvervsvirksomhed, at det vil agere på et frit marked, og at det vil kunne optjene et overskud på det forbrændingsegnede affald.

Som en konsekvens af konkurrenceudsættelsen af affaldsforbrændingsanlæggene vil det eventuelle overskud, der opnås ved selve forbrænding af affald, ikke skulle indregnes i varmeprisen. For at sikre at indtægter i forbindelse med levering af varme og elektricitet fortsat anvendes til at sænke varmeprisen eller tilføres egenkapitalen, vil der skulle ske en regnskabsmæssig adskillelse imellem de aktiviteter, der er forbundet med selve affaldsforbrændingen, og aktiviteterne i forbindelse med levering af varme og elektricitet. Levering af varme vil fortsat skulle følge lov om varmemforsynings øvrige regler, herunder prisfastsættelsen. Der henvises til afsnit 3.1.1.2. for nærmere om prisfastsættelsen.

Virksomheden, der driver affaldsforbrændingsanlæg, vil fremover ikke være underlagt princippet om, at anlægget i sin helhed økonomisk skal hvile i sig selv efter reglerne i lov om elforsyning. Det foreslås derfor at ophæve § 75, stk. 3, i lov om elforsyning.

De kommunalt ejede aktie- eller anpartsselskaber, som varetager elproduktion ved affaldsforbrænding, vil være omfattet af § 75, stk. 1, i lov om elforsyning, således at priser og betingelser ved salg af elektricitet som udgangspunkt vil bero på markedsforholdene. Selskaberne vil således skulle agere på kommercielle vilkår. Ejere af kraftvarmeproduktionsanlæg må efter den gældende § 75, stk. 2, som hidtil ved fastsættelsen af priser og leveringsbetingelser for varme efter § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, ikke udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der må anses for urimelig for varmemeforbrugerne.

Det foreslås at ophæve § 12 a i lov om elforsyning, da det ikke længere vil være relevant at fastholde særlige krav om tilladelse for elproduktion ved henholdsvis forbrænding af affald og forbrænding af kød- og benmel og lignende produkter, når bestemmelsen om, at affaldsforbrændingsvirksomhederne økonomisk skal hvile i sig selv, ophæves.

Det foreslås, at § 48 i lov om elforsyning ophæves, således at der ikke længere vil være et særskilt krav om, at virksomheder, som producerer elektricitet ved affaldsforbrænding, ikke må udøve anden elproduktionsvirksomhed eller elhandelsvirksomhed i samme virksomhed. Ophævelsen af bestemmelsen vil ikke få betydning for kommunalt ejede aktie- eller anpartsselskaber, som varetager produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding, idet det med § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning, foreslås, at disse selskaber alene må drive affaldsforbrændingsvirksomhed. Ophævelsen af § 48 i lov om elforsyning vil dog få betydning for privatejede affaldsforbrændingsvirksomheder, som ikke længere vil være begrænset i at kunne udøve elproduktionsvirksomhed og elhandelsvirksomhed i samme virksomhed.

Den foreslåede ordning vil medføre, at aktie- eller anpartsselskabet kun må drive affaldsforbrændingsvirksomhed. Der vil således ikke kunne drives anden aktivitet end aktiviteter, der naturligt og sædvanligt er forbundet med forbrænding af affald, herunder den resulterende produktion af varme og elektricitet ved forbrænding af affald samt håndtering og afsætning af varme og elektricitet og restprodukter fra affaldsforbrændingen.

Det er dog ikke hensigten med lovforslaget at ændre på de eksisterende regler og praksis for, hvad kommuner kan varetage af aktiviteter som tilknyttet virksomhed efter § 4, stk. 2, i lov om elforsyning, eller efter §§ 2 f og 2 g i lov om varmforsyning. Tilknyttet virksomhed, der er relateret til el- og varme-produktion, vil således fortsat kunne varetages i virksomheden, der driver affaldsforbrændingsanlæg.

En kommunes etablering af et aktie- eller anpartsselskab kræver ikke Ankestyrelsens godkendelse. Et kommunalt fællesskabs etablering af aktie- eller anpartsselskaber kræver derimod efter tilsynspraksis Ankestyrelsens godkendelse. Ophævelsen af et kommunalt fællesskab vil desuden kræve Ankestyrelsens godkendelse af vilkårene herfor, ligesom Ankestyrelsen skal godkende vedtægtsændringer, som følger af, at et kommunalt fællesskab ændrer formål.

Den generelle regulering af aktie- og anpartsselskaber vil sætte rammerne for såvel selve udskillelsen af de eksisterende anlæg som for stiftelse af selskabet og selskabets videre virke. Den foreslåede ordning vil gælde for både kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, der ikke er udskilt ved lovens ikrafttræden, og for fremtidige kommunalt ejede anlæg. For de eksisterende anlæg vil udskillelsen skulle ske senest den 1. januar 2025. Nye anlæg efter 1. juli 2023 vil skulle stiftes med det samme som et aktie- eller anpartsselskab.

Ved udskillelsen til et aktie- eller anpartsselskab vil aktiver og passiver i affaldsforbrændingsanlægget

skulle overføres fra de eksisterende kommuner eller kommunale fællesskaber til aktie- eller anpartsselskaberne.

Udskillelse til et aktie- eller anpartsselskab vil blandt andet kunne ske ved, at det eksisterende kommunale fællesskab, eksempelvis et interessentskab, etablerer et aktie- eller et anpartsselskab som datterselskab. De eksisterende aktiver og passiver fra affaldsforbrændingsanlægget vil herefter skulle overføres eller indskydes i aktie- eller anpartsselskabet fra interessentskabet. Med organisering i et aktie- eller anpartsselskab vil der sikres begrænset hæftelse for kommunerne og tilstrækkelige armlængde og økonomisk adskillelse. Udskillelsen vil også kunne ske ved, at interessentskabet opløses, hvorefter aktiver og passiver tilbageføres eller udloddes til ejerkommunerne. Ejerkommunerne vil efterfølgende kunne oprette et aktie- eller anpartsselskab med samme eller andre ejere, hvorefter kapitalandele for eksempel kan tegnes mod indskud af andre værdier end kontanter, det vil sige som apportindskud i det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab.

Kravet om at udskille opgaven med at drive affaldsforbrændingsvirksomhed i et aktie- eller anpartsselskab vil ud over selve det fysiske affaldsforbrændingsanlæg, omfatte aktiviteter forbundet med forbrænding af affald og produktion af varme og elektricitet ved forbrænding af affald samt processer med håndtering og afsætning af varme og elektricitet. Dette vil omfatte selve forbrændingen af affald, samt de opgaver på affaldsforbrændingsanlægget, der er en naturlig del af opgaven med at varetage at behandle affald. Der vil blandt andet være tale om de aktiviteter, som affaldsforbrændingsanlæggene hidtil har varetaget, som del af affaldsforbrændingsvirksomheden med hjemmel i lov om miljøbeskyttelse, lov om varmforsyning og lov om elforsyning.

Det udskilte aktie- eller anpartsselskab vil ikke kunne udøve andre aktiviteter end opgaven med at drive affaldsforbrændingsvirksomhed. Selskabet vil således ikke kunne udøve andre aktiviteter på affaldsområdet, som kommunerne er ansvarlige for, herunder eksempelvis indsamling, omlastning, transport af affald til anlægget og deponi.

Det foreslås indført som § 2 j i lov om varmforsyning og § 4 a, stk. 2, i lov om elforsyning, at kommunens vederlag i forbindelse med stiftelse af aktie- eller anpartsselskabet udelukkende vil kunne bestå af aktier eller anparter i det nystiftede selskab. Bestemmelsen vil skulle bidrage til, at der ikke overføres penge eller værdier fra det eksisterende affaldsforbrændingsanlæg til ejerkommunerne i forbindelse med stiftelse af selskabet. I det omfang, der alligevel sker overførsel af aktiver til ejerkommunerne, vil reglerne om registrering af beløb og modregning i det kommunale bloktilskud i § 37 i lov om elforsyning og § 23 l i lov om varmforsyning finde anvendelse.

Det foreslås indført i § 2 b, stk. 4, i lov om varmforsyning, og § 4 a, stk. 9, i lov om elforsyning, at kravet om selskabsgørelse ikke vil finde anvendelse, hvor kommunalbestyrelsen efter § 4 i lov om varmforsyning har godkendt et projektforslag om lukning af anlægget, eller hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har meddelt tilladelse til lukning af affaldsforbrændingsanlægget som en væsentlig ændring efter § 11 i lov om elforsyning inden den 1. januar 2025. Det forudsættes, at lukningen vil skulle gennemføres senest tre år efter godkendelsen eller tilladelsen. Med lukning forstås blandt andet, at et affaldsforbrændingsanlæg tages permanent ud af drift, konserveres eller skrottes. Det foreslås i § 2 b, stk. 6, i lov om varmforsyning, og § 4 a, stk. 10, i lov om elforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren i særlige tilfælde vil kunne forlænge fristerne for godkendelse af lukning og den faktiske lukning.

Virksomheden, der driver affaldsforbrændingsanlæg, vil dog skulle konkurrere om kommunernes affald med øvrige anlæg, og virksomheden vil kunne byde på både ejerkommunernes og andre kommuners

affald. Ejerkommunernes affald vil desuden skulle udbydes på markedet efter den foreslåede formulering af lov om miljøbeskyttelse § 45 e, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Kommuner, der gør brug af muligheden for at undlade at udskille forbrændingsaktiviteterne, vil, som de øvrige kommuner i landet, skulle udbyde deres forbrændingsegne husholdningsaffald efter den foreslåede udbudspligt i lov om miljøbeskyttelse § 45 e, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. Dette betyder, at disse kommuner ikke vil kunne anvende de generelle udbudsreglers in-house-regler. Der henvises til afsnit 3.4. i de almindelige bemærkninger. Derudover vil anlæg, der producerer elektricitet, og som er omfattet af bestemmelsen, blive omfattet af krav om betaling af selskabsskat, jf. lovforslagets § 4 og den foreslåede bestemmelse om ophævelse af skattefritagelse for anlæg, der producerer elektricitet.

Det foreslås i § 2 b, stk. 5, i lov om varmforsyning, at kravet om selskabsgørelse ikke finder anvendelse for en kommune, der den 1. juli 2023 ejer et affaldsforbrændingsanlæg placeret på en ø uden fast broforbindelse. En kommune, der pr. den 1. juli 2023 er ejer eller medejer af et affaldsforbrændingsanlæg placeret på en ø uden fast broforbindelse, vil således kunne deltage i virksomhed med forbrænding af affald som hidtil.

Der eksisterer i dag alene et enkelt kommunalt affaldsforbrændingsanlæg på en ø uden fast broforbindelse, som vil blive omfattet af undtagelsesbestemmelsen.

Den foreslåede undtagelsesbestemmelse betyder, at virksomheden, der driver affaldsforbrændingsanlæg, derfor ikke vil skulle udøves på kommercielle vilkår og kommunerne vil ikke skulle afholde udbud over det forbrændingsegne affald, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, og den foreslåede formulering af § 45 e, stk. 1, 2. pkt.

Affaldsforbrændingsanlæg, der etableres på en ø uden fast broforbindelse med kommunale ejere efter den 1. juli 2023 vil være omfattet af det i § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning, foreslåede krav om, at virksomheden vil skulle udøves i et aktie- eller anpartsselskab.

Det foreslås indført i § 2 i, stk. 1, i lov om varmforsyning og i § 4 a, stk. 7, i lov om elforsyning, at en eller flere kommuner i forening vil skulle have råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne i affaldsforbrændingsanlæg og eje mere end halvdelen af selskabets kapitalandele, som ved lovens ikrafttræden er kommunalt ejet, så længe anlægget er i drift. Formålet er at sikre offentlig kontrol og ejerskab til de eksisterende affaldsforbrændingsanlæg.

Der foreslås indført en undtagelse hertil i § 2 i, stk. 2, i lov om varmforsyning, og 4 a, stk. 8, i lov om elforsyning, således at aftaler om overdragelse af affaldsforbrændingsanlæg, der er indgået inden den 1. juli 2023, vil kunne gennemføres, dog under forudsætning af, at affaldsforbrændingsanlægget overdrages med virkning senest den 1. juli 2025.

Hvorvidt der måtte komme private medejere, vil blandt andet afhænge af interessen fra private investorer og af kommunernes interesse for at få private medejere med i ejerkredsen.

Sælger en kommune kapitalandele af udskilte selskaber, vil de eksisterende regler om registrering og modregning i det kommunale bloktilskud kunne finde anvendelse, jf. § 23 i lov om varmforsyning og § 37 i lov om elforsyning. De eksisterende ejerkommuner vil skulle vurdere, om den konkrete salgssituation indebærer afståelse af ejerandele, som omfattes af de nævnte bestemmelser.

Det foreslås endeligt at ophæve § 50 b i lov om miljøbeskyttelse, hvorefter kommunalbestyrelsen kun må godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter lov om varmforsyning eller efter regler udstedt i henhold til lov om varmforsyning, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har godkendt, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede i området, hvorfra

anlægget forventes at modtage affald. Det vil indebære, at Energistyrelsen fremover ikke vil skulle tage stilling til, hvorvidt der er tilstrækkeligt affald til stede i området, før det godkendes at opføre et nyt affaldsforbrændingsanlæg eller udvide et eksisterende. Opførsel af et nyt affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende vil dog fortsat skulle godkendes efter lov om varmforsyning henholdsvis lov om elforsyning.

3.2. Kommunal garantistillelse

3.2.1. Gældende ret

Kommuner kan i visse tilfælde stille garanti for låneoptagelse i KommuneKredit og private kreditinstitutioner. På de områder, hvor muligheden for garantistillelse ikke er reguleret i særlovgivningen på området, vil spørgsmålet skulle afgøres efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Det fremgår af lov om varmforsyning, at kommuner kan stille garanti for låneoptagelse til specifikke aktiviteter. Det gælder såvel lån i KommuneKredit som i andre kreditinstitutioner, herunder private. Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 745 af den 1. juli 2015, om ændring af lov om varmforsyning og byggeloven, jf. Folketingstidende 2014-15, A, L 177 som fremsat, side 8, at lov om varmforsyning udtømmende regulerer kommuners adgang til varetagelse af kollektiv varmforsyning. Der kan således ikke stilles kommunal garanti for låneoptagelse, som ikke er dækket af §§ 2 d og 2 e i lov om varmforsyning.

Med bestemmelserne i §§ 2 d og 2 e kan en kommune som hovedregel kun stille garanti for virksomheder, der ikke bliver drevet på kommercielle vilkår. Kommunal garantistillelse efter lovens § 2 d, stk. 3 og 4, og § 2 e, stk. 2, indeholder nogle modifikationer til hovedreglen.

Det følger af § 2 d, stk. 1, i lov om varmforsyning, at en kommune i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler kan stille garanti for låneoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver anlæg nævnt i § 2 b i lov om varmforsyning, herunder affaldsforbrændingsanlæg. Foretages låneoptagelsen ikke af kommunen eller en virksomhed, som kommunen ejer, er kommunens adgang til garantistillelse efter stk. 1 betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, er en virksomhed nævnt i § 2 b, jf. § 2 d, stk. 2.

Det fremgår af § 2 d, stk. 3, i lov om varmforsyning, at kommunal garantistillelse for låneoptagelse i forbindelse med virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg, er betinget af, at der sker samproduktion af elektricitet og opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, og at et eventuelt overskud på produktion og levering af elektricitet tillægges egenkapitalen eller indregnes i varmepriserne. Efter § 2 d, stk. 4, kan en kommune stille en kommunal garanti for låneoptagelse i forbindelse med virksomhed til produktion af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas til andre formål end bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand er betinget af, at energiforbruget til denne produktion udgør mindre end 50 pct. af virksomhedens totale energiforbrug til produktion af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas, og at levering af ydelserne skal ske i overensstemmelse med §§ 20 og 20 b.

Kommunal garantistillelse er ligeledes betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, ikke efter regler i medfør af § 2, stk. 5, er undtaget fra §§ 20 og 20 b i lov om varmforsyning, jf. § 2 d, stk. 5.

I § 2 e i lov om varmforsyning findes der tilsvarende regler for kommunal garantistillelse for kraft-varme-anlæg over 25 MW. En kommunal garantistillelse for låneoptagelse til et kraft-varme-anlæg efter § 2 e, stk. 1, er betinget af, at garantistillelsen kun vedrører den del af virksomhedens låneoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og at

virksomhedens produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp er regnskabsmæssigt adskilt. Kommunal garantistillelse kan desuden omfatte den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp til andre formål end bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, hvis energiforbruget til denne produktion udgør mindre end 50 pct. af virksomhedens totale energiforbrug til produktion af opvarmet vand eller damp, og levering af ydelserne skal ske i overensstemmelse med §§ 20 og 20 b, jf. § 20 c.

Kommunerne kan endvidere stille en garanti for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en virksomhed nævnt i § 2 b i lov om varmforsyning, jf. § 2 d, stk. 6 og § 2 e, stk. 3, i lov om varmforsyning.

Bestemmelserne i §§ 2 d og 2 e forudsætter ikke kommunalt ejerskab af den varmforsyningsvirksomhed, der stilles garanti for. Fordi reglerne tillader garantistillelse til både kommunale og ikke-kommunale anlæg, vil kommunen kunne stille garanti for hele virksomheden og ikke kun kommunens ejerandel i den. Hvis en kommune deltager i virksomheden sammen med andre, vil kommunen kunne vælge enten at begrænse garantien til kun at vedrøre en forholdsmæssig del af lånoptagelsen, der afspejler kommunens ejerandel i virksomheden, eller at stille garanti for hele lånebeløbet.

En kommune kan ikke stille garanti for tilknyttet virksomhed omfattet af § 2 b, stk. 1, jf. § 2 f, stk. 4, i lov om varmforsyning.

Kommunernes garantistillelse for lånoptagelse er betinget af, at garanstillelsen gives på markedsvilkår. Det fremgår af bemærkningerne til loven, jf. Folketingstidende 2014-15, A, L 177 som fremsat, side 8, at den foreslåede regulering af kommunernes hjemmel til varetagelse af varmforsyningsvirksomhed bygger videre på principperne fastlagt i kommunalfuldmagtsreglerne. Kravet om at en kommunal garantistillelse for lånoptagelse skal gives på markedsvilkår stammer fra kommunalfuldmagtsreglerne, der tidligere var gældende for kommunal garantistillelse for kollektiv varmforsyning. Dette krav blev videreført ved lov nr. 745 af den 1. juli 2015 om ændring af lov om varmforsyning og byggeloven, og følger af § 2 d, stk. 1 og § 2 e, stk. 1.

For at en kommunal garantistillelse kan sige at være givet på markedsvilkår skal de kollektive varmforsyningsanlæg opkræve en garantiprovision på markedsmæssige vilkår. Garantiprovisionen skal svare til det, som en privat garant, der opererer under markedskononomiske forhold, vil kræve under de tilsvarende betingelser. En vederlagsfri garanti ville derimod indebære, at kommunen yder et tilskud til forsyningsvirksomheden, og en sådan garanti vil betyde en forrykning af byrdefordelingen mellem kommunens borgere. Endvidere sikrer garantiprovisionen, at kommunen overholder princippet om økonomisk at hvile i sig selv, som kommunen er underlagt. Kommunerne er forpligtede til at foretage rimelige og sædvanlige bestræbelser på at konstatere, hvad et vederlag på markedsvilkår i forhold til den konkrete garanti indebærer. Dette krav blev fremhævet i Ankestyrelsens afgørelser af 2. oktober 2017 og 19. januar 2021, hvori Ankestyrelsen udtalte, at det vil dette være i strid med det kommunalretlige hvile i sig selv-princip, hvis en kommune undlader at opkræve en markedskonform garantiprovision for en kommunal garanti, der stilles for et forsyningsselskabs lån.

Lov om elforsyning indeholder hjemmel til, at kommuner kan stille garanti for lån til specifikke aktiviteter. Det følger af § 4, stk. 1 og 2, i lov om elforsyning, til varetagelse af og deltagelse i aktiviteter på elforsyningsområdet, at en kommune kan bruge midler, herunder indskyde midler, yde lån og stille garanti for de selskaber, som deres elproduktionsvirksomhed drives i. Det forudsættes, at det kommunale engagement sker på markedsmæssige vilkår.

Er et selskab efter lov om elforsyning ikke 100 pct. ejet af en kommune, og ejer kommunen således alene en kapitalandel af en vis størrelse i et selskab, kan kommunen alene deltage i finansiering, herunder

garantistillelse, med samme forholdsmæssige andel af den samlede ejerkreds' deltagelse i finansieringen, som kommunernes kapitalandel udgør af den samlede kapital. Der er derfor ikke hjemmel i lov om elforsyning til, at en kommune kan finansiere, herunder stille garanti, over for tredjemand, som agerer på energiområdet, idet der i givet fald vil være tale om en form for uhjemlet kommunal udlåningsvirksomhed.

For hjemlerne til kommunal garantistillelse i § 2 d og 2 e lov om varmforsyning og § 4, stk. 1 og 2 i lov om elforsyning gælder det, at kommunerne har ansvaret for at sikre, at garantistillelsen er forenelig med EU's statsstøtteregler. EU's statsstøttebegreb defineres i art. 107, stk. 1, i EUF-Traktaten, der indeholder en række betingelser, der alle skal være opfyldt, før der er tale om statsstøtte. Det er blandt andet en betingelse, at støtten skal begunstige visse virksomheder eller produktioner, hvilket vil sige, at støtten skal udgøre en økonomisk fordel, som ikke vil kunne opnås under normale markedsmæssige vilkår. Efter Kommissionens meddelelse af 20. juni 2008 (2008/C 155/02) om statsstøtte i form af garantier, indebærer en garanti ikke en økonomisk fordel, når virksomheden, der optager det lån, der garanteres for, betaler en garantiprovision, der svarer til det, som en privat garant, der opererer under markedsøkonomiske forhold, vil kræve under de tilsvarende betingelser.

3.2.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det fremgår af Klimaplanen, at affaldsforbrændingsanlæggenes eksisterende kommunale lån i KommuneKredit skal kunne fortsætte til udløb under forudsætning af, at de lever op til gældende regler for kommunal garantistillelse, herunder betaling af en markedskonform garantiprovision.

Det fremgår endvidere af Klimaplanen, at nye lån optages på markedsmæssige vilkår med mulighed for kommunal garantistillelse mod betaling af en markedskonform garantiprovision.

Der er på nuværende tidspunkt ikke hjemmel i lov om varmforsyning til, at kollektive varmforsyningsanlæg, herunder affaldsforbrændingsanlæg, der drives på kommercielle vilkår, kan få en kommunal garantistillelse for låneoptagelse. Sådan en hjemmel vil derfor skulle skabes for at kunne leve op til den politiske aftale.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at det skal være muligt for kommunerne efter §§ 2 d og 2 e i lov om varmforsyning og efter den eksisterende § 4 i lov om elforsyning at garantere for de eksisterende lån for anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, som kommunerne ønsker at overdrage i medfør af forslaget om tvunget debitorskifte, jf. afsnit 3.3.2. i de almindelige bemærkninger, til de aktie- eller anpartsselskaber, som vil skulle drive affaldsforbrændingsanlæggene fremadrettet, jf. de foreslåede bestemmelser i § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning og § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning. Det forudsættes i den forbindelse, at reglerne for kommunal garantistillelse i øvrigt er opfyldt, herunder reglerne om statsstøtte, jf. afsnit 3.2.1. i de almindelige bemærkninger, ligesom der fortsat skal betales en markedskonform garantiprovision for garantistillelsen.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kommunerne fortsat skal have mulighed for at kunne stille lånegaranti for affaldsforbrændingsanlæggenes låneoptagelse, efter at affaldsanlæggene er blevet udskilt til aktie- eller anpartsselskab, og affaldsforbrændingsanlægget drives på kommercielle vilkår. Endvidere vil det være en forudsætning for, at de eksisterende lån i KommuneKredit kan fortsætte til udløb.

Med indsættelse af den foreslåede § 2 b, stk. 3, vil affaldsforbrændingsanlæg, der drives på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab blive omfattet af muligheden for kommunal garantistillelse i § 2 d. Den fortsatte henvisning til § 2 b i § 2 d, stk. 1, vil derved give kommunerne mulighed for at

kunne stille garanti for låneoptagelse i KommuneKredit eller en privat pengeinstitution for anlægsinvesteringer og driftsaktiviteter for affaldsforbrændingsanlægget, selvom affaldsforbrændingsanlægget drives på kommercielle vilkår. Affaldsforbrændingsanlæg, der er kraft-varme-anlæg, vil fortsat være omfattet af reglerne i § 2 d, stk. 3, og § 2 e.

De kommunale garantier for låneoptagelse vil efter gældende ret skulle stilles på markedsvilkår. Kravet om markedsvilkår følger i dag af § 2 d, stk. 1, og § 2 e, stk. 1. Det foreslås at indføre dette krav direkte i bestemmelserne.

Det foreslås, at hjemlen i § 4 i lov om elforsyning, der regulerer kommuners mulighed for at varetage og deltage i aktiviteter på elforsyningsområdet videreføres. Det vil således fortsat følge af hjemlen til varetagelsen af og deltagelse i aktiviteterne, at en kommune kan bruge midler, herunder indskyde midler, yde lån og stille garanti for de selskaber, som deres elproduktionsvirksomhed drives i.

Er et selskab ikke 100 pct. ejet af en kommune, og ejer kommunen således alene en kapitalandel af en vis størrelse i et selskab, kan kommunen alene deltage i finansiering, herunder garantistillelse, med samme forholdsmæssig andel af den samlede ejerkreds' deltagelse i finansieringen, som kommunernes kapitalandel udgør af den samlede kapital.

Der vil derfor ikke være hjemmel i lov om elforsyning til, at en kommune kan finansiere, herunder stille garanti, over for tredjemand, som agerer på energiområdet, idet der i givet fald vil være tale om en form for kommunal udlåningsvirksomhed, som det ikke findes hensigtsmæssigt at tilvejebringe hjemmel til.

Når kommunale affaldsforbrændingsanlæg fremover vil skulle udøves i et aktie- eller anpartsselskab, er der fortsat alene hjemmel i § 4 i lov om elforsyning til, at kommunen bruger midler i selskaber, hvis det sker på markedsmæssige vilkår og alene med kommunens forholdsmæssige andel af den samlede ejerkreds' deltagelse.

3.3. Tvunget debitorskifte

3.3.1. Gældende ret

Ved kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg, der enten er en del af den kommunale forvaltning eller organiseret i et kommunalt fællesskab, er kommunen debitor for de lån, der er blevet optaget i affaldsforbrændingsanlægget. Kommuner kan endvidere være debitor i forbindelse med en bindende aftale, der pålægger dem en forpligtelse til at levere en bestemt vare eller ydelse. Hvis den oprindelige kommunale ejer ønsker at overføre forpligtelser i form af lån til et kommunalt ejet aktie- eller anpartsselskab, vil der være tale om et debitorskifte.

Efter almindelige obligationsretlige regler kræver debitorskifte kreditors samtykke. Debitor kan således ikke overdrage sine forpligtelser til en anden debitor, uden at kreditor har samtykket hertil. Et debitorskifte vil derved kræve, at der indgås en aftale med kreditor herom.

3.3.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer på baggrund af Klimaplanen, at hensynet er, at det skal sikres, at affaldsforbrændingsanlæggene i videst muligt omfang kan drives videre som hidtil. Samtidig er det et hensyn, at transaktionsomkostningerne ved selskabsgørelsen holdes nede. Dette indebærer, at de lån, som affaldsforbrændingsanlæggene har optaget, skal kunne videreføres til aktie- eller anpartsselskabet. Ministeriet vurderer derfor, at eksisterende lån skal kunne videreføres i det stiftede aktie- eller anpartsselskab ved tvunget debitorskifte.

For at give kommunerne mulighed for at indfri lån i forbindelse med debitorskiftet, er det Klima-, Energi-

og Forsyningsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at det gøres frivilligt for kommunen at anvende muligheden for tvunget debtorskifte. Dette vil give kommunerne en frihed i forbindelse med selskabsudskillelsen til at vurdere, om det vil være mere fordelagtigt at indfri enkelte lån eller om lånene vil skulle overføres til det nye aktie- eller anpartsselskab.

3.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås i § 2 h, stk. 2, i lov om varmforsyning, og § 4 a, stk. 3, i lov om elforsyning, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet. De nystiftede kommunale aktie- eller anpartsselskaber vil således i forbindelse med udskillelse og stiftelse i et aktie- eller anpartsselskab kunne overtage de eksisterende kommunale lån.

Selskabsgørelsen betyder, at alle aktiver og passiver vedrørende virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning, regnskabsteknisk ville skulle være udskilt fra kommunens forvaltning eller et kommunalt fællesskab, og at virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, skal ske i selvstændige aktie- eller anpartsselskaber med virkning fra den 1. januar 2025. Det foreslås derfor at give kommunerne mulighed for at kunne kræve, at eksisterende lån overføres til det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab uden kreditors samtykke. Den foreslåede ordning vil medføre, at kommunerne vil kunne vælge at gennemføre tvunget debtorskifte for lån, som det kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg har optaget.

Kommunalbestyrelsen vil skulle foretage en vurdering af hver enkelt lån og individuelt tage stilling til, om det skal omfattes af det tvungne debtorskifte. Dette vil medføre, at kommunen vil kunne beslutte, hvilke lån kommunen ønsker skal være underlagt et tvunget debtorskifte.

Det foreslåede bestemmelse vil således medføre, at kommunalbestyrelsen vil kunne beslutte at videreføre eksisterende lån, der måtte være ydet på tidspunktet for ikrafttrædelse af denne lov, i det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab. Overdragelsen vil kunne ske uden kreditors samtykke.

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at videreføre et eksisterende lån ved tvunget debtorskifte, og hvis der ikke allerede er stillet en kommunal garanti for lånet, fordi kommunen eller det kommunale fællesskab hidtil har hæftet direkte for lånet, vil kommunen samtidig skulle stille garanti for lånet i overensstemmelse med §§ 2 d og 2 e om kommunal garantistillelse. Herved vil det sikres, at den eksisterende risikofordeling opretholdes, således at kreditor ikke samtidig tvinges til at tåle en forøget risiko.

Den kommunale garantistillelse er en betingelse for at kommunen kan anvende tvunget debtorskifte. Ønsker kommunen ikke at stille en garanti for lånet, kan kommunen i stedet afsøge muligheden for at overdrage lånet til aktie- eller anpartsselskabet med kreditors samtykke.

Hvis kommunalbestyrelsen ikke ønsker, at det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab skal indtræde i en eksisterende aftale om et lån, skal kommunen overveje, hvordan lånet kan indfries, inden selskabet udskilles. Dette vil således komme an på låneaftalen.

3.4. Udbud af forbrændingseget affald

3.4.1. Gældende ret

Det følger af § 45, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen forestår håndtering af affald, medmindre andet er fastsat i loven eller i regler udstedt i medfør heraf. Affaldshåndtering er således som udgangspunkt en kommunal opgave. Kommunalbestyrelsen kan vælge selv at varetage driften af

affaldshåndtering inden for den kommunale driftsorganisation, at overlade opgaven til kommunalt ejede affaldsselskaber, eksempelvis kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, eller at udbyde opgaven til private virksomheder.

Kommunalbestyrelsen forestår ordninger for forbrændingseget affald, deponeringseget affald og farligt affald til forbrænding.

Forbrændingseget affald defineres i § 3, stk. 1, nr. 19, i affaldsbekendtgørelsen, som affald, der ikke er egnet til materialenyttiggørelse, og som kan destrueres ved forbrænding, uden at forbrænding heraf giver anledning til udledning af forurenende stoffer i uacceptabelt omfang. Forbrændingseget affald omfatter ikke affald, som efter lovgivningen er forbudt at forbrænde, eller affald, der efter lovgivningen, herunder et regulativ vedtaget af kommunalbestyrelsen, skal indsamles eller anvises til materialenyttiggørelse eller anden behandling, herunder deponering, eller som konkret anvises til materialenyttiggørelse eller anden behandling, herunder deponering. Farligt affald er defineret i affaldsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 16. Det er kommunerne, der efter gældende ret klassificerer, hvornår affald er forbrændingseget, jf. affaldsbekendtgørelsens § 4, stk. 2.

Forbrændingseget affald kan være affald fra husholdningerne eller affald produceret af virksomheder. Kommunerne skal etablere ordninger for affald produceret af husholdninger og virksomheder i kommunen, jf. § 8, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1536 af 16. december 2022 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. (affaldsaktørbekendtgørelsen). Kommunen vælger om ordningen skal enten etableres som en indsamlingsordning eller en anvisningsordning, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 8, stk. 4.

En indsamlingsordning defineres som en regulativbestemt ordning, hvor kommunen overtager ansvaret for affaldets videre håndtering ved opsamlingsstedet, og som er etableret som enten en henteordning eller en bringeordning, jf. affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 28.

En anvisningsordning defineres som en ordning, hvor kommunalbestyrelsen i et regulativ har fastlagt på hvilken måde og eventuelt på hvilket anlæg, affaldsproducenten skal sikre, at affaldet bliver håndteret, jf. affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 8. Det betyder, at den affaldsproducerende virksomhed selv skal indgå en aftale med det affaldsforbrændingsanlæg, kommunen har anvist, ligesom virksomheden selv skal indgå aftale med en transportør om afhentning af det forbrændingseget affald og transport til anlægget.

En anvisningsordning adskiller sig fra en indsamlingsordning ved, at affaldsproducenten beholder ansvaret for affaldets håndtering frem til behandlingsanlægget. Ved en indsamlingsordning har kommunalbestyrelsen ansvar for håndteringen af affald fra indsamlingspunktet.

Husholdninger har benyttelsespligt til kommunale affaldsordninger. Det følger således af affaldsaktørbekendtgørelsens § 11, stk. 1, at når en kommunal ordning er fastlagt i regulativet for husholdningsaffald, er borgere og grundejere forpligtet til at benytte ordningen som foreskrevet. Dette gælder også for forbrændingseget affald.

Som udgangspunkt har virksomheder også benyttelsespligt til de kommunale affaldsordninger, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 12, stk. 1. For så vidt angår kommunale indsamlingsordninger for forbrændingseget erhvervsaffald, er virksomhederne dog ikke forpligtet til at benytte en kommunal ordning, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 12, stk. 3. Det betyder, at virksomheden kan vælge, om virksomheden vil benytte den kommunale indsamlingsordning, eller om virksomheden eksempelvis vil lade en privat indsamlingsvirksomhed indsamle affaldet. Derimod er virksomhederne forpligtet til at følge en kommunal anvisningsordning for forbrændingseget erhvervsaffald eller følge kommunens konkrete anvisning.

Kommunerne har ansvaret for, at det forbrændingseget affald, som kommunerne indsamler fra hus-

holdningerne og eventuelt fra virksomheder, herunder fra kommunens egne institutioner og virksomheder, bliver behandlet ved forbrænding på et affaldsforbrændingsanlæg.

Omkring to ud af tre kommuner er ejer eller medejer af et affaldsforbrændingsanlæg. Den tredjedel af kommunerne, der ikke ejer et affaldsforbrændingsanlæg, afholder derfor allerede i dag udbud over opgaven med behandling af det indsamlede forbrændingsegne affald.

Kommuner, der er ejer eller medejer af et affaldsforbrændingsanlæg, kan i overensstemmelse med udbudslovens regler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere (de såkaldte in-house-regler) tildele en kontrakt om behandling af det forbrændingsegne affald til det kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, uden at denne opgave skal udbydes efter udbudslovens eller forsyningsvirksomhedsdirektivets regler, jf. nedenfor. En kommune, der som del af driftsorganisationen ejer et anlæg, kan få behandlet det forbrændingsegne affald internt, uden at behandlingen skal udbydes.

Kommunernes indkøb af opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald vil som udgangspunkt udgøre offentlige kontrakter og vil som følge heraf være omfattet af udbudsloven og regler udstedt i medfør heraf. Dette omfatter direktiv 2014/25/EU om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (forsyningsvirksomhedsdirektivet), der er implementeret ved bekendtgørelse nr. 1078 af 29. juni 2022 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsynings, transport samt posttjeneste (forsyningsvirksomhedsbekendtgørelsen).

Anvendelsesområdet for forsyningsvirksomhedsdirektivet er aktivitetsbestemt, og direktivet finder udelukkende anvendelse på de former for aktiviteter, der er angivet i forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 8-14. Det gælder blandt andet varetagelse af forsyning af gas, varme og elektricitet.

Ordregivere i forsyningsvirksomhedsdirektivet er betegnet som »ordregivende enheder« og omfatter blandt andet offentlige virksomheder, ordregivende myndigheder, herunder staten, regionale og kommunale myndigheder, offentligretlige organer og sammenslutninger bestående af en eller flere af disse, når disse udøver en af aktiviteterne i forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 8-14.

Det afgørende for, om udbud skal ske efter udbudsloven eller forsyningsvirksomhedsdirektivet er, om virksomheden eller myndigheden udøver en af aktiviteterne i artikel 8-14 i forsyningsvirksomhedsdirektivet. Det kræver en vurdering af den enkelte virksomhed og den enkelte kontrakt for at vurdere, om virksomheden og kontrakten er omfattet af forsyningsvirksomhedsdirektivet.

Udbudslovens regler finder ikke anvendelse for opgaver, som ordregiver selv udfører (såkaldte klassiske in house-aftaler), hvor to enheder inden for samme ordregiver indgår aftaler.

Tilsvarende følger det af udbudslovens §§ 12-16, at udbudsloven blandt andet ikke gælder, når ordregivende myndigheder indgår kontrakt med en selvstændig juridisk person, som er forskellig fra myndigheden, men som er så tæt knyttet til den ordregivende myndighed, at kontrakten svarer til en intern arbejdsdeling (den såkaldte udvidede in house-regel).

Forsyningsvirksomhedsdirektivet indeholder tilsvarende regler om kontrakter mellem ordregivende myndigheder i artikel 28-30.

Kommunerne kan frit tilrettelægge deres udbud, udforme deres udbudsmateriale og fastlægge evalueringskriterier under iagttagelse af de generelle udbudsregler. Udgangspunktet heri er, at den enkelte ordregiver selv kan beslutte om det mest fordelagtige tilbud skal identificeres på grundlag af tildelingskriteriet pris, omkostninger eller det bedste forhold mellem pris og kvalitet.

3.4.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det følger af Klimaplanen, at der stilles krav om udbud af behandlingen af det forbrændingsegnede husholdningsaffald. Formålet er at sikre, at behandling heraf sker på markedsvilkår efter konkurrence.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at kommuners udbud vil skulle følge de generelle udbudsregler, dvs. udbudsloven, og regler udstedt i medfør heraf, herunder forsyningsvirksomhedsbekendtgørelsen, der implementerer forsyningsvirksomhedsdirektivet.

Når kommunerne skal udbyde opgaven med behandlingen af forbrændingseget affald på et konkurrenceudsat marked, må hensigten være, at kommunerne ikke vil skulle kunne tildele behandlingen til et anlæg, som kommunen er ejer eller medejer af, uden forudgående konkurrence om opgaven med behandlingen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer derfor, at de generelle udbudsregler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere og om kontrakter mellem ordregivende myndigheder (in house-reglerne) ikke vil skulle finde anvendelse for kommuners udbud.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det er hensigten med Klimaplanen, at kommunen som naturlig led i en udbudsproces skal udbyde alt forbrændingseget affald, der er omfattet af en kommunal indsamlingsordning og ikke kun husholdningsaffald. Kommunen vil skulle udbyde opgaven med behandling af såvel forbrændingseget husholdningsaffald som forbrændingseget erhvervsaffald, der indsamles af kommunen, herunder forbrændingseget affald, der indsamles fra kommunens egne virksomheder og institutioner.

Det fremgår af Klimaplanen, at kommuners ret til at anvise forbrændingseget erhvervsaffald skal ophæves. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at ophævelse af anvisningsretten for forbrændingseget erhvervsaffald hænger sammen med den øvrige konkurrenceudsættelse af forbrændingseget affald og den udbudsbaserede model. Ministeriet afklarer om anvisningsretten vil kunne ophæves med hjemmel i § 45, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, hvis lovforslagets forslag om kommunernes udbudspligt vedtages.

Det fremgår af Klimaplanen, at der skal indføres en undtagelse for øer uden fast broforbindelse, hvorpå kommunerne fortsat kan indsamle og behandle alt forbrændingseget affald. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at Klimaplanen skal forstås således, at der skal indsættes en undtagelse til udbudspligten for øer uden fast broforbindelse, hvorpå der på tidspunktet, hvor loven træder i kraft, er placeret et kommunalt affaldsforbrændingsanlæg. En undtagelse må alene skulle gælde, så længe det eksisterende kommunale anlæg er i drift.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at kommunerne vil skulle have passende tid til at indrette sig på udbudspligten samtidig med, at den nye organisering af affaldsforbrændingsanlæggene, jf. lovforslagets §§ 2 og 3, hurtigst muligt vil skulle have virkning således, at der i tråd med Klimaplanen hurtigt skabes de regulatoriske rammer, der understøtter en øget effektivisering af sektoren og en reduktion af forbrændingskapaciteten.

Det har været overvejet, om der kan opstå en situation, hvor kommunalbestyrelsen ikke modtager tilbud på den udbudte opgave, eller hvor tilbuddene er urimelig høje. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at kommuner vil opbygge erfaring med udarbejdelse af udbud, herunder på baggrund af markedsdialog m.v., ligesom en række kommuner i dag allerede udbyder deres affald og derfor har erfaring med udbudsprocesser. Sandsynligheden, for at kommunen ikke vil modtage tilbud på den udbudte opga-

ve, herunder efter genudbud, vurderes på denne baggrund at være lille, hvorfor det er vurderingen, at der ikke skal indføres særlige regler til håndtering heraf.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at kommunalbestyrelserne skal have udbudt og indgået kontrakt om behandlingen af det forbrændingsegnete affald senest med virkning fra den 1. juli 2025. Herefter skal kommunalbestyrelserne løbende indgå kontraktforhold på baggrund af § 45 e, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

For at sikre konkurrence på markedet for behandling af forbrændingsegnet affald, vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet endvidere, at der skal fastsættes regler om, at kommunalbestyrelser, der før lovens ikrafttrædelse har udbudt og indgået kontrakt om opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer eller er medejer af, inden for en given periode skal udbyde kontrakter på ny.

Med henblik på at understøtte effektive udbud og mindske risikoen for, at der udarbejdes tilbud ud fra strategiske hensyn, som kan risikere at påvirke konkurrencen på markedet, vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at kommunernes udbud skal understøttes.

Det er på den baggrund Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at der skal udarbejdes konkurrencefremmende tiltag, som kommuner kan bruge i forbindelse med udbud, samt vejledningsmateriale til udbudsprocessen. Hvis der viser sig at være behov herfor, kan de konkurrencefremmende tiltag gøres obligatoriske at bruge, jf. den foreslåede hjemmel i § 45 f, stk. 5, i lov om miljøbeskyttelse, om at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte krav om, at kommunalbestyrelsen skal anvende tiltagene. Det foreslås, at det er Forsyningstilsynet, der udarbejder såvel konkurrencefremmende tiltag som vejledningsmateriale. Der henvises til afsnit 3.6.3. i de almindelige bemærkninger.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt for Forsyningstilsynets tilsyn med kommunalbestyrelseres udbud, at kommunalbestyrelser, der ikke følger de konkurrencefremmende tiltag, skal oplyse dette til Forsyningstilsynet sammen med årsagen til, at tiltagene ikke er fulgt.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer endvidere, at de konkurrencefremmende tiltag bør benyttes af kommunerne, med mindre der er en saglig årsag til, at de fraviges. Det skal dermed sikres, at kommunalbestyrelsernes årsager er sagligt begrundede. Dels skal det bidrage til, at Forsyningstilsynet får et tilstrækkeligt grundlag for løbende at kunne forbedre de konkurrencefremmende tiltag med henblik på at stimulere konkurrencen i affaldsforbrændingssektoren. Ministeriet finder, at Forsyningstilsynet skal vurdere, om en årsag til at fravige de konkurrencefremmende tiltag må anses for at være saglig. Der henvises til afsnit 3.6.3. i de almindelige bemærkninger. Ministeriet vurderer endvidere, at der skal fastsættes regler om fristen for indberetning af årsager, som mest hensigtsmæssigt vil være samtidig med, at kommunalbestyrelsen tildeler kontrakt til et anlæg, så kommunalbestyrelsen også oplyser, hvem der vil blive indgået kontrakt med.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at der bliver ført tilsyn med, at kommunalbestyrelsen indberetter årsager til ikke at følge de konkurrencefremmende tiltag, og at årsagerne er sagligt begrundede. Der henvises til afsnit 3.6.2. i de almindelige bemærkninger.

Hvis klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter, at de konkurrencefremmende tiltag skal være obligatoriske at anvende, vil kommunalbestyrelser som følge heraf ikke skulle indberette og begrunde årsager til, at kommunalbestyrelsen ikke har anvendt de konkurrencefremmende tiltag.

3.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indsætte en ny § 45 e i lov om miljøbeskyttelse, hvorefter kommunalbestyrelsen skal udbyde opgaven med behandling af forbrændingseget affald omfattet af en kommunal indsamlingsordning. Dette vil betyde, at det forbrændingseget affald fremadrettet vil skulle behandles af det anlæg, som kommunen har indgået kontrakt med efter, at kommunen har afholdt udbud over opgaven med behandlingen af affaldet.

Med den foreslåede ordning, vil der således blive indført en udbudspligt i forhold til kommunalbestyrelsens opgaver med behandling af det forbrændingseget affald.

Den foreslåede udbudspligt omfatter altovervejende det forbrændingseget husholdningsaffald. Det foreslås derudover, at kommuner, der via en indsamlingsordning tillige indsamler forbrændingseget erhvervsaffald, også vil skulle afholde udbud over det forbrændingseget erhvervsaffald. Tilsvarende foreslås at skulle gælde for forbrændingseget affald, der indsamles fra kommunens egne virksomheder og institutioner.

Farligt affald, herunder klinisk risikoaffald, vil også fremover kræve en særlig tilgang med henblik på at sikre den rette behandling. Forbrænding af farligt affald vil derfor ikke være omfattet af den foreslåede udbudspligt.

I forbindelse med det foreslåede, forudsættes det, at anvisningsretten for forbrændingseget erhvervsaffald vil blive ophævet. Ministeriet afklarer om anvisningsretten vil kunne ophæves med hjemmel i § 45, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, hvorefter miljøministeren fastsætter regler om kommunale affaldsordninger, herunder om borgeres, grundejeres og virksomheders pligt til at benytte kommunale affaldsordninger. Dette betyder blandt andet, at kommunerne ikke vil kunne anvise forbrændingseget erhvervsaffald til eget eller egne anlæg, og at kommunen ikke kan etablere en anvisningsordning for dette affald. Det vil betyde, at virksomheder ikke længere vil skulle aflevere affaldet til et anlæg, som kommunen har anvist til. Virksomheder skal herefter selv indgå kontrakt med et affaldsforbrændingsanlæg om behandling af virksomhedens forbrændingseget affald. Alternativt kan en virksomhed indgå kontrakt med en indsamlingsvirksomhed om indsamling af det forbrændingseget affald, hvor det så vil være op til indsamlingsvirksomheden at indgå kontrakt med et affaldsforbrændingsanlæg, da indsamlingsvirksomheden vil overtage ansvaret for affaldet. Virksomheder vil fortsat kunne eksportere det forbrændingseget affald efter ansøgning om eksport til Miljøstyrelsen, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 12, stk. 2.

Kommunernes udbud af behandlingen af forbrændingseget affald vil som øvrige udbud være omfattet af udbudslovens almindelige regler for afholdelse af udbud af offentlige kontrakter eller af forsyningsvirksomhedsdirektivet. Der henvises til afsnit 3.4.1. i de almindelige bemærkninger. Det vil blandt andet betyde, at afholdelse af udbud, krav til udbudsmateriale og evaluering af de indkomne tilbud skal følge de generelle udbudsregler, herunder krav om gennemsigtighed, saglighed og ligebehandling m.v. Der henvises til afsnit 3.4.2. i de almindelige bemærkninger.

Den foreslåede udbudspligt vil indebære, at kommunalbestyrelsen vil skulle udbyde opgaven med behandling af forbrændingseget affald uden, at det er muligt at undtage kontrakten fra udbudspligten gennem klassiske in house-kontrakter. Det foreslåede vil således indebære, at kommunalbestyrelsen ikke vil kunne vælge selv at behandle det forbrændingseget husholdningsaffald inden for den kommunale driftsorganisation gennem klassiske in house-kontrakter. Derudover vil de udvidede in house-regler i udbudslovens §§ 12-16 om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere ikke finde anvendelse. Kommunalbestyrelsen vil endvidere ikke kunne overlade opgaven til et kommunalt fællesskab eller til et kommunalt eget selskab i overensstemmelse med de udvidede in house-regler.

Den enkelte kommune vil under iagttagelse af de generelle udbudsregler skulle tilrettelægge sit udbud ud

fra de forhold, som kommunen ud fra en samlet vurdering giver den bedste, billigste og mest miljørigtige forbrænding af det kommunalt indsamlede affald.

Hvis en kommune sammen med andre kommuner har organiseret indsamling og øvrig affaldshåndtering i et kommunalt fællesskab eller interessentskab, vil et sådan kunne varetage et udbud på vegne af den enkelte kommune såvel som et samlet fælles udbud. Tilsvarende vil to eller flere kommuner sammen kunne varetage et udbud.

Det foreslås, at kommunerne skal have indgået kontrakter på baggrund af udbud efter den foreslåede § 45 e, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, med virkning senest den 1. juli 2025. Det vil betyde, at kommuner seneste den 1. juli 2025 vil skulle have udbudt og indgået en kontrakt om opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald. Herefter vil kommunerne løbende skulle afholde udbud og indgå kontrakter efter § 45 e, stk. 1. For at sikre konkurrence på markedet, foreslås det, at kontrakter, der er indgået før lovens ikrafttrædelse, mellem en kommunalbestyrelse og et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer eller er medejer af, skal udbydes på ny. Ordningen vil skulle gælde de situationer, hvor opgaven er udbud og indgået efter udbudslovens regler og uden at regler om ordregiverinterne aftaler har fundet anvendelse.

Det foreslås, at udbudspligten ikke skal gælde for øer uden fast broforbindelse. Det betyder, at pligten til at udbyde behandlingen af det forbrændingsegnete husholdningsaffald ikke vil skulle gælde for forbrændingsegnet affald omfattet af en kommunal indsamlingsordning på øer uden fast broforbindelse, hvorpå der ved lovens ikrafttræden er et kommunalt eget affaldsforbrændingsanlæg, der er i drift. En sådan kommune vil fortsat kunne behandle forbrændingsegnet affald uden at udbyde opgaven, og kommunen kan som hidtil tildele affaldet til kommunens eget affaldsforbrændingsanlæg.

For at understøtte konkurrencen på markedet foreslås det, at der vil blive indført bestemmelser, der kan støtte op om udbudsprocessen. Det foreslås derfor, at der udarbejdes konkurrencefremmende tiltag, som kommuner vil kunne vælge at anvende ved tilrettelæggelse af udbud og udarbejdelse af udbudsmateriale.

De konkurrencefremmende tiltag skal følge udbudslovens regler og vil kunne fastsætte de objektive og gerne kvantificerbare parametre, som kommunerne vil kunne stille krav indenfor i et udbud. Kommunerne vil selv kunne fastsætte det konkrete niveau for disse krav, herunder blandt andet krav til miljø og økonomi.

De konkurrencefremmende tiltag vil skulle indeholde de forhold, der kan have betydning for risikoen for, at der vil blive udarbejdet udbud, som kun et eller enkelte anlæg kan afgive tilbud på, og som derfor vil kunne påvirke konkurrencen på markedet negativt. Indhold og omfang af de konkurrencefremmende tiltag vil skulle fastsættes nærmere.

Derudover foreslås det, at der skal udarbejdes vejledningsmateriale om, hvordan kommunen vil kunne tilrettelægge et udbud med henblik på at indkøbe den bedste ydelse. Vejledningsmaterialet vil skulle indeholde råd om brug af de konkurrencefremmende tiltag og om udbud, for eksempel om indregning af omkostninger til transport, markedsdialog eller om branchespecifikke forhold. Det foreslås, at det er Forsyningstilsynet, der vil skulle udarbejde de konkurrencefremmende tiltag og vejledningsmateriale. Der henvises til afsnit 3.6.2. i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at de konkurrencefremmende tiltag vil skulle suppleres med en indberetningspligt, hvorefter kommuner vil skulle forklare årsagen til afvigelser fra brug af tiltagene. Det foreslås, at årsagen til afvigelser vil skulle sendes til Forsyningstilsynet, der vil gennemgå disse eventuelt i dialog med den enkelte kommunalbestyrelse. Endelig foreslås det, at der vil skulle fastsættes nærmere krav til indholdet af indberetningerne, og Forsyningstilsynet vil skulle vurdere, om en årsag til ikke at have fulgt de konkur-

rencefremmende tiltag kan anses som saglig. Det foreslås, at det vil skulle være Forsyningstilsynet, der fastsætter nærmere regler om indberetningerne.

Med den foreslåede ordning om indberetningspligt, vil Forsyningstilsynet kunne offentliggøre eventuelle årsager til afvigelser på tilsynets hjemmeside.

De konkurrencefremmende tiltag vil som udgangspunkt være frivillige for kommunen at benytte. Det foreslås med forslaget til § 45 f, stk. 5, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte, at de konkurrencefremmende tiltag skal være obligatoriske. Dette kan eksempelvis blive aktuelt, hvis det viser sig, at kommunernes udbud ikke understøtter konkurrencen på markedet.

Hvis klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter, at de konkurrencefremmende tiltag vil skulle være obligatorisk at anvende, vil kommunalbestyrelser som følge heraf ikke skulle forklare og indberette årsager til, at de ikke anvender tiltagene.

3.5. Monitorering af kapacitetsudvikling

3.5.1. Gældende ret

Miljøministeriet foretager fremskrivninger af de danske affaldsmængder og miljøgodkender affaldsforbrændingsanlægs kapacitet til forbrænding af affald. Disse fremskrivninger udgør en prognose over, hvordan de danske affaldsmængder forventes at udvikle sig over en nærmere fastsat periode.

Miljøstyrelsen foretager i dag monitorering af udviklingen i de danske affaldsmængder samt i importen af affald, jf. bekendtgørelsen nr. 2078 af 10. november 2021 om affaldsdatasystemet, der blandt andet er udstedt i medfør af § 46 a, stk. 1 og 2, i lov om miljøbeskyttelse.

Energistyrelsen foretager i dag benchmarking af kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og visse affaldsmedforbrændingsanlæg efter § 50 d i lov om miljøbeskyttelse, jf. bekendtgørelse nr. 1536 af 16. december 2022 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. (affaldsaktørbekendtgørelsen).

Benchmarking foretages på baggrund af affaldsforbrændingsanlæggenes oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold, herunder affaldsmængder, samt oplysninger om økonomiske forhold, som anlæggene indberetter i medfør af § 51, stk. 1, i affaldsaktørbekendtgørelsen. Visse af disse oplysninger sammenholdes blandt andet med Miljøstyrelsens oplysninger om mængder. Der henvises til afsnit 3.8.1. i de almindelige bemærkninger.

Energistyrelsen foretager ikke en fremskrivning af mængderne.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kan indhente oplysninger fra andre myndigheder i medfør af de gældende regler i forvaltningsloven.

Det følger af § 3, stk. 1, nr. 27, i bekendtgørelse nr. 1366 af 28. september 2022 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser (delegationsbekendtgørelsen), at Energistyrelsen udøver de beføjelser, som klima-, energi- og forsyningsministeren er tillagt i henhold til miljøbeskyttelsesloven. Denne hjemmel kan for eksempel anvendes i det tilfælde, hvor ministeren er tillagt en opgave med monitorering, og hvor Energistyrelsen udfører opgaven på ministerens vegne.

Det følger af § 79 b, stk. 1, nr. 11, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at der skal ske anvendelse af digital kommunikation, herunder bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur el. lign., ved indberetning m.v. til myndigheder i medfør af

kapitel 6. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes i forbindelse med, at affaldsforbrændingsanlæg skal indberette oplysninger til Energistyrelsen til brug for monitorering.

3.5.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det følger af Klimaplanen, at udviklingen i importen og affaldsforbrændingskapaciteten skal monitoreres og afrapporteres løbende til aftalekredsen. Dette skal bidrage til at overvåge udviklingen, når behandlingen af forbrændingseget affald konkurrenceudsættes. Formålet er at afrapportere, hvorvidt kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg frem mod 2030 nedbringes til og herefter balancerer i forhold til de danske mængder af forbrændingseget ikke-farligt affald. Herefter er formålet løbende at holde øje med, om der er passende kapacitet. Kapacitetsbehovet forventes ifølge Klimaplanen at blive reduceret med 30 pct. i forhold til tidspunktet for Klimaplanens vedtagelse.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at intentionen med Klimaplanen er at monitorere udviklingen i kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg for at følge, om kapaciteten udvikler sig i takt med de danske mængder af forbrændingseget ikke-farligt affald (ekskl. haveaffald og slam). Selvom det ikke fremgår af ordlyden i Klimaplanen, vurderer ministeriet, at monitoreringen tillige bør omfatte affaldsmedforbrændingsanlæg.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet forudsætter i den forbindelse, at kapaciteten til forbrænding af affald på de danske affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg beregnes ud fra anlæggets miljøgodkendelse samt antagelser om affaldets brandværdi og antallet af driftstimer.

Det er på denne baggrund Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at monitoreringen skal have fokus blandt andet på de faktiske forbrændte (historiske og aktuelle) affaldsmængder på affaldsforbrændingsanlæggene og affaldsmedforbrændingsanlæggene. Derudover skal der være fokus på den forventede fremtidige kapacitetsudvikling, som skal baseres på oplysninger om anlæggenes investeringssplaner. Kapacitetsudviklingen skal ses i sammenhæng med udviklingen i de forventede forbrændingsegne affaldsmængder, som fremskrives af Miljøministeriet.

Det er vurderingen, at monitorering af udviklingen i kapaciteten i første omgang bør foretages ved at sammenholde den samlede danske kapacitet på anlæggene med de faktisk forbrændte mængder ikke-farligt affald i et givent år.

Det følger af Klimaplanen, at importen af forbrændingseget affald skal indgå i monitoreringen for at kunne monitorere, i hvor høj grad en eventuel overkapacitet fyldes op med importeret affald.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det kan være hensigtsmæssigt at monitorere, hvorvidt og i hvilket omfang affaldsmedforbrændingsanlæg og affaldsforbrændingsanlæg, der primært forbrænder farligt affald og slam, fremover byder på det forbrændingsegne ikke-farlige affald. Hvis disse anlæg eksempelvis begynder at aftage større mængder af sådan affald, er det relevant for en opgørelse af kapaciteten til forbrænding i Danmark.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at Miljøministeriets affaldsdatasystem, der indeholder indberettet affaldsdata om affaldsstrømme i Danmark, vil skulle bidrage til monitoreringen ved at levere data på indvejede affaldsmængder i det foregående år. Miljøministeriet vil skulle bidrage med validering af de data vedrørende faktisk forbrændte mængder og tekniske installationer, som Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil indhente hos affaldsforbrændingsanlæg og affaldsforbrændingsanlæg.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at monitoreringen af udviklingen i sektoren skal påbegyndes inden konkurrenceudsættelsen træder i kraft. Den første monitorering forventes at ville

ske i 2024 på baggrund af oplysninger fra 2023 og vil fremadrettet være en baseline for monitoreringen. Herved sikres det mest retvisende samlede billede af udviklingen i forbrændingskapaciteten.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at der skal indføres hjemmel til at indhente oplysninger fra såvel affaldsforbrændingsanlæg som fra affaldsmedforbrændingsanlæg til brug for monitoreringen af udviklingen i kapaciteten. For at skabe indsigt i, hvordan forbrændingskapaciteten vil udvikle sig fremadrettet, er det Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at der bliver skabt indblik i investeringsplaner fra relevante anlæg, så det bliver muligt at sammenholde Miljøministeriets fremskrivninger med den forventede udvikling i kapaciteten. Det vurderes, at det formentligt ikke vil blive relevant at indhente oplysninger fra anlæg, der forbrænder farligt affald samt privatejede affaldsmedforbrændingsanlæg. De nærmere regler fastsættes ved udmøntningen af bestemmelsen.

Det er endvidere vurderingen, at klima-, energi- og forsyningsministeren skal kunne fastsætte, at affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg kan straffes med bøde, hvis de regler som ministeren fastsætter ikke overholdes. Det kan eksempelvis være manglende indgivelse af oplysninger, manglende berigtigelse af oplysninger eller manglende overholdelse af frister mv, jf. den foreslåede ændring af § 110, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 20 og bemærkningerne hertil.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at monitoreringen af kapaciteten konkret foretages af Energistyrelsen, jf. delegationsbekendtgørelsen. Dette begrundes med, at monitoreringen ikke foretages med henblik på at føre tilsyn, men med henblik på at kunne forelægge en faglig vurdering af udviklingen i affaldsmængderne for aftalepartierne bag Klimaplanen.

3.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indsætte en ny § 45 h i lov om miljøbeskyttelse, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle foretage en monitorering af udviklingen i kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæggene og affaldsmedforbrændingsanlæggene. Monitoreringen vil også skulle omfatte anlæg, der primært forbrænder farligt affald og slam. Monitoreringen vil skulle ske på baggrund af oplysninger fra affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg og de skal sammenholdes med blandt andet oplysninger indhentet hos Miljøministeriet om affaldsmængder og fremskrivninger heraf samt import af affald.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle monitorere udviklingen på baggrund af oplysninger, som affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg vil være forpligt til at indberette. Derudover vil der skulle indhentes oplysninger fra Miljøstyrelsen om faktuelle indvejede affaldsmængder fra Affalddatasystemet, fremskrivninger af affaldsmængder m.v.

Det foreslås, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler for affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg om, at anlæggene vil skulle indberette oplysninger til klima-, energi- og forsyningsministeren til brug for monitoreringen.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil blandt andet kunne fastsætte nærmere regler om, hvilke oplysninger, anlæggene skal indberette, herunder om format og indhold i oplysningerne og i hvilken form samt oplysninger om anlæggenes investeringsplaner. Endvidere vil ministeren kunne fastsætte, at visse oplysninger alene indberettes af en bestemt type anlæg.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil endvidere kunne fastsætte, hvor ofte og hvornår oplysningerne vil skulle afgives, herunder om oplysningerne vil skulle afgives eksempelvis, når det endelige

årsregnskab fra det forudgående år foreligger, ved regnskabsårets afslutning, inden en bestemt dato, eller at oplysningerne vil skulle afgives på en af ministeren individuelt fastsat frist.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil desuden kunne fastsætte, at hvis et anlæg ikke indberetter de oplysninger, som de er forpligtet til, eller hvis oplysningerne ikke indberettes rettidigt, vil anlægget kunne pålægges bødestraf.

Det foreslås, at monitoreringen som udgangspunkt også vil skulle foretages efter 2030 for at monitorere, at der også herefter er balance i mængder og kapacitet til forbrænding af ikke-farligt affald i Danmark.

3.6. Forsyningstilsynets opgaver

3.6.1. Gældende ret

Efter gældende ret varetager Forsyningstilsynet opgaver og beføjelser i medfør af lov om Forsyningstilsynet og sektorlovgivningen, herunder kapitel 6 i lov om miljøbeskyttelse, lov om elforsyning og lov om varmforsyning samt regler fastsat i medfør heraf, jf. § 3, stk. 1, i lov om Forsyningstilsynet.

Udgangspunktet er, at Forsyningstilsynets opgaver og beføjelser fastsættes i de respektive sektorlove. Forsyningstilsynet har desuden efter lov om Forsyningstilsynet til opgave at følge og vurdere reguleringen af forsyningssektorerne, herunder at orientere klima-, energi- og forsyningsministeren, hvis reguleringen strider mod hensigten med lov om Forsyningstilsynet og sektorlovgivningen.

Med lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet (Nye rammer for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indsamling af erhvervsaffald, genbrug på genbrugspladser og skærpet økonomiske tilsyn) blev der indført et økonomisk tilsyn med affaldssektoren. Det økonomiske tilsyn er forankret hos Forsyningstilsynet. Forsyningstilsynet forestår som led i det økonomiske tilsyn tilsynet med dele af lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 og regler udstedt i medfør heraf.

Det fremgår af § 48 d i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke opgaver Forsyningstilsynet skal varetage, herunder opgaver med analyser og overvågningsopgaver for at sikre en velfungerende konkurrencebaseret affaldssektor. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til at fastsætte regler om, at Forsyningstilsynet vil skulle udarbejde en analyse af konkurrencesituationen på markedet, i lyset af den foreslåede udbudspligt for opgaven med behandlingen af det indsamlede forbrændingsegnede affald.

Efter § 48 e, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse kan Forsyningstilsynet gøre klima-, energi- og forsyningsministeren opmærksom på forhold, som, tilsynet mener, kan have betydning for ministeren. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til, at Forsyningstilsynet indstiller til ministeren, at de konkurrencefremmende tiltag skal gøres obligatorisk at anvende.

Ligeledes kan Forsyningstilsynet efter § 48 e, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, gøre Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som, tilsynet mener, kan være i strid med konkurrencelovgivningen. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes, hvis Forsyningstilsynet opdager forhold i kommunalbestyrelsernes udbud, som vurderes ikke at være i overensstemmelse med konkurrencelovgivningen.

Det fremgår af § 48 f i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet i forbindelse med sin opgavevaretagelse efter kapitel 6 i miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør heraf kan indhente nødvendige oplysninger hos kommunalbestyrelsen og andre markedsaktører. Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til, at Forsyningstilsynet indhenter oplysninger om, hvorvidt kommunerne overholder den foreslåede udbudspligt i § 45 e i lov om miljøbeskyttelse. Forsyningstilsynet vil eksempelvis med hjemmel heri

kunne indhente oplysninger om udbud og om tildeling af kontrakt hos den enkelte kommune. Bestemmelsen kan eksempelvis også anvendes til at indhente oplysninger til analyser af konkurrencesituationen på markedet.

I tilfælde af, at oplysninger ikke bliver indsendt rettidigt, har Forsyningstilsynet mulighed for at meddele påbud om udlevering af oplysninger.

Forsyningstilsynet er gebyrfinansieret. Det fremgår af § 48 g i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet opkræver et gebyr hos kommuner til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter lovens kapitel 6 og regler udstedt i medfør heraf.

Det følger af § 47, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, at tilsynet med kommuner og kommunale fællesskaber varetages af Ankestyrelsen med Indenrigs- og Sundhedsministeriet (tidligere Indenrigs- og Boligministeriet) som overordnet tilsynsmyndighed, jf. lov om kommunernes styrelse § 53. Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne og kommunale fællesskaber overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Ankestyrelsen beslutter som kommunal tilsynsmyndighed selv, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag, jf. § 48 a i lov om kommunernes styrelse

Ankestyrelsen fører ikke tilsyn med kommunale aktie- eller anpartsselskaber, og Ankestyrelsen fører heller ikke tilsyn i det omfang, særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag, jf. § 48, stk. 1 og 3, i lov om kommunernes styrelse.

Hvis Forsyningstilsynet har kompetence til at føre tilsyn med eller træffe afgørelse om kommuners eller kommunale fællesskabers varetagelse af opgaver efter reglerne i lov om miljøbeskyttelse og regler udstedt i medfør heraf, viger Ankestyrelsens tilsyn således. I det omfang Forsyningstilsynet eller andre klage- eller tilsynsmyndigheder ikke kan tage stilling til den pågældende sag, har Ankestyrelsen kompetence til at tage stilling til spørgsmålet om en kommunes eller et kommunal fællesskabs overholdelse af loven eller af regler udstedt i medfør af loven.

3.6.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Med henblik på at understøtte konkurrencen på markedet vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at der skal udarbejdes konkurrencefremmende tiltag, som kommuner kan bruge i forbindelse med afholdelse af udbud samt vejledningsmateriale til understøttelse af udbudsprocessen. De konkurrencefremmende tiltag skal følge udbudslovens regler. Det vil være nærliggende, at Forsyningstilsynet udarbejder såvel konkurrencefremmende tiltag som vejledningsmateriale og samtidig forestår en mere konkret vejledning om brug af tiltagene og om for eksempel indregning af transportomkostninger eller branchespecifikke forhold.

Det følger af Klimaplanen, at der skal sikres et skærpet økonomisk tilsyn således, at der sikres gennemsigtighed, lige konkurrencevilkår og effektive priser i affaldssektoren. Med lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet (Nye rammer for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indsamling af erhvervsaffald, genbrug på genbrugspladser og skærpet økonomisk tilsyn) blev der indført et skærpet tilsyn med dele af affaldssektoren.

På den baggrund og for at Forsyningstilsynet får mulighed for at oparbejde viden om affaldssektoren som helhed, er det Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at tilsyn, der skal indføres i forbindelse med dette lovforslag, ligeledes skal løftes af Forsyningstilsynet. Med lovforslaget vil det gældende tilsyn derfor udvides således, at tilsynet også omfatter visse af de foreslåede bestemmelser på forbrændingsområdet.

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne og kommunale fællesskaber overholder den lovgivning,

der særligt gælder for offentlige myndigheder. Ankestyrelsen fører ikke tilsyn med kommunale aktie- eller anpartsselskaber, og Ankestyrelsen fører heller ikke tilsyn i det omfang, særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der ikke vil være behov for et særligt tilsyn med, at kommuner foretager udbud efter den foreslåede bestemmelse i § 45 e, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse om udbudspligt af det forbrændingsegnete affald, eller med, at bestemmelsen om, at in house-regler ikke finder anvendelse, bliver efterlevet. Ligeledes vurderer ministeriet, at der ikke er behov for et særligt tilsyn med, at kommunerne foretager udbud inden fristen i § 45 e, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse.

Ministeriet finder, at det er hensigtsmæssigt, at Forsyningstilsynet har fokus på kommuners brug af de frivillige konkurrencefremmende tiltag. Kommuner, der ikke anvender tiltagene, skal indberette årsagen hertil til Forsyningstilsynet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 45 f, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse. Der henvises til afsnit 3.4.3. i de almindelige bemærkninger. Det er hensigten, at Forsyningstilsynet skal gennemgå de indberettede årsager, eventuelt i dialog med kommunerne, og vurdere om årsagerne er saglige.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet finder det samtidig hensigtsmæssigt, at Forsyningstilsynet vil kunne meddele påbud til en kommunalbestyrelse om at indberette, hvis kommunalbestyrelsen af egen drift ikke indberetter til Forsyningstilsynet.

Forsyningstilsynet kan herefter offentliggøre hvilke kommuner, der ikke følger de konkurrencefremmende tiltag samt årsagerne hertil.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at et sådan tilsyn kan sikre, at de indberettede årsager til, hvorfor kommunerne ikke anvender de konkurrencefremmende tiltag, vil være sagligt begrundede. I de situationer, hvor der ikke foreligger en saglig begrundelse og kommunalbestyrelsen samtidig har indgået kontrakt med sit eget anlæg, vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at Forsyningstilsynet skal have mulighed for at gribe ind. Ministeren vurderer, at det vil det være hensigtsmæssigt og proportionalt, at Forsyningstilsynet vil kunne påbyde kommunalbestyrelsen at bringer sådanne kontrakter til ophør, men at dette må ske under hensyntagen til almenhedens interesser, herunder forsyningssikkerheden.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at en mulighed for Forsyningstilsynets til at påbyde kommunalbestyrelsen at bringe en kontrakt til ophør, vil være indgribende, men effektivt, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at hvis ministeren fastsætter, at de konkurrencefremmende tiltag skal være obligatorisk at anvende til udbud af behandlingen af forbrændingsegnet affald, skal Forsyningstilsynet føre tilsyn med, at kommunerne overholder kravet om anvendelse af de konkurrencefremmende tiltag. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at kommunerne herefter ikke vil skulle indberette, hvis de ikke overholder et sådant krav, og at Forsyningstilsynet i det tilfælde ikke vil skulle gennemgå de indberettede årsager til, at tiltagene ikke er anvendt, jf. den foreslåede § 45 f, stk. 5, i lov om miljøbeskyttelse.

3.6.3. Den foreslåede ordning

For yderligere at understøtte konkurrencen på markedet foreslås det, at Forsyningstilsynet skal udarbejde vejledningsmateriale og konkurrencefremmende tiltag, som kommunerne kan anvende ved afholdelse af udbud, jf. den foreslåede § 45 f, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

De konkurrencefremmende tiltag vil for eksempel kunne fastsætte og afgrænse de objektive og gerne kvantificerbare parametre, som kommunerne vil kunne stille krav inden for i et udbud. Dette kan

f.eks. være standarder for indregning af miljøparametre, transparensomkostninger, kontraktlængder, affaldsmængder, indledende markedsundersøgelse, anvendelse af fælles udbud m.m. Forsyningstilsynet vil nærmere skulle afklare, hvad de konkurrencefremmende tiltag skal indeholde. Det forudsættes, at udarbejdelse af tiltagene vil skulle ske i samarbejde med branchen og relevante myndigheder, herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Energistyrelsen og Miljøministeriet. Det forudsættes, at opdatering af de konkurrencefremmende tiltag vil kunne ske løbende.

Den foreslåede ordning indebærer endvidere, at Forsyningstilsynet vil skulle udarbejde understøttende materiale, der blandt andet skal vejlede kommunalbestyrelsen om brugen af de konkurrencefremmende tiltag. Vejledningen vil eksempelvis kunne indeholde råd om brug af tiltagene. Det forudsættes, at udarbejdelsen vil ske i samarbejde med branchen og relevante myndigheder, herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Energistyrelsen og Miljøministeriet.

Den foreslåede ordning skal dels bidrage til at sikre, at der vil kunne opnås en ensartet praksis om udbud af det forbrændingsegnede affald, og dels til at Forsyningstilsynet vil kunne få indsigt i udbuddene.

Det følger af den foreslåede § 45 f, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at de konkurrencefremmende tiltag vil skulle suppleres med en indberetningspligt, hvorefter kommunalbestyrelser skal indberette årsager til afvigelser fra brug af tiltagene. Der henvises til afsnit 3.4.2. i de almindelige bemærkninger. Med den foreslåede ordning i § 45 g, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, vil Forsyningstilsynet skulle føre tilsyn med, at kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud over opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald overholder § 45 f, stk. 2, og regler udstedt i medfør af og § 45 f, stk. 5.

Med den foreslåede ordning vil Forsyningstilsynet skulle føre tilsyn med, at kommunalbestyrelserne indberetter årsager om, hvorfor kommunalbestyrelsen ikke anvender de udarbejdede konkurrencefremmende tiltag, jf. den foreslåede § 45 g, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Det foreslås i den forbindelse, at Forsyningstilsynet skal kunne påbyde, at kommunalbestyrelsen indberetter, hvis kommunalbestyrelsen ikke foretager indberetningen af egen drift, jf. den foreslåede § 45 f, stk. 3.

Endvidere vil Forsyningstilsynet skulle føre tilsyn med, at de indberettede årsager er sagligt begrundede. Hvis dette ikke er tilfældet, og der er indgået kontrakt med et forbrændingsanlæg kommunen ejer helt eller delvist, foreslås det, at Forsyningstilsynet vil kunne påbyde kommunalbestyrelsen at bringe kontrakten om behandling af forbrændingsegnet affald til ophør.

Den foreslåede ordning vil skulle bidrage til at sikre, at Forsyningstilsynet kan påse og gribe ind, hvis et udbud uden saglig grund tilrettelægges således, at det kun er kommunalbestyrelsens eget eller egne anlæg, der kan afgive tilbud eller at en kommunalbestyrelses eget eller egne anlæg ikke opnår en fordel i forhold til at afgive tilbud og om konkurrence på markedet herved begrænses.

Endvidere vil Forsyningstilsynet skulle føre tilsyn med, at kommunerne anvender de konkurrencefremmende tiltag, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter krav om, at kommuner skal anvende tiltagene, jf. den foreslåede § 45 f, stk. 5, i lov om miljøbeskyttelse.

Det foreslås med § 45 g, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet på tilsynets hjemmeside vil kunne offentliggøre eventuelle årsager til, at kommunalbestyrelserne ikke har anvendt de konkurrencefremmende tiltag.

Ankestyrelsen vil forsat være tilsynsmyndighed, hvor det ikke udtrykkeligt fremgår af loven eller regler udstedt i medfør heraf, at et tilsyn skal varetages af Forsyningstilsynet.

3.7. Energiklagenævnet

3.7.1. Gældende ret

I lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og lov om fremme af besparelser i energiforbruget er det fastsat, at Forsyningstilsynets afgørelser som udgangspunkt kan påklages til Energiklagenævnet. Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af Forsyningstilsynet efter lovene eller regler udstedt i henhold til lovene. Det følger af lov om miljøbeskyttelse § 48 c, stk. 3, at Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller efter regler udstedt i medfør heraf ikke kan påklages til anden administrativ myndighed, herunder Energiklagenævnet. Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan dermed alene prøves ved domstolene, jf. grundlovens § 63.

3.7.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Forsyningstilsynets afgørelser efter den øvrige sektorlovgivning kan som udgangspunkt påklages til Energiklagenævnet. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at der for at ensrette reguleringen af Forsyningstilsynet i miljøbeskyttelsesloven med reguleringen i den øvrige sektorlovgivning, bør fastsættes en tilsvarende adgang til at påklage Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 og regler udstedt i medfør heraf til en anden administrativ myndighed. Det er vurderingen, at Energiklagenævnet ligeledes vil være rette klageinstans for Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 og regler udstedt i medfør heraf.

3.7.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at bestemmelsen i lov om miljøbeskyttelse § 48 c, stk. 3, hvorefter Forsyningstilsynets afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf ikke kan påklages til anden administrativ myndighed, herunder Energiklagenævnet, ophæves.

Det foreslås, at der indsættes et nyt kapitel 11 a om klage til Energiklagenævnet i miljøbeskyttelsesloven.

Det foreslås, at Forsyningstilsynets afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf vil kunne påklages til Energiklagenævnet. Afgørelserne vil ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet og afgørelser, der vil kunne prøves af Energiklagenævnet ikke vil kunne indbringes for domstolene, før Energiklagenævnets afgørelse foreligger.

Ordningen vil medføre, at der på linje med den øvrige sektorlovgivning indføres regler om, at Forsyningstilsynets afgørelser vil kunne påklages til Energiklagenævnet.

Derudover foreslås det, at Forsyningstilsynets afgørelser om opkrævning af gebyrer truffet i henhold til § 48 g, stk. 1, og regler fastsat i medfør af lov om miljøbeskyttelse § 48 g, stk. 2, ikke vil kunne påklages til Energiklagenævnet eller anden administrativ myndighed. Dette svarer også til reguleringen i den øvrige sektorlovgivning. Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan dermed alene prøves ved domstolene, jf. grundlovens § 63.

3.8. Regnskaber for og benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg

3.8.1. Gældende ret

Det fremgår af § 50 c, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at ejere af affaldsforbrændingsanlæg og deponeringsanlæg skal aflægge funktionsopdelte regnskaber for anlæggene. Hvis ejeren foruden affaldsforbrændings- eller deponeringsvirksomhed driver andre aktiviteter, skal ejeren aflægge særskilte regnskaber for henholdsvis affaldsforbrændings- og deponeringsaktiviteten.

I henhold til § 50 c, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte

regler om regnskabsføring og budgettering for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæggenes aktiviteter, herunder at der skal udarbejdes årsrapporter for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæg, som revideres og offentliggøres i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven. Bestemmelsen er ikke udmøntet.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i medfør af § 50 c, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, fastsætte regler om beregning af driftsmæssige afskrivninger, om regnskabsmæssig adskillelse mellem forskellige aktiviteter og om opgørelse af åbningsbalance, herunder værdiansættelsen af anlæggenes aktiver. Bestemmelsen er ikke udmøntet.

Det fremgår af lov om miljøbeskyttelse § 50 d, stk. 1, at der årligt skal foretages en benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt oplysninger om økonomiske forhold. Formålet med benchmarking er at måle branchens økonomiske effektivitet samt miljø- og energieffektivitet. Benchmarking anvendes til at synliggøre udviklingen i affaldssektorens kvalitet og effektivitet. Derudover er benchmarkingen et redskab til at sikre, at forbrændings- og deponeringsanlæg gennemgår en løbende effektiviseringsproces.

Krav om årlig benchmarking blev indført ved lov nr. 513 af 12. juni 2009, lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og andre love (Ny organisering af affaldssektoren). Ifølge bemærkninger, jf. Folketingstidende 2008-09, tillæg A, side 4771, skal benchmarkingen udføres af branchen og kontrolleres og offentliggøres af Miljøstyrelsen. Opgaven er flyttet til Energistyrelsen ved kongelig resolution af 28. juni 2015.

Med hjemmel i § 50 d, stk. 2-4, har klima-, energi- og forsyningsministeren blandt andet fastsat regler om benchmarkingens indhold og udformning i § 51 i affaldsaktørbekendtgørelsen. Det fremgår heraf, at forbrændings- og deponeringsanlæg hvert år skal indberette de oplysninger, der fremgår af bilag 2 i bekendtgørelsen, til Energistyrelsen. Dette gælder for de forbrændings- og deponeringsanlæg, der fremgår af § 48, stk. 2. På baggrund af de indberettede oplysninger foretager Energistyrelsen en benchmarking, hvor styrelsen gennemgår og beskriver ligheder og forskelle i anlæggenes miljømæssige, energimæssige og økonomiske effektivitet. Energistyrelsen kan anmode brancheorganisationer eller lignende om at forestå benchmarking. Energistyrelsen offentliggør den udarbejdede benchmarking.

3.8.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Det fremgår af Klimaplanen, at kommunale affaldsforbrændingsanlæg skal udskilles fra kommunerne og selskabsføres. På den baggrund foreslås det, at en kommune kun må deltage i virksomhed, der forbrænder affald, hvis virksomheden udøves i et aktie- eller anpartsselskab, som alene driver forbrændingsvirksomhed, jf. lovforslagets §§ 2 og 3 og den foreslåede § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning og den foreslåede § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning.

Som konsekvens af, at kommunale affaldsforbrændingsanlæg udskilles i særskilte aktie- eller anpartsselskaber, vurderer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at der ikke vil være behov for, at bestemmelsen i lov om miljøbeskyttelse, om at ejere af affaldsforbrændingsanlæggene skal aflægge funktionsopdelte regnskaber, finder anvendelse, når affaldsforbrændingsanlægget er udskilt i et særskilt aktie- eller anpartsselskab.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer endvidere som konsekvens af, at kommunale affaldsforbrændingsanlæg udskilles i særskilte selskaber, at der ikke vil være behov for, at der fremadrettet foretages en benchmarking af affaldsforbrændingsanlæg. Det må forventes, at en indførsel af en udbudsbaseret model vil føre til en øget konkurrence om det forbrændingsegnet affald, og at affaldet som følge deraf, vil blive behandlet på de mest effektive anlæg. Den udbudsbaserede model forventes derfor at

medføre et effektiviseringspres i affaldsforbrændingssektoren, som ikke eksisterer under den nuværende regulering, og som indtil nu har været søgt indfriet med benchmarking af affaldsforbrændingsanlæggene.

Da den udbudsbaserede model ikke berører deponeringsanlæg, er det Klima, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at krav om funktionsopdelte regnskaber og benchmarkingen af deponeringsanlæg kan fortsætte for disse. Ministeriet vurderer imidlertid, at opgaven med at forestå benchmarkingen af deponeringsanlæg fremover mest hensigtsmæssigt varetages af Forsyningstilsynet, som et led i Forsyningstilsynets øvrige økonomiske tilsyn med affaldssektoren.

3.8.3. Den foreslåede ordning

Den foreslåede ordning indebærer, at der fremadrettet ikke vil blive stillet et særskilt krav om funktionsopdelte regnskaber for affaldsforbrændingsanlæg i lov om miljøbeskyttelse, når affaldsforbrændingsanlægget er udskilt i et særskilt aktie- eller anpartsselskab og dermed vil være omfattet af selskabsloven, årsregnskabsloven, bogføringsloven m.v.

Den foreslåede ordning vil ikke ændre på regler om aktie- og anpartsselskabers aflæggelse af regnskaber m.v., som eksempelvis selskabsloven og årsregnskabsloven.

Ejere af deponeringsanlæg vil som hidtil skulle aflægge funktionsopdelte regnskaber, jf. § 50 c i lov om miljøbeskyttelse.

Det foreslås, at der ikke længere vil skulle foretages benchmarking af affaldsforbrændingsanlæg. Dette medfører, at Energistyrelsen ikke vil skulle foretage en benchmarking af affaldsforbrændingsanlæg.

Det foreslåede medfører, at der udelukkende vil skulle foretages en benchmarking af deponeringsanlæg. Det foreslås, at det bliver Forsyningstilsynet, der årligt vil skulle foretage benchmarkingen.

Der er ikke lagt op til en ændring af benchmarkingen af deponier, og Forsyningstilsynets benchmarking vil fortsat skulle foretages på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service-, driftsforhold og økonomiske forhold, ligesom branchen som hidtil vil kunne inddrages i fornødent omfang.

Da Forsyningstilsynet ved benchmarking opnår viden, vil Forsyningstilsynet være nærmest til at fastsætte eventuelle ændringer i regler om fx benchmarkingens indhold og udformning. Det foreslås derfor, at det fremadrettet vil være Forsyningstilsynet, der vil kunne ændre regler om benchmarkingens indhold og udformning, herunder om hvilke oplysninger der skal registreres, om opgørelses- og målemetoder og om pligt for ejere af deponeringsanlæg til at afgive oplysninger til Forsyningstilsynet samt frister for indberetning. Forsyningstilsynet vil endvidere kunne fastsætte regler om indhentning af oplysninger til brug for benchmarking, herunder om at indberetning skal ske ved brug af særlige skemaer eller formularer. Endelig vil Forsyningstilsynet kunne fastsætte regler om offentliggørelse af resultaterne af benchmarking. Fastsættelse af disse regler vil fremover skulle fastsættes af Forsyningstilsynet, og det vil herefter ikke længere være ministeren, der udmønter sådanne regler. Som følge af den foreslåede ordning, vil bestemmelser om benchmarking i affaldsaktørbekendtgørelsen skulle ophæves.

Det foreslås, at reglerne træder i kraft den 1. juli 2023 således, at den første benchmarking af deponi, der gennemføres af Forsyningstilsynet, vil skulle foretages på baggrund af data fra 2022.

3.9. Skattemæssige forhold

3.9.1. Gældende ret

Kommuner, der driver netvirksomhed og produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding (el-næringsvirksomhed) i kommunalt regi, er skattepligtige af sådanne aktiviteter.

Udgangspunktet for kommunernes skattepligt er bestemmelsen i selskabsskattelovens § 3, stk. 7. Skattepligten efter denne bestemmelse omfatter alene indtægter fra den erhvervsmæssige virksomhed, dvs. elnæringsvirksomheden, og fortjeneste og tab ved afståelse m.v. af formuegoder knyttet til den erhvervsmæssige virksomhed. Andre indtægter, som f.eks. renteindtægter og andre indtægter fra passiv kapitalanbringelse er ikke omfattet. Beskatningen efter selskabsskattelovens § 3, stk. 7, svarer til beskatningen af andre foreninger m.v. omfattet af skattepligtsbestemmelsen i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6.

Kommunerne kan vælge i stedet at blive beskattet efter reglerne i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f. En beskatning efter denne bestemmelse indebærer en beskatning svarende til den, der gælder i forhold til aktie- og anpartsselskaber omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1. Ud over skattepligt af indtægter fra netvirksomhed og produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding (elnæringsvirksomhed) og fortjeneste og tab ved afståelse m.v. af formuegoder knyttet til denne virksomhed omfatter skattepligten dermed også andre indtægter som f.eks. modtagne tilskud og renteindtægter.

Uanset om skattepligten følger af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, eller selskabsskattelovens § 3, stk. 7, er det i begge bestemmelser fastsat, at kommunens skattepligt tillige omfatter indtægt fra varmeproduktion, hvor kommunen producerer elektricitet og varme i samproduktion.

Dog indeholder både selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, og selskabsskattelovens § 3, stk. 7, den undtagelse, at kommuner ikke er skattepligtige af indtægt ved produktion af elektricitet og varme, når produktionen sker ved afbrænding af affald, jf. § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt., og § 3, stk. 7, 2. pkt. i selskabsskatteloven. Undtagelsen blev i 2004 godkendt af Europa-Kommissionen som lovlig statsstøtte med en tidsbegrænsning på 10 år.

Kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der kun producerer varme, er skattefri, idet kommuner er skattefri, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 2.

Ved kommunale affaldsforbrændingsanlæg forstås i skattemæssig henseende dels anlæg, der ejes direkte af kommunen, dels anlæg, der ejes af et kommunalt interessentskab (I/S), dvs. hvor interessenterne er kommuner. Skattemæssigt anses I/S'er for transparente enheder, hvorfor skattesubjektet er den enkelte interessent (kommune).

Efter selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4, er fjernvarmeværker skattefri. Bestemmelsen er relevant for varmeproducerende værker, der ejes af andre end kommuner. Bestemmelsen omfatter varmeproducerende værker uanset selskabsform og uanset det materiale, der anvendes til at producere varmen.

Skattefriheden er dog betinget af, at værkets indtægter – bortset fra en normal forrentning af en eventuel indskudskapital – efter vedtægterne udelukkende kan anvendes til værkets formål. Det er således en betingelse, at værker økonomisk hviler i sig selv.

3.9.2. Skatteministeriets overvejelser

Det følger af Klimaplanen, at de kommunale affaldsforbrændingsanlæg skal udskilles fra kommunerne til selvstændige selskaber med begrænset ansvar (aktie- eller anpartsselskaber). Kommunerne vil fortsat kunne eje og drive affaldsforbrændingsanlæg, men på lige konkurrencevilkår med andre aktører. De kommunalt ejede affaldsforbrændingsselskaber, der producerer elektricitet (og varme), vil med den foreslåede ordning få ret til at generere et overskud, der kan udloddes til den kommunale ejer (kapitalejer). Driften af de således selskabsgjorte affaldsforbrændingsanlæg skal dermed ikke være underlagt hvile i sig selv-princippet.

Selskabsgørelsen vil betyde, at de kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der producerer elektricitet og varme, vil blive omfattet af de almindelige regler om selskabspligt for aktie- og anpartsselskaber. De

gældende undtagelser i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt. og selskabsskattelovens § 3, stk. 7, 2. pkt. om skattefrihed for indtægter ved produktion af elektricitet og varme ved affaldsforbrænding vil som en konsekvens af selskabsgørelsen dermed blive indholdsløse.

Hertil kommer, at Europa-Kommissionens godkendelse af de to undtagelser som lovlig statsstøtte, formelt er udløbet. Det er vurderingen, at det ikke vil være muligt at opnå en ny godkendelse, henset til at retningslinjerne er ændret siden den oprindelige godkendelse. Blandt andet indgår et større fokus på genanvendelse frem for afbrænding.

På denne baggrund vurderer Skatteministeriet, at de to undtagelser bør ophæves. Samtidig ligger en ophævelse fint i tråd med, at bestemmelserne vil blive indholdsløse ved en selskabsgørelse af de kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der producerer elektricitet og varme.

Samtidig med selskabsgørelsen er det foreslået, at de selskabsgjorte affaldsforbrændingsanlæg skal drives som kommercielle virksomheder. Endvidere vil der kunne udloddes udbytte til de kommunale kapitalejere. Disse ændringer vil indebære, at de selskabsgjorte anlæg stilles på samme måde som andre selskaber med begrænset ansvar og på samme måde som eventuelle konkurrerende private selskaber, der er skattepligtige. Det er derfor vurderingen, at der ikke er behov for at indføre en særlig skatteregulering for affaldsforbrændingsanlæg, når disse selskabsgøres.

I forhold til de anlæg, der omfattes af den foreslåede mulighed for at blive undtaget fra kravet om selskabsgørelse, jf. lovforslagets § 2 og § 3, er det vurderingen, at der ikke er grundlag for at indføre en særskilt skattemæssig regulering af disse. Efter lovforslagets § 2, jf. affattelsen af den foreslåede § 2 b, stk. 5, i lov om varmforsyning, er affaldsforbrændingsanlæg undtaget fra kravet om selskabsgørelse, hvis anlægget er placeret på en ø uden fast broforbindelse. Efter den foreslåede § 2 b, stk. 4, i lov om varmforsyning, og § 4 a, stk. 6, i lov om elforsyning, er affaldsforbrændingsanlæg undtaget fra kravet om selskabsgørelse, hvis der inden den 31. december 2024 er truffet beslutning om, at anlægget lukker.

Hvis anlægget både producerer elektricitet og varme, vil anlægget blive skattepligtigt, selv om der ikke sker en selskabsgørelse. Dette følger af den foreslåede ophævelse af undtagelserne i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt., og selskabsskattelovens § 3, stk. 7.

Hvis anlægget kun producerer varme, vil anlægget som hidtil være skattefrit, da kommuner er skattefrie, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 2. I og med at de kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der udelukkende producerer varme, ved selskabsgørelsen vil få ret til at generere et overskud, der kan udloddes til den kommunale ejer (kapitalejeren), og dermed ikke vil være underlagt princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv, vil de ikke opfylde betingelsen for at kunne blive omfattet af bestemmelsen om skattefrihed for fjernvarmeværker.

Det forhold, at et sådant affaldsforbrændingsanlæg, uanset den planlagte lukning skal virke på markedsvilkår, kunne umiddelbart tale for indførelse af en skattepligt. Henset til at en skattepligt vil betyde, at der både vil skulle udarbejdes en åbningsbalance og skatteopgørelser for hvert år frem til lukningen og det forhold, at de pågældende anlæg vil skulle være lukket inden den 1. januar 2028, er det vurderingen, at der ikke er grundlag for at indføre en kortvarig skattepligt for disse affaldsforbrændingsanlæg.

Der eksisterer i dag et enkelt kommunalt ejt affaldsforbrændingsanlæg på en ø uden fast broforbindelse. Anlægget producerer udelukkende varme og er omfattet af ø-undtagelsen, jf. den foreslåede § 2 b, stk. 5, i lov om varmforsyning. Der stilles derfor ikke krav om, at ejerkommunen kun kan deltage i den videre drift af anlægget i et aktie- eller anpartsselskab. Anlægget kan derfor fortsat drives som del af den kommunale forvaltning. Det er vurderingen, at anlægget fortsat bør være undtaget fra skattepligt efter det sædvanlige udgangspunkt, hvorefter kommuner er skattefrie, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr.

2. Dette også henset til, at fjernvarmeværker, der er omfattet af princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv, er skattefrie.

3.9.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at ophæve § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt., og § 3, stk. 7, 2. pkt. i selskabsskatteloven, om skattefrihed for indtægter ved produktion af elektricitet og varme ved affaldsforbrænding.

Baggrunden for forslaget er, at de to bestemmelser vil blive indholdsløse, som følge af forslaget om, at kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal selskabsgøres, dvs. udskilles i et aktie- eller anpartsselskab.

Udskillelsen af kommunernes aktiviteter i form af behandling af forbrændingsegnet affald i aktie- og anpartsselskaber vil indebære, at der indtræder skattepligt for disse aktiviteter (produktion af elektricitet og varme), idet aktie- og anpartsselskaber er undergivet almindelig selskabsskattepligt.

En udskillelse af de aktiviteter, der i dag drives som en del af den kommunale driftsorganisation, og de aktiviteter, der i dag drives i regi af et kommunalt fællesskab, til et selvstændigt aktie- eller anpartsselskab betyder, at den eller de deltagende kommuner stifter et selskab eller indgår som medstifter af et selskab. Ved stiftelsen indskyder den pågældende kommune aktiverne i det nystiftede selskab – der foretages et apportindskud – og modtager til gengæld den respektive andel af aktierne eller anparterne i selskabet.

Kommunernes vederlag i forbindelse med stiftelse af et selskab med begrænset ansvar må udelukkende bestå af aktier eller anparter i det nystiftede selskab, jf. den foreslåede § 2 j i lov om varmeforsyning.

Der vil for den deltagende kommune være tale om en situation, som er omfattet af reglerne i ligningslovens § 2 om transaktioner mellem koncernforbundne parter. Det betyder, at der vil skulle anvendes priser og vilkår for den økonomiske transaktion mellem selskabet (den skattepligtige) og kommunen i overensstemmelse med, hvad der kunne været opnået, hvis transaktionen var afsluttet mellem uafhængige parter (armslængdeprincippet). Det vil sige, at de aktiver, der indskydes i selskabet, vil skulle værdiansættes til handelsværdien. Da selskaberne vil skulle konkurrere på kommercielle vilkår og byde på behandling af husholdningsaffaldet på lige vilkår med andre privatejede og kommunalt ejede selskaber, vil en værdiansættelse til handelsværdien skulle foretages i overensstemmelse med de værdiansættelsesmetoder, der i øvrigt anvendes i transfer pricing sager.

For så vidt angår anlæg, der ikke selskabsgøres, fordi de er omfattet af undtagelsen fra kravet om selskabsgørelse, vil ophævelsen af de to regler betyde, at kommunale affaldsforbrændingsanlæg, herunder et I/S, der har samproduktion af elektricitet og varme, vil blive skattepligtige efter selskabsskattelovens § 3, stk. 7, med mulighed for at vælge skattepligt efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, og at kommunale affaldsforbrændingsanlæg, herunder I/S, der alene producerer varme, som hidtil vil være skattefri, da kommuner er skattefri, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 2.

4. Økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige

Når anlæggene skal konkurrere om affaldet, forventes det at medføre, at anlæg, der ikke er konkurrencedygtige og dermed ikke rentable, vil udkonkurreres. Det vil dels øge incitamentet til effektiv affaldsforbrænding for at være konkurrencedygtig, og dels at effektive anlæg potentielt kan udkonkurrere mindre effektive anlæg, f.eks. gennem lavere affaldstakster. Det vil samlet set lede til en velfærdsgevinst for det danske samfund som følge af en mere effektiv affaldsforbrænding, herunder gennem lavere affaldstakster og/eller varmepriser.

Nedlukning af anlæg kan ske umiddelbart i forlængelse af konkurrenceudsættelsen eller løbende, hvis det er muligt for anlægget at reducere det samlede tab ved at opretholde driften. Når disse anlæg på et tidspunkt vil skulle udskiftes, og der skal tages en ny investeringsbeslutning, vil de forventeligt træde ud af markedet. Der vil derfor gradvist ske en kapacitetstilpasningen i takt med, at anlæggene nedslides.

I konsekvensvurderingerne af lovforslaget indgår det, at kommunernes anvisningsret ophæves, som besluttet i Klimaplanen, samt at det nuværende affaldsvarmeprisloft erstattes med et VE-prisloft baseret på alternative VE-teknologier.

4.1. Økonomiske konsekvenser for staten

Det skønnes, at staten vil få et afledt mindreprovenu fra energi- og CO₂-afgifter som følge af den lavere affaldsforbrænding og derigennem reduceret varme- og elproduktion fra fossile kilder, som skønnes erstattet af vedvarende energi. Samlet set skønnes det med betydelig usikkerhed, at konkurrenceudsættelsen vil medføre et afledt mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på ca. 150 mio. kr. i 2025 stigende til ca. 450 mio. kr. fra 2032, jf. tabel 1.

Tabel 1. Provenumæssige konsekvenser (afsnit 4.1.)

Mio. kr. (2023-niveau)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Umiddelbart provenu	0	0	-150	-200	-250	-400	-400	-450	-450	-500	-500	-500	-450
Provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd	0	0	-150	-200	-200	-350	-400	-400	-400	-450	-450	-450	-450

Anm. : Beløb er afrundet til 50 mio. kr. Det er lagt til grund for de provenumæssige konsekvenser, at konkurrenceudsættelsen ligger før Aftale om grøn skattereform for industri mv. fra juni 2022 samt opfølgende aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi fra august 2022, hvorfor effekterne heraf ikke er medregnet, herunder er der taget udgangspunkt i gældende afgiftssatser.

Med selskabsgørelsen vil de omfattede kommunale affaldsforbrændingsanlæg blive underlagt de almindelige regler om selskabsbeskatning. Der vil være selskaber med betydelige anlægsaktiver, som ved overgangen til skattepligt ville skulle opgøres til deres handelsværdi. I de efterfølgende år vil anlægsaktiverne kunne afskrives efter de almindelige regler i afskrivningsloven. På denne baggrund skønnes skattepligten først på sigt at medføre et øget selskabsskatteprovenu, der dog ikke umiddelbart kan kvantificeres.

Derudover vurderes det, at lovforslaget vil indebære omkostninger for Klagenævnet for Udbud, Energiklagenævnet og Ankestyrelsen som finansieres af staten. Omkostninger til Klagenævnet for Udbud vil følge af de sager, som kan komme, hvis en kommunes udbud ikke følger de udbudsretlige regler og principper, og derfor indbringes for Klagenævnet for Udbud. Omfanget af omkostninger til Energiklagenævnet vil afhænge af omfanget af Forsyningstilsynets afgørelser, som påklages til Energiklagenævnet. Derudover vil lovforslaget indebære omkostninger for Ankestyrelsen, som fører tilsyn med kommuner og kommunale fællesskaber. Når forbrændingsanlæggene skal selskabsgøres og udskilles fra et kommunalt fællesskab eller et kommunalt fællesskab skal ophæves, skal Ankestyrelsen godkende ændringer af fællesskabets vedtægter henholdsvis ophævelsen. Ankestyrelsen får derfor øgede omkostninger i forlængelse af, at anlæggene skal selskabsgøres.

Det er forventningen, at lovforslaget medfører visse ændringer af Forsyningstilsynets opgaveportefølje som følge af, at der skal føres tilsyn med kommunernes udbudsproces m.v. Det ligger i forlængelse af tilsynsopgaven på området for affald egnet til materialenyttiggørelse, der blev indført med lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet (Nye rammer for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indsamling af erhvervsaffald, genbrug på genbrugspladser og skærpet økonomisk tilsyn). Forsyningstilsynet har fået en øget gebyrramme på hhv. 3,9 og 4,2 mio. kr. i 2023 og 2024, som finansieres over affaldsgebyret.

Lovforslagets del vedrørende selskabsgørelse af de kommunale affaldsforbrændingsanlæg vurderes isoleret set at medføre implementeringsmæssige konsekvenser for Skatteforvaltningen på 0,4 mio. kr. i 2023, 1,4 mio. kr. i 2024 og 1,0 mio. kr. i 2025. Udgifterne vedrører sagsbehandling og kontrol.

Der vurderes ikke i denne henseende at være implementeringsmæssige konsekvenser for regioner og kommuner.

Ophævelse af krav om benchmarking af affaldsforbrændingsanlæggene forventes at medføre et reduceret ressourceforbrug i Energistyrelsen svarende til 200.000 kr. Samtidig forventes indførelse af monitorering af kapacitet og udviklingen i importeret affald samt efterfølgende afrapportering til aftalepartierne at medføre en stigning i ressourceforbruget i henholdsvis Energistyrelsen og Miljøstyrelsen. Det forventes samlet set at betyde et uændret ressourceforbrug til Energistyrelsen.

Herudover flyttes benchmarking af deponeringsanlæg fra Energistyrelsen til Forsyningstilsynet, hvilket forventes at ligge inden for rammerne af den eksisterende bevilling svarende til 200.000 kr.

Det bemærkes desuden, at der i forbindelse med Klimaplanen blev afsat en pulje på i alt 200 mio. kr. til delvist at kompensere kommunerne for strandede omkostninger. Puljen afsættes i perioden 2026 til 2030.

Det vurderes, at lovforslaget ikke forhindrer en digital og effektiv offentlig opgaveløsning. Udnyttelse af hjemlen til fastsættelse af regler om, at affaldsforbrændingsanlæg skal indberette visse nærmere angivne oplysninger til brug for monitorering, vil blive udformet under iagttagelse af hensynet til, at en digital administration og indberetning kan understøttes med henblik på en effektiv offentlig opgaveløsning.

4.2. Økonomiske konsekvenser for regionerne

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for regionerne.

4.3. Økonomiske konsekvenser for kommunerne

Lovforslaget medfører økonomiske konsekvenser for de 68 kommuner, der i dag ejer eller medejer et af de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg. Der er primo 2023 i alt 23 affaldsforbrændingsanlæg, heraf er seks anlæg forbrugerejede eller ejet af et varmeselskab, og 17 anlæg er kommunalt ejet. Ud af de 17 kommunalt ejede anlæg er 11 af dem organiserede i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse. Fem drives i aktieselskaber, mens et enkelt anlæg (omfattet af ø-undtagelsen) indgår som en del af den kommunale forvaltning.

Med udbudsmodellen skal affaldsforbrændingsanlæggene fremover konkurrere om behandlingen af det forbrændingsegnede affald. Individuelle forhold og konkurrencesituationen hos de individuelle affaldsforbrændingsanlæg skønnes at medføre, at effektive anlæg vil øge deres takster, mens mindre effektive anlæg vil lukke eller reducere deres takster til markedsprisen. Det kan medføre en betydelig omfordeling mellem kommuner. Evt. overskud, der udloddes til de kommunale ejere, vil skulle registreres og modregnes i kommunens bloktilskud efter de eksisterende regler.

Nedlukning af anlæg kan ske umiddelbart i forlængelse af konkurrenceudsættelsen eller løbende, hvis det

er muligt for anlægget at reducere det samlede tab ved at opretholde driften. Det vil f.eks. kunne ske, når anlæggene står over for en større reinvestering, hvilket medfører en gradvis reduktion af kapaciteten. Det kan medføre strandede omkostninger for visse kommuner, hvor anlæg med restgæld udkonkurreres. Det skønnes med betydelig usikkerhed, at kommunernes samlede omkostninger fra strandede omkostninger og løbende netto-underskud er godt 750 mio. kr. i 2025 faldende til 300 mio. i 2030, jf. tabel 2.

Tabel 2. Økonomiske konsekvenser for kommuner (afsnit 4.2.)

Mio. kr. 2023-priser	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Effekt på kommunale kasser	-750	-450	-450	-550	-350	-300	-350	-350	-350	-350	-300
– heraf løbende netto-underskud fra affaldsforbrændingsanlæg	-400	-350	-400	-350	-300	-250	-350	-300	-350	-300	-300
– heraf strandede omkostninger	-350	-100	-50	-200	-50	-50	0	-50	0	0	0

Anm. : Beløb er afrundet til 50 mio. kr. Totaler stemmer ikke nødvendigvis til summer på grund af afrundinger. Det er lagt til grund for de provenumæssige konsekvenser, at konkurrenceudsættelsen ligger før Opfølgende aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi fra august 2022, hvorfor effekterne heraf ikke er medregnet, herunder er der taget udgangspunkt i gældende afgiftssatser.

Med Klimaplanen er der afsat en pulje på i alt 200 mio. kr. til at kompensere kommunerne for op til 70 pct. af eventuelle strandede omkostninger hos ejerkommunerne efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg. Puljen til strandede omkostninger har til formål målrettet at kompensere de kommuner, som vil kunne opleve tab ved lukning af anlæg, som følge af lovforslaget. I den henseende vurderes det hensigtsmæssigt, at eventuelle kommunale tab håndteres i regi af pulje til strandede omkostninger, og ikke i form af DUT. Lovforslaget vurderes derfor ikke at være omfattet af DUT-krav.

Det forventes endvidere, at lovforslaget medfører engangsomkostninger for kommunerne, når de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg fremover skal selskabsgøres og drives i selvstændige aktieselskaber eller anpartsselskaber. Der forventes at være ca. 11 anlæg, som skal selskabsgøres. Herudover forventes, at de 68 kommuner, som er ejer eller medejer af et affaldsforbrændingsanlæg vil have udgifter til administration, som imidlertid i en vis grad kan forventes at indgå i deres eksisterende administration som ejere af anlægge.

Omkostninger til rådgiverbistand og revisorassistance forventes at blive afholdt af anlægget og forventes at svare til ca. 11 mio. kr. fordelt på 2023 og 2024. Omkostningerne hertil forventes at lade indgå i forbrændingstaksten. Dertil kommer eventuelle kommunale myndighedsopgaver, som afholdes af kommunen.

Herudover vil kommunerne have en række løbende og varige omkostninger til administration, blandt andet til udarbejdelse af udbud som forventes at spænde mellem 0 til 10 mio. kr. årligt.

Kommunernes omkostninger til administration dækkes over affaldsgebyret. Dertil kommer eventuelle kommunale myndighedsopgaver, som vil skulle afholdes af kommunen.

Med en forholdsvis lang implementeringsperiode er det søgt at tage hensyn til, at de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg kan udskilles fra kommunerne, og at kommunerne kan stifte de nødvendige kapitalselskaber. Udskillelsen i selskaberne vil fx kunne omfatte flytning af opgaver, medarbejdere, håndtering af kontrakter og lån, tilpasnings af it-systemer, nedsættelse af bestyrelse, udarbejdelse af vedtægter, indretning af åbningsbalance regnskaber m.v. Samtidig skal den foreslåede implementeringsperiode give kommunerne tilstrækkelig tid til at indrette sig på og forberede udbud af det indsamlede forbrændingsegnete affald frem mod den 1. juli 2025.

Endvidere forventes mindre administrative omkostninger for anlæggene til at afgive oplysninger til Energistyrelsen til brug for monitorering af kapaciteten og markedsmonitorering samt til tilsyn, der imidlertid har til hensigt at understøtte en effektiv konkurrence på markedet for forbrændingsegnet affald. Desuden forventes et mindre ressourceforbrug forbundet med kommunernes indberetning af oplysninger til Forsyningstilsynet i forbindelse med Forsyningstilsynets tilsyn med kommunernes udbud. Det bemærkes, at der med lovforslaget foreslås, at der ikke længere vil skulle foretages benchmarking af affaldsforbrændingsanlæg (BEATE). De administrative omkostninger til anlæggene, forventes dermed samlet at være i begrænset omfang.

Det vurderes, at lovforslaget, i det begrænsede omfang det er relevant, efterlever principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Samlet set skønnes erhvervslivet med betydelig usikkerhed at få reducerede omkostninger på ca. 350 mio. kr. i 2025 stigende til 450 mio. kr. i 2035.

For de ikke-kommunale affaldsforbrændingsanlæg (de fem forbrugerejede anlæg), der i denne henseende betragtes som erhverv, vil konsekvensen for det enkelte anlæg afhænge af de enkelte anlægs konkurrencesituation. Det er dog ikke muligt at skønne over effekten på de enkelte anlæg. Der er i lovforslaget foretaget et samlet skøn for sektoren som helhed, og omkostningerne forbundet med lukning af kapacitet er relativt fordelt mellem de kommunale og ikke-kommunale anlæg.

Alle affaldsforbrændingsanlæg, herunder de ikke-kommunalt ejede, vil skulle indberette visse oplysninger til brug for monitorering af konkurrencemarkedet og tilsyn hos Forsyningstilsynet og til monitorering af kapacitetsudviklingen m.v. hos Energistyrelsen.

Indførelse af tvunget debitorskifte kan have betydning for de virksomheder, som har givet lån til forbrændingsanlæg. Hvis kommunalbestyrelsen vælger at videreføre et eksisterende lån ved tvunget debitorskifte, og hvis der ikke allerede er stillet en kommunal garanti for lånet, fordi kommunen eller det kommunale fællesskab hidtil har hæftet direkte for lånet, vil kommunen samtidig skulle stille garanti for lånet. Den kommunale garantistillelse er en betingelse for at kommunen kan anvende tvunget debitorskifte.

Herved vil det sikres, at den eksisterende risikofordeling opretholdes, således at kreditor ikke samtidig tvinges til at tåle en forøget risiko.

6. Administrative og økonomiske konsekvenser for borgerne

Det vurderes, at lovforslaget ikke har administrative konsekvenser for borgere. Lovforslaget skønnes samlet set at lede til en mere effektiv affaldsforbrænding, herunder gennem lavere affaldstakster og/eller varmepriser til borgere samlet set. Det skønnes med betydelig usikkerhed, at lovforslaget sammen med VE-prisloftet og ophævelsen af anvisningsretten, at husholdninger får reduceret omkostninger med godt 650 mio. kr. i 2025 stigende til knap 700 mio. kr. i 2030. Nye opgaver til Forsyningstilsynet og kommunerne vurderes at have en mindre forøgende effekt på affaldsgebyret.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes at fastlægge rammer, der gør, at affaldsforbrændingssektoren via konkurrencen på markedet med betydelig usikkerhed reducerer mængden af afbrændt affald i Danmark med 0,6 mio. ton i 2030.

Det er i beregningerne antaget, at dansk affald har en konkurrencefordel sammenlignet med importeret affald grundet gennemsnitligt lavere transportomkostninger. Det betyder, at anlæggene antages at forbrænde alt det danske forbrændingsegnete affald, for dernæst at fylde resterende kapacitet op med importeret affald.

Samlet set skønnes reduktionen i kapaciteten således at medføre en reduktion i det importerede affald svarende til en reduktion af de danske udledninger med 0,6 mio. ton CO₂ i 2030. Der forventes desuden med betydelig usikkerhed en reduktion på knap 0,3 mio. ton CO₂e i 2025.

Med initiativerne i Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi blev det skønnet, at Klimaplanen vil reducere CO₂-udledningerne til 0,65 mio. tons i 2030. Beregningsgrundlaget er siden indgåelsen af aftalen blevet konsolideret. Det skønnes på nuværende baggrund med betydelig usikkerhed, at konkurrenceudsættelsen realiserer den forventede reduktion fra Klimaplanen. De samlede CO₂e-udledninger fra affaldsforbrænding skønnes således at være 0,65 mio. ton i 2030.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes at fastlægge rammer, der gør, at konkurrencen på markedet på sigt bidrager til at nedbringe lokal luftforurening fra affaldsforbrændingssektoren ved, at mindre affald forbrændes lokalt i Danmark. Dertil kommer partikelforurening ved ændret fragt af affaldet, hvor to modsatrettede effekter spiller ind. Den reducerede mængde importeret affald vurderes at reducere affaldstransporten. Omvendt vurderes udbudsmodellen at øge affaldstransporten af dansk affald. Det skyldes, at der med udbudsmodellen ikke længere er garanti for at kunne afsætte sit affald til nærmeste anlæg. Effekterne vurderes dog små og er derfor ikke kvantificeret nærmere.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder, organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 14. februar 2023 til den 14. marts 2023 og fra den 30. marts 2023 til den 11. april 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet – Advokatsamfundet, AffaldPlus, Affalds- og Ressourceindustrien (ARI), Akademikerne, Aktive energiforbrugere, Albertslund Kommune, Allerød Kommune, Aluminium Danmark, Ankenævnet på Energiområdet, Andel, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, ARC, ARGO, Asfaltindustrien, Assens Kommune, AVV, Ballerup Kommune, Bech-Bruun, Better Energy, Billund Kommune, Biobrændselsforeningen, Biofos A/S, BOFA, Bornholms Energi og Forsyning (BEOF), Bornholms Regionskommune, Bopa Law, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for Skov-, Have- og Park-forretninger, Brintbranchen, Brunata, Bryggeriforeningen, Brøndby Kommune, Brønderslev Kommune, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BATT-kartellet), Byggecentrum, Bygningssagkyndige & Energikonsulenter, Byggeskadefonden, C4 – Carbon Capture Cluster Copenhagen, Center for Electric Power and Energy (DTU), CEPOS, Cerius, Cevea, Center for Electric Power and Energy (DTU), Centrica Energy Trading A/S, CTR, Codex Advokater, CO-industri, Combineering A/S, Concito, COWI, Copenhagen Infrastructure Partners, Copenhagen Merchants, Crossbridge Energy Fredericia, Associatio-

nen Dansk Biobrændsel, DAKOFA, Dana Petroleum, Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond (DANAK), Danske Halmleverandører, Danmarks Almene Boliger, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit, Danmarks Vindmølleforening, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Danoil Exploration A/S, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Danske Bygningscenter, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Facilities Management, Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gas Forening, Dansk Gasteknisk Center, Dansk Industri, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Maskinhandlerforening, Dansk Metal, Dansk Methanolforening, Dansk Miljøteknologi, Dansk Producentansvarssystem, Dansk Retursystem A/S, Dansk Shell A/S, Dansk Skovforening, Dansk Solcelleforening, Dansk Solkraft, Dansk Standard, Dansk Told- og Skatteforbund, Dansk Transport og Logistik, Dansk Varefakta Nævn, Danske Advokater, Danske Commodities A/S, Danske Energiforbrugere, Danske Havne, Danske Maritime, Danske Mediedistributører, Danske Regioner, Danske Tegl, Danske Vandværker, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), DANVAK, DCC Energi Naturgas, De Frie Energiselskaber, Decentral Energi, Deloitte, DELTA, Din Forsyning, DJØF, Dommerfuldmægtigforeningen, Dragør Kommune, Drivkraft Danmark, DTU – Afdelingen for Myndighedsbetjening, Ea Energianalyse, EBO Consult A/S, Econet A/S, Egedal Kommune, E. ON Danmark A/S, Emballageindustrien, Energi Danmark, Energi Fyn, Energiforum Danmark, Energiklagenævnet, Energisammenslutningen, Energi- og Bygningsrådgivning A/S, Energycluster, Energisystemer ApS, Energitjenesten, Energnist, Envafor A/S, Enyday, Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES-DAA), Esbjerg Kommune, European Green Cities, European Energy, Eurowind Energy A/S, Evida, Everfuel, EWE Energie AG, EBO Consult A/S, Fagligt Fælles Forbund (3F), Fanø Kommune, Favrskov Kommune, Faxe Kommune, FDO, FH - Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansrådet, Realkreditforeningen og Realkreditrådet – FinansDanmark, Fjernvarme Fyn, Fjernvarme Horsens Fonden Kraka, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Danske Skatteankenævn, Foreningen Biogasbranchen, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen Danske Kraftvarmeværker, Foreningen Danske Revisorer, Fors A/S, Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen, Forsyningstilsynet, Fortum, Fredensborg Kommune, Fredericia Kommune, Frederiksberg Forsyning, Frederiksberg Kommune, Frederikshavn Kommune, Frederikshavn Forsyning, Frederikssund Kommune, Frie Funktionærer, FSE, FSR – Danske revisorer, Furesø Kommune, Faaborg-Midtfyn Kommune, Gemidan, Geminor DK ApS, Gentofte Kommune, Gentofte og Gladsaxe Fjernvarme, Gladsaxe Kommune, Glostrup Kommune, GRAKOM, Greenpeace, GreenTech Advisor, Green Power Denmark, Greve Kommune, Gribskov Kommune, GTS (Godkendt Teknologisk Service), Grundfos, Guldborgsund Kommune, Haderslev Kommune, Hals Metal Recycling A/S, Hammel Fjernvarme, Halsnæs Kommune, HCS Transport og Spedition, Hedensted Kommune, Helsingør Kommune, Herlev Kommune, Herning Kommune, Hillerød Kommune, Hjørring Kommune, HK-Kommunal, HK-Privat, HOFOR A/S, HORESTA, Horten Advokatpartnerskab, Holbæk Kommune, Holstebro Kommune, Horsens Kommune, Hulgaard Advokater, Hvidovre Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hørsholm Kommune, H2 Energy Esbjerg, IBIS, Ikast-Brande Kommune, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, Ineos Danmark, Investering Danmark, Ishøj Kommune, IT-Branchen, Jammerbugt Kommune, JHN Processor, Kalundborg Kommune, Kerteminde Kommune, Klimarådet, Kolding Kommune, KommuneKredit, Kommunernes Landsforening (KL), Kooperationen (Den Kooperative arbejdsgiver- og interesseorganisation i Danmark), Kraka, Kredsløb, Kronospan ApS, Københavns Kommune – Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune – Økonomiforvaltningen, Københavns Universitet, Køge Kommune, Landbrug & Fødevarer, Landsbyggefonden, Landsforeningen af Solcelleejere, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Langeland Kommune, LCA Center, Leca – Saint-Gobain Weber, Lederne Søfart, Lederne Hovedorganisation, Lejre Kommune, Lemvig Kommune, Lokale Pengeinstitutter, Lolland Forsyning, Lolland Kommune, Lyngby-Taarbæk Kommune, Læsø Kommune, Mariagerfjord Kommune, MEC – BioHeat&Power, Meldgaard Transport A/S, Middelfart Kommune, MOE Rådgivende Ingeniører, Morsø Kommune, Naboskab, Nasdaq OMX Copenhagen A/S, Nationalbanken, Nationalt Center for Miljø og

Energi, Nature Energy, N1 A/S, NetVarmer, Niras, NOAH Energi og Klima, Norddjurs Kommune, Nordfyns Kommune, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Nordisk Energirådgivning ApS, Noreco, Norfors, Norlys, NRGi Renewables A/S, Nyborg Kommune, Næstved Fjernvarme, Næstved Kommune, Nævnens Hus, Odder Kommune, Odense Kommune, Odsherred Kommune, Olie Gas Danmark, Partnerskabet for Bølgekraft, Planenergi, Plan og Projekt, Plesner Advokatpartnerselskab, Plastic Change, Plastindustrien, Procesindustrien, PwC, Radius Elnet A/S, Ragn-Sells Danmark A/S, Rambøll, Randers Kommune, Rebild Kommune, REFA, Regstrup Natur- og Miljøforening, Remondis, Ren Energi Oplysning (REO), RenoNord, RenoSyd, Ringkøbing-Skjern Kommune, Ringsted Kommune, Rockwool Danmark A/S, Roskilde Kommune, Rudersdal Kommune, Rødovre Kommune, Rønne Vand og Varmer, Rådet for Bæredygtigt Byggeri, Rådet for Bæredygtig Trafik, Rådet for Grøn Omstilling, Saksøby Fjernvarmeselskab, Samsø Kommune, SEAS-NVE, SEGES, Serviceforbundet, Siemens Gamesa, Silkeborg Kommune, SKAD – Køretøjsbygger- og Autoskadebranchen i Danmark, Skanderborg Kommune, Skive Kommune, SMV Danmark, Slagelse Kommune, Solar Lightning Consultants ApS, Solaropti, Solrød Kommune, Sorø Kommune, Special Waste System (SWS), Spirit Energy, Spyker Energy ApS, SRF Skattefaglig Forening, Statens Byggeforskningsinstitut, Stevns Kommune, Struer Kommune, Syd Energi (SE), Synergi, Sustain, Svendborg Fjernvarme, Svendborg Kommune, Svendborg Kraftvarmer, Syddjurs Kommune, Sønderborg Fjernvarme, Sønderborg Kommune, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Teknologisk Institut, Thisted Kommune, Thisted Kraftvarmer, Thisted Varmeforsyning, Total S. A., T-REGS, TREFOR/EWII, TVIS, Tønder Kommune, Tårnby Kommune, Urbaser, Vallensbæk Kommune, Varde Kommune, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, Vedvarende Energi, Vejen Kommune, Vejle Kommune, VEKS, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheforening, Verdens Skove, Verdo Randers, Vestforbrænding, Vestforsyning, Vesthimmerlands Kommune, Viborg Kommune, Vindmølleindustrien, Vordingborg Kommune, Wind Denmark, Wind Estate A/S, Wintershall Nordssee B. V., WWF Verdensnaturfonden, Ærø Kommune, Økologisk Landsforening, Ørsted, Aabenraa Kommune, Aalborg Kommune, Aalborg Portland A/S, Aalborg Energikoncern, Aalborg Universitet, Aarhus Kommune, Aarhus Universitet, Aars Fjernvarmer og 92-Gruppen.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Der kan være lokale forskelle i kommunernes lokale økonomi. Herunder kan nogle kommuner opnå økonomiske gevinster som følge af overskud fra affaldsforbrændingsanlæg.	Samlet mindrepåvirkning til staten fra energi og CO ₂ -afgifter efter tilbagebetaling, der skønnes til 150 mio. kr. i 2025 stigende til 450 mio. kr. fra 2032 (2023-niveau). Samlede økonomiske konsekvenser for kommuner fra løbende nettounderskud og strandede omkostninger på 750 mio. kr. i 2025 faldende til 300 mio. kr. i 2035 (2023-priser).
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Begrænset for kommunale anlæg og den kommunale administration. Lovforslagets del vedrørende selska-

		bsgørelse af de kommunale affaldsforbrændingsanlæg vurderes isoleret set at medføre implementeringsmæssige konsekvenser for Skatteforvaltningen på 0,4 mio. kr. i 2023, 1,4 mio. kr. i 2024 og 1,0 mio. kr. i 2025.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Samlet set skønnes erhvervets udgifter til affaldshåndtering og fjernvarme reduceret med ca. 350 mio. kr. i hhv. 2025 stigende til 450 mio. kr. i 2035 (2023-priser) inkl. udgifter fra ikke-kommunale affaldsforbrændingsanlæg.	Ikke-kommunale affaldsforbrændingsanlæg skønnes at have en løbende omkostninger fra konkurrenceudsættelsen. Omkostningerne indgår i netto-skøn.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Meget begrænset.
Administrative og økonomiske konsekvenser for borgerne	Der er ingen administrative konsekvenser for borgerne. Det skønnes med betydelig usikkerhed, at lovforslaget sammen med VE-prisloftet og ophævelsen af anvisningsretten reducerer omkostninger for husholdninger med godt 650 mio. kr. i 2025 stigende til knap 700 mio. kr. i 2030.	Der er ingen administrative konsekvenser for borgerne. Nye opgaver til Forsyningstilsynet og kommunerne vurderes at have en mindre forøgende effekt på affaldsgebyret.
Klimamæssige konsekvenser	Med initiativerne i Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi var der ved aftaleindgåelse en forventning om en samlet CO ₂ -reduktion på 0,7 mio. tons i 2030 sammenlignet med basisfremskrivning 2020. Det vurderes pba. af effektueringen af konkurrenceudsættelsen, at der vil være samme udledninger fra affaldsforbrænding i 2030, som med Klimaplanen. Der forventes desuden en reduktion på 0,3 mio. ton CO ₂ e i 2025, sammenlignet med effekten indregnet i Klimastatus og Fremskrivning 2022.	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Reduktionen i lokal loftforurening fra mindre afbrændt affald, og mindre transport af importeret affald. Effekter er ikke kvantificeret nærmere.	Øget lokal luftforurening fra fragt af dansk affald. Effekten er ikke kvantificeret nærmere.

Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

(§ 45 e)

Der er i dag ikke regler om, at kommunalbestyrelserne skal udbyde behandling af forbrændingseget affald, der er omfattet af en kommunal indsamlingsordning.

Det fremgår af § 45, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen forestår håndteringen af affald, medmindre andet er fastsat i loven eller i regler udstedt i medfør af loven. Affaldshåndtering, herunder behandling af forbrændingseget affald, er således som udgangspunkt en kommunal opgave.

Kommunalbestyrelsen etablerer affaldsordninger for blandt andet forbrændingseget affald, og kommunalbestyrelsen skal sikre, at affaldet kan blive behandlet på et affaldsforbrændingsanlæg. Kommunen kan vælge selv at indsamle det forbrændingseggede husholdningsaffald, alternativt kan affaldet blive indsamlet af en tredjepart, som kommunen har indgået kontrakt med. Husholdningsaffaldet køres til behandling på det affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen har indgået kontrakt med, alternativt til det anlæg, som kommunen selv er (med)ejers af.

Kommunens indkøb af ydelsen med behandling af affald vil som udgangspunkt udgøre offentlige kontrakter og vil som følge heraf være omfattet af de udbudsretlige regler. Det vil sige, at kommunalbestyrelsen skal følge udbudslovens regler og regler udstedt i medfør heraf, blandt andet forsyningsvirksomhedsbekendtgørelsen, der implementerer forsyningsvirksomhedsdirektivet.

De udbudsretlige regler finder ikke anvendelse for opgaver, som kommunalbestyrelsen som ordregiver selv udfører (såkaldte klassiske in-house-aftaler), hvor to enheder inden for samme ordregiver indgår aftaler. Dette omfatter blandt andet en situation, hvor kommunalbestyrelsen uden udbud vælger selv at behandle det forbrændingseggede affald på et af kommunen ejet anlæg, det vil sige inden for driftsorganisationen.

Det fremgår ligeledes af udbudslovens regler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere, at udbudsloven ikke finder anvendelse, når ordregivende myndigheder indgår kontrakt med en selvstændig juridisk person, som er forskellig fra myndigheden, men som er så tæt knyttet til den ordregivende myndighed, at kontrakten svarer til en intern arbejdsdeling (den såkaldte udvidede in-house-regel). Dette betyder, at kommunalbestyrelsen eksempelvis kan vælge at lade affaldet behandle på et affaldsforbrændingsanlæg, der er ejet af kommunens affaldsselskab, uden at udbyde kontrakten,

hvis betingelserne i udbudslovens §§ 12-16 er opfyldt. Dette gælder også, hvis kommunalbestyrelsen lader affaldet behandle på et affaldsforbrændingsanlæg ejet af et kommunalt fællesskab, som kommunen deltager i.

Det fremgår af udbudsloven, at kommunalbestyrelsen ved evaluering af indkomne tilbud kan lægge vægt på pris, omkostninger eller det bedste forhold mellem pris og kvalitet.

For affaldshåndtering på øer uden fast broforbindelse gælder de samme regler som for resten af landet.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til afsnit 3.4.1. i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås med § 45 e, stk. 1, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen skal udbyde opgaver med og indgå kontrakt om behandling af forbrændingsegnede affald, der ikke er farligt affald, og som er omfattet af en kommunal indsamlingsordning efter udbudsloven og regler udstedt i medfør heraf, jf. dog stk. 2-4.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at der indføres en pligt for kommunalbestyrelsen til at afholde udbud over opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald og indgå kontrakt om behandling af forbrændingsegnede affald på baggrund af et afholdt udbud.

Kommunalbestyrelsens afholdelse af udbud vil, ligesom offentlige myndigheders afholdelse af andre udbud, skulle følge udbudsloven regler for tildeling af offentlige kontrakter, herunder regler udstedt i medfør af udbudsloven, som eksempelvis forsyningsvirksomhedsbekendtgørelsen, der implementerer forsyningsvirksomhedsdirektivet.

Det foreslåede betyder blandt andet, at afholdelse af udbud, krav til udbudsmateriale og evaluering af de indkomne tilbud skal følge udbudslovgivningen, herunder krav om gennemsigtighed, saglighed, ligebehandling m.v. Det betyder desuden, at forsyningsvirksomhedsdirektivets regler, jf. forsyningsvirksomhedsbekendtgørelsen, vil skulle iagttages.

Det vil være ordregiveren selv, som vil skulle vurdere, om en given kontrakt er omfattet af udbudsloven eller af forsyningsvirksomhedsdirektivet, da ordregiveren vil have informationer om, hvad der vil skulle købes. Det vil eksempelvis være nødvendigt at vide, om forbrændingen af affaldet sker med henblik på at producere varme eller elektricitet, da sådanne aktiviteter kan være omfattet af forsyningsvirksomhedsdirektivet.

En kommune, der ikke ejer eller ikke er medejer af et affaldsforbrændingsanlæg, vil ligeledes og som hidtil skulle udbyde opgaven med behandling af det forbrændingsegnete affald efter udbudslovens regler. Det forbrændingsegnete affald, der efter det foreslåede vil skulle udbydes, skal være affald, der er omfattet af den pågældende kommunes kommunale indsamlingsordning.

Dette vil overvejende omfatte forbrændingsegnede husholdningsaffald, men vil også omfatte forbrændingsegnede erhvervsaffald i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har etableret en indsamlingsordning for forbrændingsegnede erhvervsaffald. Det betyder, at i de tilfælde, hvor forbrændingsegnede erhvervsaffald vil kunne omfattes af en kommunal indsamlingsordning, vil udbudspligten også finde anvendelse for erhvervsaffaldet.

Den foreslåede udbudspligt vil ikke skulle omfatte farligt affald, der kan behandles ved forbrænding, og det vil således fortsat være kommunalbestyrelserne, der har ansvaret for at sikre kapacitet til forbrænding af farligt affald, herunder klinisk risikoaffald.

Kommunalbestyrelser har organiseret indsamling og øvrig håndtering af affald på forskellig vis. Kommuner, der eksempelvis har organiseret affaldshåndtering i kommunale fællesskaber, kan lade disse varetage udbuddet på vegne af kommunalbestyrelsen, herunder afholde fælles samlet udbud for ejerkommuner-

ne. Kommuner kan ligeledes afholde fælles samlet udbud over opgaven med at behandle kommunernes forbrændingsegnete affald.

Den foreslåede udbudspligt medfører også, at affaldsforbrændingsanlæg vil kunne afgive bud på opgaver med og indgå kontrakt om behandling af forbrændingseget affald, der er frembragt i andre kommuner end i en ejerkommune.

Kommunalbestyrelsens udgifter til udbud vil skulle finansieres over affaldsgebyret i henhold til § 48, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Det er ministerens vurdering, at gennemførelse af konkurrenceudsættelse af området for det forbrændingseget husholdningsaffald ikke i almindelighed vil indebære ekspropriation omfattet af grundlovens § 73.

Det kan næppe på forhånd helt udelukkes, at konkurrenceudsættelsen under særlige omstændigheder kan ramme enkelte ejere af anlæg med en intensitet, så det kan få karakter af ekspropriation. Det må bero på en konkret vurdering, om der i de enkelte tilfælde foreligger ekspropriation. Hvis der foreligger ekspropriation, vil den pågældende anlægsejer have krav på erstatning, jf. grundlovens § 73. Kan der ikke opnås enighed herom, må spørgsmålet i givet fald indbringes for domstolene.

Det foreslås med § 45 e, stk. 1, 2. pkt., at regler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere og om kontrakter mellem ordregivende myndigheder i udbudsloven og i regler udstedt i medfør heraf finder ikke anvendelse.

Det foreslåede indebærer, at udbudslovens regler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere, som fremgår af udbudslovens §§ 12-16, samt forsyningsvirksomhedsdirektivets regler om kontrakter mellem ordregivende myndigheder, jf. forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 28-31, ikke vil skulle finde anvendelse, når kommunerne afholder udbud over opgaven med behandling af forbrændingseget affald.

Dette vil indebære, at kommunalbestyrelsen ikke vil kunne vælge selv at behandle det forbrændingseget husholdningsaffald inden for den kommunale driftsorganisation gennem klassiske in house-kontrakter. En kommune vil således efter det foreslåede ikke længere kunne forbrænde det forbrændingseget affald, som kommunen har indsamlet – eventuelt via et privat selskab – på et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer eller er medejer af, uden der forud har været afholdt et udbud.

Det indebærer endvidere, at kommunalbestyrelsen heller ikke vil kunne vælge at overlade opgaven til et kommunalt fællesskab eller kommunalt ejet selskab efter de udvidede in house-regler.

Det foreslås med § 45 e, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal indgå kontrakt, jf. stk. 1, med virkning senest den 1. juli 2025, jf. dog stk. 3.

Bestemmelsen medfører, at kommunalbestyrelsen vil skulle gennemføre udbud og vil skulle indgå kontrakter med vinderen af udbuddet, så kontrakten kan have virkning senest den 1. juli 2025.

Bestemmelsen forpligter kommunalbestyrelsen til at afholde deres udbud tids nok til, at opgaven med behandling af det forbrændingseget affald på affaldsforbrændingsanlægget ifølge de indgåede kontrakter vil kunne påbegyndes pr. den 1. juli 2025.

Kommunerne vil kunne vælge at afholde udbud og indgå kontrakter om opgaven med behandling af det forbrændingseget affald tidligere end den 1. juli 2025.

Bestemmelsen skal sikre, at alle kommuner, der ikke er omfattet af undtagelsen i § 45 e, stk. 3, pr.

den 1. juli 2025 har afholdt og har indgået kontrakter om opgaven med behandling af alt kommunens forbrændingsegnete affald, og at disse kontrakter har virkning fra den 1. juli 2025.

Det foreslås med § 45 e, *stk. 3*, at kommunalbestyrelser, der før lovens ikrafttrædelse har udbudt opgaver med og indgået kontrakt om behandling af forbrændingsegnet affald med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer helt eller delvist, skal senest med virkning fra den 1. juli 2028 indgå kontrakt, jf. *stk. 1*.

Den foreslåede ordning vil skulle sikre, at kontrakter om behandlingen af forbrændingsegnet affald, der er indgået før lovens ikrafttrædelse den 1. juli 2023, skal udbydes på ny. Den foreslåede ordning vil alene gælde situationer, hvor en kommunalbestyrelse har indgået kontrakt med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer helt eller delvist, og hvor opgaven er udbudt og indgået efter udbudslovens regler, og uden at regler om ordregiverinterne aftaler har fundet anvendelse.

Med den foreslåede ordning vil samtlige opgaver, med undtagelse af ø-undtagelsen, med behandling af det forbrændingsegnete affald skulle udbydes efter det samme regelsæt inden for en kort årrække, og udbud heraf vil bidrage til, at der opnås konkurrence på markedet for behandling af det forbrændingsegnete affald.

Det foreslås med § 45 e, *stk. 4*, at *stk. 1* ikke finder anvendelse for kommunalbestyrelser, der den 1. juli 2023 helt eller delvist ejer et affaldsforbrændingsanlæg etableret på en ø uden fast broforbindelse i kommunen, så længe anlægget er i drift.

Det foreslåede medfører, at udbudspligten i *stk. 1* ikke vil skulle gælde for forbrændingsegnet affald omfattet af en kommunal indsamlingsordning på øer uden fast broforbindelse, hvorpå der ved lovens ikrafttræden er etableret et kommunalt eget affaldsforbrændingsanlæg, der er i drift.

Et anlæg anses for at være i drift, selvom der er midlertidige afbrud i behandlingen af forbrændingsegnet affald for eksempel i forbindelse med reparation, revision eller som følge af manglende affald i en periode m.v.

Der er tale om en undtagelse til udgangspunktet om kommunernes udbudspligt i den foreslåede § 45 e, *stk. 1*, i lov om miljøbeskyttelse. Den foreslåede undtagelse vil betyde, at kommunalbestyrelsen fortsat vil kunne behandle forbrændingsegnet affald på øer uden fast broforbindelse uden at udbyde opgaven, hvis der ved lovens ikrafttræden er etableret et kommunalt eget affaldsforbrændingsanlæg på øen. Kommunalbestyrelsen vil således også fremover kunne få behandlet det forbrændingsegnete husholdningsaffald på kommunes eget anlæg.

Den foreslåede undtagelse vil skulle gælde så længe anlægget er i drift. Hvis anlægget lukker, vil kommunen ikke længere være omfattet af undtagelsen, og kommunen vil herefter skulle udbyde opgaven med behandling af det forbrændingsegnet affald efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*.

(§ 45 f)

Der er ikke i dag regler om, at Forsyningstilsynet skal vejlede kommuner i forbindelse med deres udbud af opgaver med behandling af forbrændingsegnet affald.

Det foreslås med bestemmelsen i § 45 f, *stk. 1*, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet udarbejder understøttende materiale og konkurrencefremmende tiltag til brug for afholdelse af udbud efter § 45 e, *stk. 1*, i lov om miljøbeskyttelse.

Efter det foreslåede vil Forsyningstilsynet skulle udarbejde konkurrencefremmende tiltag, som kommu-

nerne vil kunne vælge at anvende ved kommunens tilrettelæggelse af udbud. De konkurrencefremmende tiltag vil som udgangspunkt skulle være frivillig for kommunen at benytte.

Format og indhold af de konkurrencefremmende tiltag er endnu ikke fastlagt, og Forsyningstilsynet vil skulle afklare nærmere, hvad tiltagene skal indeholde samt formatet. Forsyningstilsynet vil med den foreslåede bestemmelse ikke kunne fastsætte obligatoriske punkter i de konkurrencefremmende tiltag, eller et krav om, at kommunerne skal anvende tiltagene. Det forudsættes, at udarbejdelse af de konkurrencefremmende tiltag vil skulle ske i samarbejde med branchen og relevante myndigheder, herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Energistyrelsen.

De konkurrencefremmende tiltag vil skulle følge de udbudsretlige regler og vil kunne fastsætte de objektive og gerne kvantificerbare parametre, som kommuner vil kunne stille krav indenfor i et udbud. Det vil være kommunerne selv, der vil kunne fastsætte det konkrete niveau for disse krav, herunder blandt andet krav til miljø og økonomi, CO₂-udledninger m.v.

Hvis klima-, energi- og forsyningsministeren på baggrund af udviklingen på markedet for den konkurrenceudsatte opgave med behandling af det forbrændingsegnete affald finder, at der er behov for en mere ensartet fastlæggelse af kommunernes udbud, vil ministeren i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 45 f, stk. 5, i lov om miljøbeskyttelse, kunne fastsætte en pligt for kommunerne til at anvende de konkurrencefremmende tiltag, jf. lovforslagets § 45 f, stk. 5, og bemærkningerne hertil.

Efter det foreslåede vil Forsyningstilsynet endvidere skulle udarbejde understøttende materiale med det formål at vejlede kommunerne om udbud af opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald og om brug af de konkurrencefremmende tiltag. Forsyningstilsynet vil eksempelvis kunne vejlede om, hvordan transport indregnes eller om branchespecifikke forhold. Materialet vil skulle have form af en vejledning.

Bestemmelsen indebærer, at Forsyningstilsynet vil skulle udarbejde vejledningsmateriale, som kommuner vil kunne bruge i deres udbudsproces. Vejledningsmaterialet vil kunne omhandle, hvordan kommunen vil kunne tilrettelægge et udbud med henblik på at indkøbe den bedste ydelse ud fra kommunens ønsker til blandt andet miljø og pris. Det er endvidere hensigten, at vejledningen vil skulle indeholde råd om udbud og brug af de konkurrencefremmende tiltag.

Det forudsættes, at Forsyningstilsynet vil skulle udarbejde det specifikke indhold af vejledningsmateriale i dialog med branchen, kommuner, relevante myndigheder, herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Energistyrelsen og Miljøministeriet.

Det foreslås med § 45 f, *stk. 2*, i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen skal indberette til Forsyningstilsynet, hvis kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud ikke følger konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af stk. 1, og årsagen til, at de konkurrencefremmende tiltag ikke følges.

Kommunalbestyrelsen vil skulle indberette, hvis der er punkter i de konkurrencefremmende tiltag, som ikke er blevet fulgt ved afholdelse af udbud. Samtidig foreslås det, at kommunalbestyrelsen i sin indberetning til Forsyningstilsynet vil skulle oplyse årsagen til, at konkurrencefremmende tiltag ikke er blevet fulgt.

Det foreslås med § 45 f, *stk. 3*, at Forsyningstilsynet kan meddele påbud om indberetning efter stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at i de situationer, hvor en kommunalbestyrelse ikke af egen drift indberetter til Forsyningstilsynet, at de konkurrencefremmende tiltag ikke er fulgt, vil Forsyningstilsynet kunne meddele kommunalbestyrelsen et påbud om, at disse oplysninger vil skulle indberettes.

Et påbud vil udgøre en afgørelse i forvaltningsretlig forstand.

Hvis en kommune ikke efterkommer Forsyningstilsynets påbud, vil dette kunne påses af Ankestyrelsen som led i Ankestyrelsens tilsyn med kommunerne i henhold til lov om kommunernes styrelse. Forsyningstilsynet har i sådanne tilfælde mulighed for at rette henvendelse til Ankestyrelsen, der, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, i sidste instans vil kunne fastsætte tvangsbøder til de ansvarlige medlemmer af kommunalbestyrelsen i medfør af § 50 b i lov om kommunernes styrelse.

Det foreslås med § 48 f, *stk. 4*, at Forsyningstilsynet fastsætter nærmere regler om kommunalbestyrelsernes indberetninger efter *stk. 2*.

Bestemmelsen vil medføre, at Forsyningstilsynet blandt andet vil kunne fastsættes regler om frister og form ved indberetning af årsagen til, at kommunalbestyrelsen ikke anvender de konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet vil skulle udarbejde efter den foreslåede *stk. 1*.

Det foreslås med § 45 f, *stk. 5*, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal følge de konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af *stk. 1*, og om, at kommunalbestyrelsen ikke skal indberette efter *stk. 2*.

Det forventes at blive udgangspunktet, at de konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet måtte udarbejde i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 48 f, *stk. 1*, i lov om miljøbeskyttelse, vil blive frivillig for kommunerne at anvende.

Ved fastsættelse af regler om, at der skal indføres krav om, at kommunerne vil skulle anvende en konkurrencefremmende tiltag, vil de frivillige konkurrencefremmende tiltag kunne gøres obligatorisk. Udarbejdelse af obligatoriske konkurrencefremmende tiltag vil kunne ske med input fra branchen og relevante myndigheder.

Hvis ministeren i medfør af bestemmelsen fastsætter en pligt for kommunalbestyrelserne til at skulle anvende de konkurrencefremmende tiltag, vil Forsyningstilsynet i medfør af den foreslåede § 48 g, *stk. 1*, i lov om miljøbeskyttelse, skulle føre tilsyn med, at kommunalbestyrelserne anvender tiltagene.

(§ 45 g)

Der er ikke i dag regler om, at Forsyningstilsynet skal føre tilsyn med kommunalbestyrelsen i forbindelse med deres udbud af opgaver med behandling af forbrændingsegnet affald.

Det foreslås i § 45 g, *stk. 1*, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at kommunalbestyrelsen overholder § 45 f, *stk. 2*, og regler udstedt i medfør af § 45 f, *stk. 5*.

Det foreslåede vil medføre, at Forsyningstilsynet vil skulle føre tilsyn med, at kommunalbestyrelsen overholder kravet i den foreslåede § 45 f, *stk. 2*, i lov om miljøbeskyttelse, om, at kommunalbestyrelsen skal indberette til Forsyningstilsynet, hvis kommunalbestyrelsen ikke følger de konkurrencefremmende tiltag og årsagen hertil.

Det foreslåede vil endvidere medføre, at Forsyningstilsynet vil skulle føre tilsyn med, at kommunalbestyrelsen overholder de regler, som ministeren måtte fastsættes i medfør af den foreslåede § 45 f, *stk. 5*. Det betyder, at Forsyningstilsynet vil skulle føre tilsyn med kommunernes brug af de konkurrencefremmende tiltag i det tilfælde, at ministeren fastsætter regler om, at brugen heraf skal være obligatorisk.

Forsyningstilsynet vil eventuelt i dialog med den enkelte kommunalbestyrelse kunne gennemgå de indberettede årsager til, at en kommune ikke har fulgt de konkurrencefremmende tiltag.

Det foreslås med § 45 g, *stk. 2*, at Forsyningstilsynet kan meddele påbud til kommunalbestyrelsen om at bringe en kontrakt omfattet af § 45 e, *stk. 1*, til ophør inden for en frist, hvis

- 1) der er indgået en kontrakt med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer helt eller delvist, og
- 2) indberettede årsager, jf. § 45 f, *stk. 2*, til ikke at følge de konkurrencefremmende tiltag ikke er saglige.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Forsyningstilsynet vil få mulighed for at meddele påbud om, at kommunalbestyrelsen vil skulle bringe kontrakter om behandling af forbrændingseget affald, der ikke er farligt affald, til ophør, når de to betingelser er opfyldt, herunder om kommunalbestyrelsen har en saglig grund til ikke at følge de konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet har udarbejdet.

Kontrakten vil kunne bringes til ophør ved, at kommunalbestyrelsen enten opsiger eller ophæver kontrakten med affaldsforbrændingsanlægget. Et påbud vil udgøre en afgørelse i forvaltningsretlig forstand.

Både betingelsen i nr. 1 og nr. 2, vil skulle være opfyldt, inden Forsyningstilsynet kan meddele påbud om at bringe en kontrakt omfattet af § 45 e, *stk. 1* til ophør.

Forsyningstilsynets vurdering af, om og fra hvornår en kontrakt vil skulle bringes til ophør, vil skulle ske under hensyn til almenhedens interesser, herunder forsyningssikkerheden. Der vil eksempelvis ikke skulle meddeles påbud om at bringe en kontrakt til ophør på et tidspunkt, der vil gøre det umuligt for kommunalbestyrelsen at opfylde sin forsyningspligt. Dermed vil det efter en konkret vurdering skulle være muligt for kommunalbestyrelsen indgå en ny kontrakt om behandling af forbrændingseget affald, omfattet af en kommunal indsamlingsordning, inden den eksisterende kontrakt vil skulle være bragt til ophør. Det forventes dermed, at Forsyningstilsynet ikke vil meddele påbud om, at kommunalbestyrelsen vil skulle bringe en kontrakt til ophør tidligere end 6 måneder fra tidspunktet for meddelelsen af påbuddet og så vidt muligt, så kommunen vil kunne opsige kontrakten på almindelige aftalevilkår. Det forventes, at der alene vil blive meddelt påbud, hvis afvigelsen fra de konkurrencefremmende tiltag, vil være egnet til at begrænse konkurrencen på markedet.

Forsyningstilsynet får ikke kompetence til at gribe ind i kontraktretlige anliggender og et påbud om at bringe en kontrakt til ophør, vil ikke i sig selv medføre, at en indgået kontrakt ikke længere vil være gældende.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ophæves en kontrakt efter et meddelt påbud, vil det ikke være udelukket, at det forbrændingsanlæg, der har indgået en kontrakt, som må bringes til ophør tidligere end oprindeligt aftalt, kan få erstatning fra kommunen, hvis dansk rets almindelige betingelser for erstatning er opfyldt.

Hvis en kommune ikke efterkommer Forsyningstilsynets påbud, vil dette kunne påses af Ankestyrelsen som led i Ankestyrelsens tilsyn med kommunerne i henhold til lov om kommunernes styrelse. Forsyningstilsynet har i sådanne tilfælde mulighed for at rette henvendelse til Ankestyrelsen, der, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, i sidste instans vil kunne fastsætte tvangsbøder til de ansvarlige medlemmer af kommunalbestyrelsen i medfør af § 50 b i lov om kommunernes styrelse.

Forsyningstilsynets afgørelse vil kunne påklages til Energiklagenævnet i medfør af de foreslåede bestemmelser i dette lovforslags § 1, nr. 16.

Det foreslås med § 45 g, *stk. 3*, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet kan offentliggøre kommunalbestyrelsernes indberetninger efter § 45 f, *stk. 2*.

Det betyder, at Forsyningstilsynet vil kunne offentliggøre kommunernes indberetning om, at kommunen

ikke har anvendt de konkurrencefremmende tiltag og kommunens forklaring på, hvorfor kommunen ikke har anvendt tiltagene.

Vurderer Forsyningstilsynet på baggrund af deres erfaringer med kommunernes udbud, at de konkurrencefremmende tiltag bør gøres obligatoriske, kan Forsyningstilsynet gøre klima-, energi- og forsyningsministeren opmærksom herpå. Dette vil Forsyningstilsynet kunne foreslå, hvis eksempelvis Forsyningstilsynet vurderer, at tiltagene ikke understøtter udbudsprocessen, eller der er behov for at ensarte kommuners udbud. Forsyningstilsynet vil kunne gøre ministeren opmærksom på dette med hjemmel i § 48 e, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

(§ 45 h)

Miljøministeriet foretager i dag fremskrivninger af de danske affaldsmængder. Fremskrivningen er en prognose over, hvordan de danske affaldsmængder, herunder det forbrændingsegkede affald, forventes at udvikle sig over en nærmere fastsat periode.

Miljøstyrelsen indhenter og fører register over de danske affaldsmængder samt importen af affald. Dette sker med hjemmel i § 46 a, stk. 1 og 2, i lov om miljøbeskyttelse, som er udmøntet i bekendtgørelse nr. 2078 af 10. november 2021, om affaldsdatasystemet.

Derudover foretager Energistyrelsen en benchmarking af kapacitet på affaldsforbrændingsanlæg og visse affaldsmedforbrændingsanlæg i medfør af § 50 d i lov om miljøbeskyttelse, som er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1536 af 16. december 2022 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. (affaldsaktørbekendtgørelsen). Benchmarkingen foretages på baggrund af indberettede oplysninger om blandt andet mængder, om miljø-, service- og driftsforhold samt økonomiforhold. Der foretages en måling og sammenligning af med det formål at sammenligne affaldsforbrændingsanlæggenes effektivitet og derved måle branchens samlede effektivitet. Der henvises til afsnit 3.8.1. i de almindelige bemærkninger.

Monitorering henholdsvis benchmarking sker for at udarbejde en affaldsstatistik, til benchmarking af affaldsforbrændingsanlæggene, til affaldsplanlægning og klimafremskrivning m.v.

Det fremgår af bekendtgørelse om Affaldsdatasystemet, at virksomheder, der tager ansvar for behandling af affald, er forpligtet til at indberette oplysninger til Affaldsdatasystemet. Der er tale om oplysninger om, hvor de har modtaget affald fra, hvilke affald der er tale om, og hvordan affaldet skal behandles.

Det fremgår af § 51, stk. 1, i affaldsaktørbekendtgørelsen, at affaldsforbrændingsanlæg og deponeringsanlæg er forpligtet til at indberette oplysninger til brug for Energistirelsens benchmarking. Oplysningerne fremgår af bilag 2 til affaldsaktørbekendtgørelsen.

Der er i dag ikke regler om, at der skal foretages en monitorering af udviklingen af forbrændingskapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg.

Det foreslås med § 45 h, stk. 1, 1. pkt., i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren monitorerer udviklingen i forbrændingskapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg.

Det foreslås, at ministeren vil skulle foretage en systematisk overvågning (monitorering) af, om den foreslåede nye organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af det forbrændingsegkede affald medfører, at kapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg frem mod 2030 udvikler sig i takt med de danske mængder af forbrændingsegket ikke-farlig affald.

Det er forudsat i Klimaplanen, at aftalepartierne løbende orienteres om resultatet af monitoreringen. Forventningen er, at monitoreringen foretages årligt frem mod 2030. Klima-, energi- og forsyningsministeren

kan efter drøftelse med aftalepartierne beslutte, at monitorering og afrapportering kan ske mindre hyppigt, ligesom aftalepartierne kan beslutte, at de ikke længere skal orienteres om resultatet.

Det er hensigten, at den første monitorering vil skulle foretages i 2024 på baggrund af oplysninger fra 2023.

Monitoreringen vil skulle ske på baggrund af Miljøministeriets fremskrivninger af affaldsmængderne, som fra 2023 foretages årligt på baggrund af oplysninger, som affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg vil skulle indberette i medfør af regler fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 2.

For at få et retvisende billede af affald produceret i Danmark er det hensigten også at lade Miljøministeriets oplysninger om eksport af forbrændingseget affald indgå i monitoreringen, da eksport kan have indvirkning på ligevægten mellem de producerede og faktisk forbrændte affaldsmængder.

For at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne monitorere, i hvor høj grad overkapacitet fyldes op med importeret affald, vil de forbrændte mængder skulle opdeles på dansk affald, forstået som affald produceret i Danmark, og importeret affald. Oplysningerne skal blandt andet indhentes fra Miljøministeriets affaldsdatasystem og fra anlæggene.

For at kunne sammenholde fremskrivningerne af de forventede forbrændingsegne affaldsmængder med den forventede udvikling i kapaciteten på anlæggene, vil monitoreringen skulle have fokus både på den aktuelle kapacitet og den forventede fremtidige kapacitetsudvikling.

Den aktuelle kapacitet er den samlede årlige kapacitet til forbrænding af affald på affaldsforbrændingsanlæggene og affaldsmedforbrændingsanlæggene sammenholdt med de faktiske forbrændte affaldsmængder et givent år. Den årlige kapacitet til forbrænding af affald vil blive beregnet ud fra anlæggets miljøgodkendelse samt antagelser om affaldets brandværdi og antallet af driftstimer.

Den forventede fremtidige kapacitetsudvikling vil skulle baseres på oplysninger fra de enkelte anlæg.

Forbrænding af farligt affald indgår særskilt i Miljøministeriets fremskrivning. Da visse typer farligt affald forbrændes på affaldsforbrændingsanlæggene og på affaldsmedforbrændingsanlæg, vil forbrænding af farligt affald ligeledes skulle monitoreres.

For at give et så retvisende og brugbart billede af udviklingen som muligt, foreslås det, at monitoreringen vil skulle omfatte forbrændingskapaciteten på samtlige affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg i Danmark uanset ejerskab, herunder anlæg, der forbrænder farligt affald.

Monitoreringen foretages med henblik på afrapportering til aftalepartierne bag Klimaplanen.

Det foreslås med § 45 h, stk. 1. 2. *pkt.*, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan offentliggøre resultatet af monitoreringen.

Monitoreringen vil konkret blive foretaget af Energistyrelsen, der i henhold til bekendtgørelse nr. 1366 af 28. september 2022 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser, jf. § 3, stk. 1, nr. 27, udøver beføjelser, som ministeren er tillagt samt modtager underretning og materiale på vegne af ministeren.

I det omfang, der er tale om virksomhedsfølsomme oplysninger om drift og forrentningsforhold, vil resultatet af monitoreringen skulle ske i anonymiseret form, jf. forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 2.

Med formuleringen af § 45 h, *stk.* 2, i lov om miljøbeskyttelse foreslås det, at klima-, energi- og forsy-

ningsministeren kan fastsætte regler om affaldsforbrændingsanlægs og affaldsmedforbrændingsanlægs indberetning til brug for monitorering efter stk. 1.

Det foreslås med § 45 h, stk. 2, *nr. 1*, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvilke oplysninger, der skal indberettes, herunder oplysninger om investeringsplaner.

Ministeren vil med hjemmel i bestemmelsen kunne fastsætte, at der eksempelvis vil skulle indberettes oplysninger om den årlige kapacitet til forbrænding af affald, den nominelle kapacitet for hver ovn, årlige driftstimer pr. ovn, forventet restlevetid for hver ovn henholdsvis øvrige installationer uden yderligere større reinvesteringer samt forventning om levetidsforlængende investeringer i den enkelte ovn henholdsvis øvrige installationer, herunder forventet tidspunkt for investering og forventet levetidsforlængelse som følge af investeringen m.v.

Det vil desuden kunne være oplysninger om eksempelvis indgåede kontrakter om affald, herunder importerede mængder af forbrændingseget affald, økonomiske oplysninger eller oplysninger om anlæggenes forretnings- og investeringsplaner.

Med hjemmel i bestemmelsen vil ministeren endvidere kunne fastsætte, at nogle oplysninger skal indberettes af alle typer affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg. Det kan for eksempel være forbrændte affaldsmængder i et givent år. Ligeledes vil ministeren kunne fastsætte, at nogle oplysninger alene skal indberettes af en bestemt type anlæg.

Ved anvendelsen af oplysningspligten vil retssikkerhedsloven skulle iagttages.

Det foreslås med § 45 h, stk. 2, *nr. 2*, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvordan oplysningerne skal indberettes.

Det kan for eksempel være regler om, i hvilket format eller hvordan oplysningerne skal indberettes.

Endelig foreslås det med § 45 h, stk. 2, *nr. 3*, at ministeren vil kunne fastsætte regler om frister for indberetning.

Det er forventningen, at det vil blive fastsat, at indberetningen vil skulle foretages årligt. Ministeren vil eksempelvis kunne fastsætte en bestemt dato for, hvornår oplysningerne senest skal være indberettet. Fastsættelse af en bestemt dato vil kunne ske under hensyntagen til, hvornår anlæggene har aflagt årsregnskaber.

Ministeren vil med hjemmel i bestemmelsen desuden kunne fastsætte eventuelle frister for, hvornår manglende eller mangelfulde oplysninger skal være indberettet eller berigtigede.

Endelig foreslås det med lovforslagets § 1, nr. 18, at klima-, energi og forsyningsministeren vil kunne fastsætte straf af bøde for overtrædelse af de regler, som ministeren måtte udstede i medfør af § 45 h, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse. Der henvises til den foreslåede ændring af formuleringen af § 110, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 18.

Ministeren vil eksempelvis kunne fastsætte, at et affaldsforbrændingsanlægs eller affaldsmedforbrændingsanlægs manglende indberetning, berigtigelse eller overholdelse af tidsfrister vil kunne straffes med bøde.

(§ 45 i)

Der er ikke i dag regler om, at klima-, energi- og forsyningsministeren, efter ansøgning fra en kommune,

kan meddele tilsagn om midler til delvis dækning af kommunens tab, hvis kommunen har garanteret for lån eller hæfter direkte for restgælden af anlægslån i affaldsforbrændingsanlæg.

Med Klimaplanen er der afsat en pulje på i alt 200 mio. kr. til delvist at kompensere kommunerne for strandede omkostninger, der måtte opstå i forlængelse af, at et affaldsforbrændingsanlæg lukker som følge af tilpasningen i forbrændingskapaciteten i henhold til de danske affaldsmængder. Puljen afsættes for årene 2026-2030.

Det fremgår, at udbetaling fra puljen kan ske efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg med et beløb på op til 70 pct. af et tab. Puljen skal delvist dække strandede omkostninger i affaldsforbrændingsanlæg, som lukker som følge af tilpasningen i forbrændingskapaciteten i henhold til de danske affaldsmængder. Puljen skal modvirke, at kommuner ikke står tilbage med et tab, som kommunen i sidste ende kan vælte over på borgere og virksomheder via skatteopkrævningen.

Udbetaling sker først, når det endelige tab er opgjort.

Forligskredsen bag Klimaplanen af 16. juni 2020 vil skulle inddrages, hvis der viser sig ikke at være tilstrækkelige midler i puljen til dækning af op til 70 pct. af tabet hos de ansøgende kommuner.

Med lovforslagets § 45 i, stk. 1, 1. pkt., foreslås det, at klima-, energi- og forsyningsministeren inden for en pulje kan fastsætte regler om en ordning, hvorefter ministeren efter ansøgning fra en kommune kan meddele tilsagn om midler til delvis dækning af kommunens tab, hvis kommunen har garanteret for lån eller hæfter direkte for restgælden af anlægslån i affaldsforbrændingsanlæg, omfattet af lov om varmforsyning § 2 b, stk. 3, eller lov om elforsyning § 4 a, stk. 1, herunder om at udbetaling fra puljen kan ske efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg med et beløb på op til 70 pct. af et tab.

Det foreslås, at ministeren får hjemmel til at etablere en ordning til administration af en pulje.

Bemyndigelsen foreslås udformet, så ministeren kan udstede regler om en ordning til delvis dækning af kommunens tab, hvis kommunen har garanteret for lån eller hæfter direkte for restgælden af anlægslån i affaldsforbrændingsanlæg, omfattet af lov om varmforsyning § 2 b, stk. 3, eller lov om elforsyning § 4 a, stk. 1. Bemyndigelsen vil desuden kun kunne anvendes til at udstede regler, om at udbetaling fra puljen vil kunne ske efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg med et beløb på op til 70 pct. af et tab.

Det er hensigten at udstede regler om, at kommuner, der har garanteret for lån eller hæfter for restgælden i et affaldsforbrændingsanlæg, som må lukke som følge af konkurrencen på markedet, vil kunne ansøge om midler til delvis dækning af kommunens tab ved garantistillelsen.

Det tab, som kommunerne vil kunne søge delvis dækning af, skal være en følge af, at der med den foreslåede § 45 e er indført konkurrence på markedet, der skal medvirke til tilpasning i forbrændingskapaciteten i henhold til de danske mængder.

Den foreslåede bemyndigelse vil blandt andet kunne anvendes til at fastsætte regler, om at anlægget skal være uigenkaldeligt lukket før, der kan ansøges om midler. Det forventes, at der først kan ansøges, når regnskabet efter anlæggets lukning er endeligt opgjort, så der foreligger oplysninger om anlæggets endelige gæld og tab f.eks. i form af revisorerklæring, der kan lægges til grund ved vurderingen af ansøgningen om midler fra puljen.

Ministerens vil kunne fastsætte regler, om hvornår der kan meddeles en kommune eller kommunalt fællesskab tilsagn om midler. Der vil yderligere kunne fastsættes regler, om hvordan der gives tilsagn.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren kunne fastsætte regler om hvornår, der kan meddeles en kommune eller kommunalt fællesskab tilsagn om midler. Der vil kunne fastsættes regler om, at der kun

kan meddeles tilsagn om midler i de tilfælde, hvor en kommune eller kommunalt fællesskab har lidt et tab som følge af inden selskabsudskillelsen at have stillet garanti eller hæfter direkte for et forbrændingsanlægs lån. Det forventes, at ordningen vil blive afgrænset således, at der alene vil kunne meddeles tilsagn om midler, hvis lånet var optaget inden tidspunktet for indgåelsen af aftalen om Klimaplanen af den 16. juni 2020.

Den foreslåede bemyndigelse vil blandt andet kunne anvendes til at fastsætte regler, om at der vil kunne meddeles tilsagn om midler, såfremt tabet er opstået som følge af nedlæggelsen af et affaldsforbrændingsanlæg.

Det forventes, at der vil blive fastsat regler, om at udbetaling fra puljen alene kan ske efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg med et beløb på op til 70 pct. af et tab.

Det foreslås, at affaldsforbrændingsanlægget, som kommunen hæfter eller har stillet garanti for, skal være afviklet inden udbetaling kan ske. Det vil sige, at anlægget skal være lukket, og at der skal foreligge dokumentation for det opgjorte eller forventede tab.

Det forudsættes således, at der har været gennemført en omfattende proces, hvor der er truffet afgørelse om lukning, og hvor lukningen opfylder betingelserne for godkendelse af projekter om kollektiv varmforsyning, jf. § 4, stk. 1, i lov om varmforsyning, eller betingelserne for tilladelse til lukning som væsentlig ændring efter § 11 i lov om elforsyning.

Med lovforslagets § 45 i, stk. 1, 2. pkt., foreslås det, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om ordningen i de i nr. 1-9 oplistede tilfælde.

Det foreslås i nr. 1, at ministeren bemyndiges til at kunne fastsætte regler om opdeling af puljen.

Med den foreslåede bemyndigelse vil det f.eks. være muligt at fastsætte nærmere regler om perioder, hvor der vil kunne ansøges om midler, f.eks. hvis der ønskes flere ansøgningsrunder hvert år, ligesom det vil kunne fastsættes, hvor stor en del af puljen, der vil kunne anvendes i hver ansøgningsrunde.

Det foreslås i nr. 2, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om proces for ansøgning om midler, herunder tidsfrister og form.

Ministeren vil kunne anvende den foreslåede bemyndigelser til f.eks. at fastsætte regler om benyttelse af et ansøgningsskema, frister for anmodning om udbetaling af midler og at en ansøgning med tilhørende bilag skal sendes til Energistyrelsen. Der vil kunne blive fastsat regler om, at ansøgning vil skulle sendes til Energistyrelsen inden for en nærmere angiven frist og at ansøgning vil kunne sendes elektronisk til Energistyrelsen.

Det foreslås i nr. 3, at ministeren kan fastsætte regler om betingelser og vilkår for udbetaling af midler, dokumentationskrav, opgørelse af tab og oplysningspligt.

Betingelser og vilkår vil kunne fastsættes såvel ved udmøntning i en bekendtgørelse eller i tilsagnet.

Med den foreslåede bemyndigelse, vil der kunne blive fastsat regler om, at udbetalingen af midler kan ske samlet eller i nærmere fastsatte rater. Der vil yderligere kunne fastsættes regler om krav til modtagerens accept.

Den foreslåede bemyndigelse vil desuden kunne anvendes til at fastsætte regler om hvilke forhold, der vil skulle være dokumenteret i ansøgningen for, at der kan meddeles tilsagn om udbetaling af midler og ske udbetaling. Der vil eksempelvis kunne fastsættes regler om, at den ansøgende kommune, skal dokumentere størrelsen på tabet evt. i form af et regnskab med oplysninger om størrelsen af den faktiske

tilbageværende restgæld efter afviklingen af anlæggets aktiver, at der skal afgives en revisorerklæring fra en statsautoriseret eller registreret revisor på ansøgning og regnskab. Der vil eksempelvis også kunne fastsættes regler om, at den ansøgende kommune skal dokumentere, at tabet følger af at have hæftet direkte eller stillet garanti for et affaldsforbrændingsanlæg, at lånet var optaget inden den 16. juni 2020 og at affaldsforbrændingsanlægget er lukket.

Med den foreslåede bemyndigelse vil der kunne fastsættes regler, om hvordan kommunen eller det kommunale fællesskab skal opgøre sit tab. Der vil eksempelvis kunne fastsættes regler om, at tabet kan opgøres inklusiv eventuelle afgifter og eksklusiv værdien af kommunens samlede opkrævning af garantiprovision.

Der vil eksempelvis kunne fastsættes regler, om at der først kan ske udbetaling, når der er dokumenteret et tab.

Ministerens vil også kunne fastsætte regler, om at en ansøgning, der ikke er udfyldt korrekt eller fyldestgørende, kan berigtiges inden en vis frist, eller at en ufuldstændig ansøgningen ikke kommer i betragtning.

Med den foreslåede bemyndigelse vil der kunne fastsættes regler, om at en kommune eller et kommunalt fællesskab har pligt til at afgive yderligere oplysninger til brug for vurderingen af, om der skal meddeles tilsagn om eller udbetales midler.

Det foreslås i *nr. 4*, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om udvælgelseskriterier og prioritering af ansøgning om midler.

Bemyndigelse vil f.eks. kunne anvendes til at fastsætte nærmere regler om prioritering og udvælgelse af kommuner. Der vil eksempelvis kunne fastsættes regler om, at midler fra puljen udbetales i den rækkefølge, der ansøges. Med den foreslåede bemyndigelse vil der være mulighed for at fastsætte, at der eksempelvis kun kan gives ét tilsagn pr. anlæg.

Det foreslås i *nr. 5*, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om offentliggørelse af tildelte midler.

Det forventes, at den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte regler om, at Energistyrelsen vil kunne offentliggøre til hvem og med hvilket beløb, der er meddelt tilsagn om udbetaling af midler.

Det foreslås i *nr. 6*, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om annullering, ændring og bortfald af meddelte tilsagn.

Bemyndigelsen vil blandt andet kunne anvendes til at fastsætte regler om annullering, ændring og bortfald af f.eks. et meddelt tilsagn i de tilfælde, hvor det viser sig, at betingelserne for tilsagnet ikke er overholdt, efter der er meddelt tilsagn.

Det foreslås i *nr. 7*, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om tilbagebetaling, herunder betaling af renter, og genanvendelse af midler.

Den foreslåede bemyndigelse vil blandt andet kunne anvendes til at fastsætte regler om tilbagebetaling, herunder betaling af renter, og genanvendelse af midler i de tilfælde, hvor det viser sig, at betingelserne for tilsagnet ikke er overholdt, efter der er meddelt tilsagn.

Det foreslås i *nr. 8*, at ministeren vil kunne fastsætte regler om klageadgang, herunder at klager ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Den foreslåede bestemmelse forventes udmøntet ved fastsættelse regler om, at afgørelser vil kunne påklages til Energiklagenævnet. Der vil yderligere kunne blive fastsat regler om den klageberettiget

personkreds, frister for indlevering af klage, og at klager ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Det foreslås i *nr. 9*, at ministeren vil kunne fastsætte regler, om at klager ikke vil kunne indbringes for domstolene, før klageinstansens afgørelse foreligger.

Den foreslåede bestemmelse forventes udmøntet ved fastsættelse af regler om, at klager først vil kunne indbringes for domstolene, efter Energiklagenævnets afgørelse foreligger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 48 c, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i medfør af kapitel 6, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 48 c, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse ophæves.

Forslaget vil indebære, at Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 i lov om miljøbeskyttelse eller regler udstedt i medfør af dette kapitel ikke vil være afskåret fra at blive påklaget til anden administrativ myndighed.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det med lovforslagets § 1, nr. 16, jf. den foreslåede formulering af § 100 b, foreslås, at Energiklagenævnet skal kunne behandle klager over afgørelser truffet af Forsyningstilsynet efter kapitel 6 i lov om miljøbeskyttelse eller regler udstedt i medfør heraf.

Til nr. 3

Det fremgår af § 48 e, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet gør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som tilsynet mener kan være i strid med konkurrencelovgivningen.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at alle relevante oplysninger om relevante sager vil fremlægges konkurrencemyndighederne. Et sådant samarbejde vil navnlig kunne blive relevant i forbindelse med Forsyningstilsynets overvågningsopgaver for at sikre velfungerende konkurrencebaserede affaldsmarkeder, hvor både private og kommunale aktører er i konkurrence.

Det foreslås, at der i § 48 e, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, efter »konkurrencelovgivningen« indsættes: »eller udbudslovgivningen«.

Bestemmelsen foreslås udvidet med udbudslovgivningen, fordi Forsyningstilsynet i forbindelse med det foreslåede tilsyn jf. denne lovs § 1, nr. 9, eller på anden måde, kan blive opmærksom på forhold, der muligvis ikke er i overensstemmelse med udbudslovgivningen, og som derfor kan være relevant at gøre konkurrencemyndighederne opmærksom på.

Til nr. 4

Det fremgår af § 48 g, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet opkræver et gebyr hos kommunerne til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør af kapitlet.

Gebyret omfatter Forsyningstilsynets opgavevaretagelse på affaldsområdet og den daglige drift af Forsyningstilsynet.

Det foreslås, at der i § 48 g, stk. 1, efter »regler udstedt i medfør heraf« indsættes: »jf. dog stk. 2«.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 5, hvor der foreslås indsat et nyt stk. 2 i § 48 g, hvorefter stk. 1 ikke vil gælde for Forsyningstilsynets opgavevaretagelse i henhold til § 50 d i lov om miljøbeskyttelse.

Til nr. 5

Det fremgår af § 48 g, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynet opkræver et gebyr hos kommunerne til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør af kapitlet.

Gebyret omfatter Forsyningstilsynets opgavevaretagelse på affaldsområdet og den daglige drift af Forsyningstilsynet.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 48 g, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, der bliver til stk. 4, at Forsyningstilsynet fastsætter nærmere regler om betaling og opkrævning af gebyr til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf. Med hjemmel i denne bestemmelse har Forsyningstilsynet i bekendtgørelse nr. 1104 af 30. juni 2022 om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse fastsat nærmere regler.

Ifølge § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse skal forbrændings- og deponeringsanlæg årligt benchmarkes på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service-, driftsforhold og økonomiske forhold. Opgaven varetages af Energistyrelsen og er skattefinansieret.

Med lovforslagets § 1, nr. 10 og den foreslåede ændring af § 50 d, stk. 1, foreslås det, at opgaven med at forestå benchmarking af deponeringsanlæg vil blive varetaget af Forsyningstilsynet som et led i Forsyningstilsynets økonomiske tilsyn med affaldssektoren.

Det foreslås, at der indsættes et nyt stykke som § 48 g, stk. 2, hvorefter stk. 1 ikke gælder for Forsyningstilsynets opgavevaretagelse i henhold til § 50 d.

Forslaget vil indebære, at Forsyningstilsynets opgave med benchmarking af deponeringsanlæg, jf. § 50 d i lov om miljøbeskyttelse, ikke vil være omfattet af Forsyningstilsynets gebyrfinansierede område. Opgaven vil som hidtil fortsat skulle være skattefinansieret.

Det foreslås med bestemmelsen i § 48 g, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, at afgørelser truffet i henhold til stk. 1 og i henhold til regler udstedt i medfør af stk. 4 ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Den foreslåede bestemmelse i § 48 g, stk. 3, fraviger dermed den foreslåede bestemmelse i § 100 b om, at Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan påklages til Energiklagenævnet. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 16.

Afgørelser om opkrævning vil ofte have form af fakturaer, som er udstedt på baggrund af reglerne fastsat efter bekendtgørelse om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse kombineret med en opgørelse over medgåede timer til behandling af afgørelser eller en opgørelse over affaldsmængder. Spørgsmålet om afgørelsens lovlighed og rigtighed vil derfor typisk være et spørgsmål om, hvorvidt beregningen, der ligger til grund for opgørelsen af det opkrævede beløb, er korrekt. Sådanne spørgsmål ligger ikke oplagt inden for Energiklagenævnets særlige kompetenceområde som prøveinstans.

Forsyningstilsynets afgørelser om opkrævning vil dermed alene kunne prøves ved domstolene, jf. grundlovens § 63.

Til nr. 6

Det følger af § 4, stk. 1, i lov om varmforsyning, at kommunalbestyrelsen godkender projekter for etablering af nye kollektive varmforsyningsanlæg eller udførelsen af større ændringer i eksisterende anlæg.

Det fremgår endvidere af § 50 b, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at kommunalbestyrelsen kun må godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter lov om varmforsyning eller efter regler udstedt i henhold til lov om varmforsyning, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har godkendt, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede i området, hvorfra anlægget forventes at modtage affald. Beføjelsen til at træffe afgørelse er delegeret til Energistyrelsen i henhold til § 3, stk. 1, nr. 27, i bekendtgørelse nr. 1366 af 28. september 2022 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser.

Dette betyder, at før en kommunalbestyrelse kan godkende et nyt anlæg eller udvidelse af et eksisterende anlæg efter lov om varmforsyning, skal klima-, energi- og forsyningsministeren godkende projektet i forhold til, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede i det område, hvor anlægget forventes at modtage affald fra. Hensynet er at sikre, at der er tilstrækkeligt affald til stede i området, før det godkendes at opføre et nyt affaldsforbrændingsanlæg eller udvide et eksisterende.

Det fremgår af § 50 b, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler for behandlingen af klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelser efter stk. 1, herunder nærmere krav til ansøgningen om godkendelse i henhold til lov om varmforsyning. Klima-, energi- og forsyningsministeren har ikke fastsat regler i henhold til § 50 b, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse.

Det foreslås at ophæve § 50 b i lov om miljøbeskyttelse.

Det foreslåede vil indebære, at klima-, energi- og forsyningsministeren ikke længere vil skulle godkende projekter i forhold til, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede i det område, hvor anlægget forventes at modtage affald fra.

Ophævelsen af bestemmelsen vil ikke ændre på, at projekter som allerede måtte være godkendt i forhold til, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede, kan fortsætte, hvis kommunalbestyrelsen på baggrund heraf har godkendt et nyt anlæg eller udvidelse af et eksisterende.

Ophævelsen af bestemmelsen vil ikke ændre på, at projekter for etablering af nye kollektive varmforsyningsanlæg eller udførelsen af større ændringer i eksisterende anlæg skal godkendes af kommunalbestyrelsen efter § 4, stk. 1, i lov om varmforsyning.

Til nr. 7

Det fremgår af § 50 c, stk. 1, 1. pkt. i lov om miljøbeskyttelse, at ejere af affaldsforbrændingsanlæg og deponeringsanlæg skal aflægge funktionsopdelte regnskaber for anlæggene.

Det foreslås, at der i § 50 c, stk. 1, 1. pkt., efter »anlæggene« indsættes: », jf. dog stk. 2«.

Det foreslåede vil indebære, at der indsættes en henvisning til stk. 2 i stk. 1, 1. pkt.

Det foreslåede skal ses i sammenhæng med, at der efter stk. 1 indsættes et nyt stykke, der indebærer en undtagelse til stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 8

Det fremgår af § 50 c, stk. 1, 2. pkt. i lov om miljøbeskyttelse, at hvis ejeren foruden affaldsforbrændings- eller deponeringsvirksomhed driver andre aktiviteter, skal ejeren aflægge særskilte regnskaber for henholdsvis affaldsforbrændings- og deponeringsaktiviteten.

Det foreslås, at der i § 50 c, *stk. 1, 2. pkt.* efter »deponeringsaktiviteten« indsættes: », jf. dog stk. 2«.

Det foreslåede vil indebære, at der indsættes en henvisning til stk. 2 i stk.1, 2. pkt.

Det foreslåede skal ses i sammenhæng med, at der efter stk. 1 indsættes et nyt stykke, der indebærer en undtagelse til stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 9

Det fremgår af § 50 c, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at ejere af affaldsforbrændingsanlæg og deponeringsanlæg skal aflægge funktionsopdelte regnskaber for anlæggene. Hvis ejeren foruden affaldsforbrændings- eller deponeringsvirksomhed driver andre aktiviteter, skal ejeren aflægge særskilte regnskaber for henholdsvis affaldsforbrændings- og deponeringsaktiviteten.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i henhold til § 50 c, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse fastsætte regler om regnskabsføring og budgettering for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæggenes aktiviteter, herunder at der skal udarbejdes årsrapporter for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæg, som revideres og offentliggøres i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i henhold til § 50 c, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse fastsætte regler om beregning af driftsmæssige afskrivninger, om regnskabsmæssig adskillelse mellem forskellige aktiviteter og om opgørelse af åbningsbalance, herunder værdiansættelsen af anlæggenes aktiver.

Reglerne har til formål at skabe økonomisk gennemsigtighed i anlæggenes økonomi.

Det foreslås at indsatte en ny § 50 c, *stk. 2*, hvorefter stk. 1 og regler udstedt i medfør af stk. 3 og 4, ikke finder anvendelse for ejere af affaldsforbrændingsanlæg, der drives på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab.

Forslaget vil indebære, at affaldsforbrændingsanlæg ikke vil skulle aflægge funktionsopdelte regnskaber i medfør af § 50 c, stk. 1, hvis det drives på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab. Ejere af deponeringsanlæg vil fortsat skulle aflægge funktionsopdelte regnskaber i henhold til reglerne i § 50 c, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Forslaget indebærer endvidere at regler udstedt i medfør af § 50 c, stk. 2, der bliver til stk. 3, om regnskabsføring og budgettering for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæggenes aktiviteter, herunder at der skal udarbejdes årsrapporter for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæg, som revideres og offentliggøres i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven ikke vil finde anvendelse, når et affaldsforbrændingsanlæg drives på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab.

Forslaget indebærer ligeledes, at regler udstedt i medfør af § 50 c, stk. 3, der bliver til stk. 4, om beregning af driftsmæssige afskrivninger, om regnskabsmæssig adskillelse mellem forskellige aktiviteter og om opgørelse af åbningsbalance, herunder værdiansættelsen af anlæggenes aktiver, ikke vil finde anvendelse, når et affaldsforbrændingsanlæg drives på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det med lovforslagets §§ 2 og 3 foreslås, at en kommune kun må varetage eller deltage i virksomhed, der forbrænder affald, hvis virksomheden udøves i aktie- eller anpartsselskaber, der alene driver affaldsforbrænding.

Forslaget vil ikke ændre på regler om aktie- og anpartsselskabers aflæggelse af regnskaber m.v., som eksempelvis selskabsloven og årsregnskabsloven. Affaldsforbrændingsanlæg organiseret i et aktie- eller anpartsselskab vil dermed være omfattet af selskabsloven, årsregnskabsloven, bogføringsloven m.v.

Til nr. 10

Der skal ifølge § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, årligt foretages en benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt oplysninger om økonomiske forhold. Formålet med benchmarking er at måle branchens økonomiske effektivitet samt miljø- og energieffektivitet. Benchmarking anvendes til at synliggøre udviklingen i affaldssektorens kvalitet og effektivitet. Derudover er benchmarkingen et redskab til at sikre, at forbrændings- og deponeringsanlæg gennemgår en løbende effektiviseringsproces.

Der er i medfør af § 50 d, stk. 2-4, i lov om miljøbeskyttelse fastsat nærmere regler om benchmarkingens indhold og udformning i affaldsaktørbekendtgørelsen.

Det fremgår heraf, at forbrændings- og deponeringsanlæggene årligt indberetter oplysninger til Energistyrelsen. Det er Energistyrelsen, der foretager en benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg, og når Energistyrelsen anmoder herom, vil repræsentanter, f.eks. i form af brancheorganisationer eller lignende, for indberetningspligtige anlæg gennemgå og beskrive ligheder og forskelle i anlæggenes miljømæssige, energimæssige og økonomiske effektivitet. Der henvises til afsnit 3.8.1. i de almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede ændring af § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse foreslås det, at Forsyningstilsynet årligt gennemfører benchmarking af deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt økonomiske forhold.

Forslaget vil medføre, at forbrændingsanlæg udgår af bestemmelsen, hvorved der fremover ikke længere vil skulle foretages en benchmarking af forbrændingsanlæg. Det foreslåede er en følge af, at der indføres en udbudsbaseret model for det forbrændingsegnete affald, der forventes at øge konkurrencen om affaldet, som vil blive behandlet på de mest effektive anlæg.

Lovforslaget forventes at træde i kraft den 1. juli 2023. Dette medfører, at benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg vil skulle foretages af Energistyrelsen sidste gang i 2022 på baggrund af tal for 2021.

Det foreslås, at der herefter kun vil skulle foretages en benchmarking af deponeringsanlæg. Det foreslås, at det fremadrettet vil være Forsyningstilsynet, der årligt vil skulle foretage en benchmarking af deponeringsanlæg. Dette vil skulle ske som et led i Forsyningstilsynets økonomiske tilsyn med affaldssektoren.

Det er ikke hensigten med det foreslåede, at der vil skulle ske en ændring i indholdet i benchmarkingen. Benchmarking af deponeringsanlæg vil som hidtil skulle foretages på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service-, driftsforhold og økonomiske forhold.

Da den foreslåede ændring af § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, foreslås at skulle træde i kraft 1. juli 2023, foreslås det, at Forsyningstilsynet vil skulle foretage den første benchmarking af deponeringsanlæggene i 2023 på baggrund af oplysninger for 2022.

Som følge af ændringen af § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, vil der skulle ske en ændring af affaldsaktørbekendtgørelsen. Ligeledes vil der i bekendtgørelsesform skulle fastsættes regler om offentliggørelse af benchmarkingen, jf. § 50 d, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse.

Til nr. 11

Der skal ifølge § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, årligt foretages en benchmarking af forbrændings- og deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt oplysninger om økonomiske forhold. Formålet med benchmarking er at måle branchens økonomiske effektivitet samt miljø- og energieffektivitet. Benchmarking anvendes til at synliggøre udviklingen i affaldssektorens kvalitet og effektivitet. Derudover er benchmarkingen et redskab til at sikre, at forbrændings- og deponeringsanlæg gennemgår en løbende effektiviseringsproces.

Det fremgår af § 50 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om benchmarkingens indhold og udformning, herunder om, hvilke oplysninger der skal registreres, om opgørelses- og målemetoder og om pligt for ejere af forbrændings- og deponeringsanlæg til at afgive oplysninger samt frister for indberetning.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan endvidere fastsætte regler om indhentning af oplysninger til brug for benchmarking.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter § 50 d, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse beslutte, at indberetning skal ske ved brug af særlige skemaer eller formularer, og ministeren kan i medfør af § 50 d, stk. 4, i lov om miljøbeskyttelse, fastsætte regler om offentliggørelse af resultaterne af benchmarking.

Med det foreslåede i § 50 d, stk. 2, 1. og 2. pkt., og stk. 3 og 4 ændres »Klima-, energi- og forsyningsministeren« til: »Forsyningstilsynet«.

Det foreslåede betyder, at det fremover vil være Forsyningstilsynet, der fastsætter regler om benchmarkingens indhold og udformningen, herunder om hvilke oplysninger der skal registres, om opgørelses- og målemetoder og om pligt for ejere af deponeringsanlæg til at afgive oplysninger til Forsyningstilsynet samt frister for indberetning. Forsyningstilsynet vil endvidere kunne fastsætte regler om indhentning af oplysninger til brug for benchmarkingen, ligesom Forsyningstilsynet vil kunne beslutte, at indberetningen skal ske ved brug af særlige skemaer eller formularer. Endelig vil Forsyningstilsynet kunne fastsætte regler om offentliggørelse af resultaterne af benchmarking.

Til nr. 12

Det fremgår af § 50 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om benchmarkingens indhold og udformning, herunder om, hvilke oplysninger der skal registreres, om opgørelses- og målemetoder og om pligt for ejere af forbrændings- og deponeringsanlæg til at afgive oplysninger samt frister for indberetning.

Det foreslås, i § 50 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at »forbrændings- og« udgår, og at det efter »afgive oplysninger« indsættes: » til Forsyningstilsynet«.

Forslaget vil medføre, at der ikke vil kunne blive fastsat regler om pligt for ejere af forbrændingsanlæg til at afgive oplysninger. Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det foreslås, at der alene skal ske benchmarking af deponeringsanlæg.

Det foreslås, at § 50 d, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, affattes således, at de oplysninger, der skal afgives, skal afgives til Forsyningstilsynet.

Ændringen skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af § 50 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, hvorefter det foreslås, at Forsyningstilsynet årligt gennemfører benchmarking af deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt økonomiske forhold.

Til nr. 13

Det følger af den gældende miljøbeskyttelseslovs § 89 a, stk. 4, at ved afgørelser med hjemmel i forordninger eller regler, der er udstedt efter 89 a, stk. 1, finder de i kapitel 11 fastsatte bestemmelser anvendelse, for så vidt angår klageadgang og søgsmål.

Det foreslås i § 89 a, stk. 4, at der efter »kapitel 11« indsættes »og kapitel 12«.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med, at det med lovforslagets § 1, nr. 16, foreslås, at bestemmelsen i § 101 om søgsmål udskilles fra kapitel 11 til et nyt kapitel 12.

Ændringen vil ikke medføre materielle ændringer og bemærkninger og praksis hidtil foreslås videreført.

Til nr. 14

Det følger af overskriften til den gældende miljøbeskyttelseslovs kapitel 11, at kapitlet vedrører »Klage og søgsmål«.

Det foreslås at ændre *overskriften* til kapitel 11 fra »Klage og søgsmål« til »Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

Forslaget vil medføre, at det i kapiteloverskriften vil blive klart, at kapitel 11 vedrører klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og at kapitlet ikke længere vil omfatte regler om søgsmål. Forslaget vil ikke medføre materielle ændringer af lov om miljøbeskyttelses gældende regler om klage og søgsmål.

Baggrunden for forslaget er, at det med lovforslagets § 1, nr. 16, foreslås, at der indføres et kapitel 11 a om klage til Energiklagenævnet og et kapitel 12 om søgsmål. For overskuelighedens skyld, og fordi reglerne for Energiklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke vil være ens, foreslås det, at det af overskriften til kapitel 11 vil fremgå, at dette kapitel handler om klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det foreslås, at den gældende bestemmelse i lov om miljøbeskyttelse § 101 om søgsmål udskilles i et selvstændigt kapitel med overskriften »søgsmål« jf. lovforslagets § 1, nr. 16, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 15

Det følger af de gældende bestemmelser i lov om miljøbeskyttelse kapitel 11, at der i det i §§ 91-100 fastlagte omfang er klageadgang til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det foreslås at der i § 90 b i miljøbeskyttelsesloven, indsættes at reglerne i kapitel 11 gælder for afgørelser efter loven og regler udstedt i medfør heraf, der kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Forslaget vil indebære, at det vil blive tydeligt, at reglerne i lov om miljøbeskyttelse §§ 91-100 gælder for afgørelser, der kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Dermed vil det også blive tydeligt, at §§ 91-100 ikke vil gælde for afgørelser, der kan påklages til Energiklagenævnet, jf. lovforslagets § 1, nr. 18 og bemærkningerne hertil.

Til nr. 16

Det følger af § 48 c, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i medfør af kapitel 6, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Der er således i dag ikke klageadgang til Energiklagenævnet inden for lov om miljøbeskyttelse.

Det foreslås, at der i miljøbeskyttelsesloven efter § 100 indsættes et nyt *kapitel 11 a* om klage til Energiklagenævnet.

Det foreslås, at kapitel 11 a indeholder §§ 100 a, 100 b og 100 c.

Forslaget vil indebære, at det vil blive tydeligt, at bestemmelserne i kapitlet alene vil gælde for afgørelser, der kan påklages til Energiklagenævnet. Det vil dermed tilsvarende blive tydeligt, at bestemmelserne i kapitlet ikke vil gælde for afgørelser, der kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det foreslås i § 100 a i af lov om miljøbeskyttelse, at reglerne i kapitel 11 a gælder for afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør heraf, der kan påklages til Energiklagenævnet.

Forslaget vil indebære, at det vil blive tydeligt, at bestemmelserne i kapitlet alene vil gælde for afgørelser, der kan påklages til Energiklagenævnet. Det vil dermed tilsvarende blive tydeligt, at bestemmelserne i kapitlet ikke vil gælde for afgørelser, der kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det foreslås i § 100 b, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan påklages til Energiklagenævnet, jf. dog § 48 g, stk. 4.

Forslaget vil, sammen med lovforslagets § 1, nr. 3, indebære, at en kommunalbestyrelse, der er adressat for afgørelsen, og enhver, der har væsentlig interesse i sagens udfald, vil kunne indbringe afgørelsen for Energiklagenævnet.

Som beskrevet i lovforslagets § 1, nr. 5, foreslås det, at Forsyningstilsynets afgørelser truffet i henhold til regler fastsat i medfør af den gældende bestemmelse i § 48 g, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, der bliver til stk. 4, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Der henvises til bemærkningerne herom i lovforslagets § 1, nr. 5.

Konsekvensen af forslaget vil være, at kommunalbestyrelsen vil få mulighed for en administrativ afklaring af eventuelle uenigheder vedrørende Forsyningstilsynets afgørelser om f.eks. fastsættelse af markedspriser for indsamling af forbrændingsegnet erhvervsaffald, jf. § 48 a i lov om miljøbeskyttelse.

Denne klageadgang i forhold til Forsyningstilsynets afgørelser vil blive tilnærmet til, at forsyningsselskaber på el- og varmeområdet kan indbringe Forsyningstilsynets afgørelser om selskabernes tariffer for en administrativ klagemyndighed (Energiklagenævnet).

I henhold til almindelige forvaltningsretlige grundsætninger er det i dag udgangspunktet, at en klage ikke tillægges opsættende virkning. Efter en konkret vurdering og efter anmodning fra en part kan Energiklagenævnet i dag dog træffe beslutning om at tillægge en klage opsættende virkning. Hensynet til, at borgere og virksomheder kan få deres affald håndteret, kan efter omstændighederne være begrundelse for, at klage tillægges opsættende virkning.

Det foreslås i § 100 b, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet.

Forslaget vil indebære, at Forsyningstilsynets afgørelser truffet i henhold til regler i lovens kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf alene vil kunne påklages til Energiklagenævnet.

Det foreslås med § 100 b, stk. 3, 1. pkt., i lov om miljøbeskyttelse, at klage, jf. stk. 1, skal være indgivet skriftligt inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Forslaget vil indebære, at klage vil skulle indgives til Energiklagenævnet, og ikke til Forsyningstilsynet, hvis afgørelse påklages. Den foreslåede bestemmelse vil svare til § 26, stk. 3, i lov om varmeforsyning.

Klagen skal være kommet frem til Energiklagenævnet inden fristens udløb. Klagefristen udløber den samme ugedag, som meddelelsen er kommet frem, fire uger senere.

Det foreslås i § 100 b, stk. 3, 2. *pkt.*, i lov om miljøbeskyttelse at udløber klagefristen på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Forslaget vil indebære, at klagefristen vil blive udskudt til først kommende hverdag, hvis den ellers ville udløbe på en lørdag, søndag eller helligdag. Den foreslåede bestemmelse vil svare til § 93, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse.

Det foreslås i § 100 c, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at Energiklagenævnets formand efter nærmere aftale med nævnet kan træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, der behandles efter denne lov eller regler fastsat i medfør heraf.

Forslaget vil indebære, at Energiklagenævnets formand vil kunne træffe afgørelse på nævnets vegne. Forslaget svarer til de tilsvarende bestemmelser i blandt andet lov om elforsyning og lov om varmforsyning. Adgangen udnyttes typisk inden for sagsområder, hvor sagerne er af mindre kompleks karakter, og hvor sagerne ligner hinanden.

Det foreslås i § 100 c, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, at Erhvervsministeren kan fastsætte regler om Energiklagenævnets sammensætning ved nævnets behandling af afgørelser efter denne lov eller efter regler udstedt i medfør heraf.

Forslaget vil indebære, at erhvervsministeren vil kunne fastsætte regler om sammensætningen af Energiklagenævnet på en måde, der anses for hensigtsmæssig i forbindelse med klager efter miljøbeskyttelsesloven. Ved afgørelser efter denne lov kan det være hensigtsmæssigt, at der udpeges medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for affaldssektoren.

Den foreslåede bemyndigelse skal ses i sammenhæng med, at Energiklagenævnet oprindeligt er sammensat med henblik på behandling af sager inden for andre områder, f.eks. el- og varmforsyning.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *kapitel 12* om søgsmål.

Forslaget vil indebære, at det i kapiteloverskriften bliver klart, at kapitel 12 handler om søgsmål.

Baggrunden for forslaget er, at der indføres et nyt kapitel 11 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 16, og bemærkningerne hertil.

Forslaget vil indebære, at den gældende § 101, der fortsat vil gælde alle søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør heraf, gives en ny overskrift, så bestemmelsen vil gælde uanset, om det er en afgørelse truffet af Miljø- og Fødevareklagenævnet eller af Energiklagenævnet.

Til nr. 17

Det følger af § 48 c, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, at Forsyningstilsynets afgørelser efter lov om miljøbeskyttelse kapitel 6 eller regler udstedt i medfør af kapitel 6, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Der er således i dag ikke klageadgang til Energiklagenævnet inden for lov om miljøbeskyttelses område.

Det foreslås i § 101, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, at afgørelser, der kan prøves af Energiklagenævnet efter kapitel 11 a, ikke kan indbringes for domstolene, før Energiklagenævnets afgørelse foreligger.

Forslaget vil indebære, at Forsyningstilsynets afgørelser truffet i henhold til regler i lovens kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf, der kan prøves af Energiklagenævnet, ikke kan indbringes for domstolene,

inden den administrative rekurs er udtømt. Den foreslåede bestemmelse svarer til § 26, stk. 2, 2. pkt., i lov om varmforsyning.

Til nr. 18

Det fremgår af § 110, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, at medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, kan den, der overtræder konkrete bestemmelser i loven, undlader at efterkomme forbud eller påbud, tilsidesætter vilkår m.v., straffes med bøde.

Straffen kan efter § 110, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare derfor eller opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Det fremgår af § 110, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, at i regler og forskrifter, der udstedes i medfør af en række konkrete bestemmelser i lov om miljøbeskyttelse, kan der fastsættes straf af bøde. Det kan endvidere fastsættes, at straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år under tilsvarende omstændigheder som anført i stk. 2.

Det foreslås i § 110, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, at indføre en henvisning til § 45 h, stk. 2.

Med det foreslåede vil klima-, energi og forsyningsministeren få hjemmel til at kunne fastsætte straf af bøde for overtrædelse af de regler, som ministeren måtte udstede i medfør af § 45 h, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse.

Ministeren vil eksempelvis kunne fastsætte, at et affaldsforbrændingsanlæg eller medforbrændingsanlægs manglende indberetning, berigtigelse eller overholdelse af tidsfrister til klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne straffes med bøde.

Til § 2

Til nr. 1

Kommuners adgang til at varetage varmforsyningsvirksomhed er reguleret i § 2 b i lov om varmforsyning.

En kommune kan i egen kommune i medfør af § 2 b, stk. 1, varetage virksomhed, der driver kollektive varmforsyningsanlæg, jf. § 2 b, stk. 1, nr. 1. Kollektive varmforsyningsanlæg er reguleret i § 2, stk. 1, i lov om varmforsyning. Ved kollektive varmforsyningsanlæg forstås blandt andet virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning. Bestemmelsen i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning regulerer varmeproduktionsanlæggene.

Derudover kan en kommune i medfør af § 2 b, stk. 2, varetage varmforsyning i andre kommuner, hvis der er fysisk rørforbindelse hen over kommunegrænsen. Kommunalt ejede anlæg placeret på øer uden fast broforbindelse er i dag omfattet af samme regulering som øvrige kommunale anlæg.

Bestemmelsen i § 2 b i lov om varmforsyning fastsætter ikke krav om en særlig organisationsform for kommunal virksomhed vedrørende varmforsyning. Der er således på nuværende tidspunkt ikke regler i lov om varmforsyning om, hvilken organisationsform kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal være organiseret i.

Det foreslås i § 2 b, stk. 1, nr. 1, i lov om varmforsyning, at der efter § 2, stk. 1, indsættes jf. dog stk. 3.

Den foreslåede ændring i § 2 b, stk. 1, nr. 1, er en konsekvens af den foreslåede indsættelse af en ny bestemmelse i § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning, om, at kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil skulle udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab.

Den foreslåede ændring vil således sikre henvisning til den nye bestemmelse i § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning.

Til nr. 2

Kommuners adgang til at varetage varmforsyningsvirksomhed er reguleret i § 2 b i lov om varmforsyning.

En kommune kan i egen kommune i medfør af § 2 b, stk. 1, varetage virksomhed, der driver kollektive varmforsyningsanlæg, jf. § 2 b, stk. 1, nr. 1. Kollektive varmforsyningsanlæg er reguleret i § 2, stk. 1, i lov om varmforsyning. Ved kollektive varmforsyningsanlæg forstås blandt andet virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning. Bestemmelsen i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning regulerer varmeproduktionsanlæggene.

Derudover kan en kommune i medfør af § 2 b, stk. 2, varetage varmforsyning i andre kommuner, hvis der er fysisk rørforbindelse hen over kommunegrænsen. Kommunalt ejede anlæg placeret på øer uden fast broforbindelse er i dag omfattet af samme regulering som øvrige kommunale anlæg.

Bestemmelsen i § 2 b i lov om varmforsyning fastsætter ikke krav om en særlig organisationsform for kommunal virksomhed vedrørende varmforsyning. Der er således på nuværende tidspunkt ikke regler i lov om varmforsyning om, hvilken organisationsform kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal være organiseret i.

Affaldsforbrændingsanlæg er kollektive varmforsyningsanlæg, der er omfattet af og skal godkendes efter § 4, stk. 1, i lov om varmforsyning. Det er kommunalbestyrelserne, der som varmeplanmyndighed godkender projekter for nye kollektive varmforsyningsanlæg og ændringer i eksisterende anlæg. Ved ændringer forstås også lukning.

Det foreslås, at der i § 2 b i lov om varmforsyning indsættes stk. 3-6.

Det foreslås i § 2 b, *stk. 3*, i lov om varmforsyning, at en kommune kun må varetage virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, hvis virksomheden udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab, der alene driver affaldsforbrændingsanlæg, jf. dog stk. 4-6 og §§ 2 h og 2 i.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 3, vil medføre, at der indføres krav om, at en kommune som udgangspunkt kun må varetage affaldsforbrændingsvirksomhed, hvis det sker på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab. Herved sikres det, at kommunernes hæftelse vil blive begrænset til den hæftelse, som kommunen via fremtidig ejerandel indgår med, i aktie- eller anpartsselskabet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommuner, der ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2023 ejer et af de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der ikke allerede er organiseret i et aktie- eller anpartsselskab, vil skulle gennemføre en udskillelse af anlægget og forbrændingsaktiviteterne fra kommunernes øvrige aktiviteter i et aktie- eller anpartsselskab til brug for den videre drift.

Den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse for både fremtidige affaldsforbrændingsanlæg med kommunale ejere og eksisterende kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, der er i drift på tidspunktet, hvor loven træder i kraft.

En kommune vil som hidtil kunne varetage varmforsyning ved forbrænding af affald som enejer af et affaldsforbrændingsanlæg. En kommune vil endvidere kunne varetage varmforsyning ved forbrænding af affald på et anlæg ejet sammen med andre kommuner samt med private medejere. Det vil med den foreslåede bestemmelse som noget nyt være en forudsætning, at virksomheden vil skulle drives enten i et aktie- eller et anpartsselskab.

Udskillelsen vil eksempelvis kunne ske ved, at aktiviteterne ved forbrænding af affald udskilles i et aktie- eller anpartsselskab, som ejes af et eksisterende kommunalt fællesskab, som vil kunne bestå som ejer af aktie- eller anpartsselskabet. Udskillelsen og stiftelsen vil skulle være gennemført senest den 1. januar 2025. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Udskillelsen betyder, at alle aktiver og passiver vedrørende virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, regnskabsteknisk vil skulle være udskilt fra kommunens forvaltning eller et kommunalt fællesskab, og at virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, vil skulle ske i et selvstændigt aktie- eller anpartsselskab med virkning fra senest den 1. januar 2025.

Et helt eller delvist kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg vil herefter være omfattet af blandt andet selskabsloven, selskabsskatteloven, årsregnskabsloven, bogføringsloven m.v. på samme måde som andre kommercielle erhvervsvirksomheder organiseret som aktie- eller anpartsselskab.

Med henvisningen til affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning, slås det fast, at de affaldsforbrændingsaktiviteter, der vil blive omfattet af bestemmelsen, og som efter den foreslåede § 2 b, stk. 3, i lov om varmforsyning, herefter vil kunne udøves i det stiftede aktie- eller anpartsselskab, er de affaldsforbrændingsaktiviteter, der udføres på sådanne affaldsforbrændingsanlæg.

Det vil alene være kommunale opgaver, som i forvejen varetages som del af affaldsforbrændingsaktiviteten, der vil skulle udskilles, og som fremadrettet vil skulle udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab. Det drejer sig om den type af virksomhed, der naturligt ligger i at forbrænde affald, og som fremgår af regler fastsat i medfør af lov om miljøbeskyttelse.

Det selskabsgjorte affaldsforbrændingsanlæg vil således kunne udøve de opgaver, der er nødvendige for at drive et affaldsforbrændingsanlæg, herunder varetage opgaver med selve forbrænding af affald og opgaver, der er en naturlig del af opgaven med at forbrænde affald. Aktiviteter, som en kommune ikke må deltage i, herunder eksempelvis aktiviteter vedrørende materialenyttiggørelse efter lov om miljøbeskyttelses § 49 b, stk. 1, vil ikke kunne udøves i det aktie- eller anpartsselskab, der forbrænder affald, da disse aktiviteter ikke er en del af affaldsforbrændingsydelsen. Andre aktiviteter på affaldsområdet, som kommunerne er ansvarlig for, herunder eksempelvis indsamling, omlastning, transport af affald til anlægget og deponi, vil ligeledes ikke kunne udøves i det aktie- eller anpartsselskab, der forbrænder affald, da disse aktiviteter ikke er en del af affaldsforbrændingsaktiviteten. Disse aktiviteter vil derfor skulle varetages uden for affaldsforbrændingsvirksomheden.

Kommunen vil som hidtil kunne udbyde opgaver med eksempelvis indsamling og transport af affald til private aktører.

Ved kommercielle vilkår forstås, at kommunerne vil kunne optjene et overskud i de virksomheder, der foreslås omfattet af kravet om, at virksomheden vil skulle udøves i et aktie- eller anpartsselskab. Det vil indebære, at kommunernes deltagelse i affaldsforbrændingsvirksomhed ikke vil være omfattet af princippet om, at virksomheden i sin helhed skal hvile i sig selv. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 8, og bemærkningerne hertil, hvor det foreslås at ophæve § 75, stk. 3, i lov om elforsyning om, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, økonomisk skal hvile i sig

selv. Fastsættelsen af prisen på den varme, der produceres ved forbrænding af affald, vil fortsat skulle ske i overensstemmelse med prisreguleringen i § 20 i lov om varmemforsyning, jf. nedenfor.

Det foreslås i § 2 b, *stk. 4*, at *stk. 3* ikke finder anvendelse, hvor kommunalbestyrelsen inden den 1. januar 2025 har godkendt et projektforslag for lukning af affaldsforbrændingsanlæg i medfør af § 4, og lukningen gennemføres senest 3 år efter godkendelsen.

Med den foreslåede bestemmelse i § 2 b, *stk. 4*, indføres en undtagelse til kravet om selskabsgørelse for kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, der inden for en kortere årrække vil blive lukket.

Den foreslåede bestemmelse vil dels tage højde for, at der er kommuner, som allerede har planlagt at lukke deres affaldsforbrændingsanlæg inden for en overskuelig årrække. Dels vil bestemmelsen medvirke som en tilskyndelse til, at kommuner, der overvejer, hvorvidt det kan betale sig at påbegynde selskabsgørelsen, træffer beslutning om at lukke. Der kan være kommuner, der vurderer, at deres anlæg inden for en kortere årrække alligevel vil skulle lukke, ligeså vel som der kan være kommuner, der vurderer, at deres anlæg af forskellige årsager ikke vil kunne klare konkurrencen på markedet. Med bestemmelsen vil kommunerne derved få et incitament til at lukke anlægget.

Bestemmelsen har således til hensigt at modvirke, at kommunerne vil få unødige og omfattende omkostninger, herunder ressourceforbrug, ved at skulle igangsætte en selskabsgørelse af et anlæg, hvis kommunen har truffet beslutning om, at anlægget vil skulle lukkes.

Det vil være en forudsætning for at være omfattet af den foreslåede undtagelsesbestemmelse, at kommunalbestyrelsen vil skulle have godkendt et projektforslag om lukning af affaldsforbrændingsanlægget inden den 1. januar 2025 med krav om lukning af anlægget inden 3 år efter godkendelsen. Det vil som hidtil være kommunernes ansvar at sikre, at de kommunalt godkendte projekter gennemføres i overensstemmelse med godkendelsen.

Den foreslåede bestemmelse medfører således, at den eller de kommuner, der ejer et affaldsforbrændingsanlæg, der er besluttet lukket, ikke vil være forpligtet til at igangsætte en udskillelse af anlægget.

Et affaldsforbrændingsanlæg, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse, vil dog skulle byde på det forbrændingsegnete affald og dermed konkurrere med øvrige aktører på markedet om behandling af kommunernes affald ved affaldsforbrænding efter udbud efter udbudslovens regler m.v. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i § 2 b, *stk. 5*, at *stk. 3* ikke finder anvendelse på affaldsforbrændingsanlæg placeret på en ø uden fast broforbindelse, når anlægget den 1. juli 2023 er helt eller delvist ejet af en kommune.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 b, *stk. 5*, i lov om varmemforsyning, vil sikre, at en kommune, der den 1. juli 2023 ejer et affaldsforbrændingsanlæg, som er placeret på en ø uden fast broforbindelse, vil kunne deltage i affaldsforbrænding som hidtil.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at en kommune, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden ejer et affaldsforbrændingsanlæg, der er placeret på en ø uden fast broforbindelse, fortsat vil kunne deltage i den virksomhed, der forbrænder affald, omfattet af § 2, *stk. 1*, nr. 3, i lov om varmemforsyning, selvom virksomheden ikke udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab. Det betyder, at den eksisterende organisering af et sådant anlæg vil kunne bibeholdes.

Den foreslåede undtagelse vil skulle ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, hvorefter kommunalbestyrelsen på øer uden fast broforbindelse, hvorpå der den 1. juli 2023 er etableret et kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg, vil være undtaget fra det foreslåede krav om at skulle udbyde opgaven

med behandling af forbrændingseget affald. Kommunen vil efter den foreslåede ordning fortsat kunne forbrænde det affald, som kommunen har ansvaret for, på egne kommunale anlæg. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 5, i lov om varmforsyning, vil alene finde anvendelse for eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, som er kommunalt ejet på tidspunktet for lovens ikrafttræden. Hvis en kommune på et senere tidspunkt vælger at etablere eller deltage i virksomhed, der varetager affaldsforbrændingsanlæg, omfattet af § 2, stk. 1. nr. 3, i lov om varmforsyning, på en ø uden fast broforbindelse, vil kommunen være omfattet af kravet om, at affaldsvirksomheden vil skulle udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab, jf. § 2 b, stk. 3.

Det er ikke hensigten med lovforslaget at ændre på prisfastsættelsen på opvarmet vand eller damp fra et affaldsforbrændingsanlæg. Prisreguleringen for fastsættelse af varmepriser i medfør af § 20 i lov om varmforsyning vil således fortsat finde anvendelse. Prisreguleringen indebærer, at et affaldsforbrændingsanlæg, der leverer opvarmet vand eller damp, maksimalt kan kræve den laveste af prisen fastsat i medfør af § 20, stk. 1, om nødvendige omkostninger eller prisloftet efter § 20, stk. 4. Prisreguleringen indebærer således, at et affaldsforbrændingsanlæg ikke vil kunne opnå et overskud på salg af det opvarmede vand eller damp, selvom affaldsforbrændingsanlæg vil skulle udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab.

Det foreslås i § 2 b, *stk. 6*, at klima-, energi- og forsyningsministeren i særlige tilfælde kan forlænge fristerne i stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren i særlige tilfælde vil kunne forlænge fristerne for, hvornår projektforslag for lukning af et affaldsforbrændingsanlæg vil skulle være godkendt. Tilsvarende vil ministeren i særlige tilfælde kunne forlænge fristen på tre år for den faktiske lukning af anlægget regnet fra projektets godkendelse.

Særlige tilfælde vil eksempelvis kunne være forhold, som anlægget ikke har indflydelse på, og som indebærer, at anlægget ikke vil kunne blive endeligt lukket inden for den i projektet fastsatte frist. Det vil eksempelvis kunne være, hvor udefrakommende omstændigheder gør, at kommunen under arbejdet med lukning af anlægget forsinkes, eksempelvis, fordi det tager længere tid teknisk at lukke anlægget end forventet, eller fordi den alternative varmeproduktion til erstatning af det lukkede affaldsforbrændingsanlæg forsinkes på grund af tekniske vanskeligheder, leveringssvigt eller lignende.

Det er hensigten og forventningen, at bestemmelsen alene vil blive anvendt i ganske særlige situationer og navnlig med henblik på, at affaldsforbrændingsanlægget vil kunne fortsætte driften i en kortere periode.

Til nr. 3

Det fremgår af § 2 d, stk. 1, i lov om varmforsyning, at en kommune i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele kan stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver varmeproduktionsanlæg, herunder affaldsforbrændingsanlæg.

Bestemmelserne i § 2 d, stk. 2-6, indeholder nærmere betingelser for den kommunale garantistillelse. Det følger af stk. 3, at kommunal garantistillelse for lånoptagelse i forbindelse med virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg, er betinget af, at der sker samproduktion af elektricitet og opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og af, at et eventuelt overskud på produktion og levering af elektricitet tillægges egenkapitalen eller indregnes i varmepriserne. Kommunen kan dog uanset 1. pkt. stille garanti for den del

af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1.

Kommunerne har selv ansvar for at sikre, at den garanti, som kommunerne har stillet, er lovlig og i overensstemmelse med reglerne.

Det følger af § 2 d, stk. 1, at en kommunal garantistillelse for lånoptagelse for anlægsinvesteringer og driftsaktiviteter skal gives på markedsvilkår. Dette indebærer, at kommunen vil skulle stille garanti på samme vilkår, som hvis garantien var stillet af en privat aktør. Kommunen vil derfor også skulle opkræve en markedskonform garantiprovision for garantistillelsen.

Det foreslås, at der i § 2 d, stk. 1, 1. pkt., efter »en kommune« indsættes »på markedsvilkår og«.

Det foreslås med ændringen til bestemmelsen at indføre krav om, at garantistillelsen vil skulle ske på markedsvilkår direkte i bestemmelsen.

Den foreslåede bestemmelse vil præcisere gældende regler for kommunal garantistillelse.

Der kan som udgangspunkt kun stilles kommunal garanti for lånoptagelse for kollektive varmforsyningsanlæg, der ikke udøves på kommercielle vilkår. Med indsættelse af den foreslåede § 2 b, stk. 3, vil affaldsforbrændingsanlæg, der drives på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab, blive omfattet af muligheden for garantistillelse i § 2 d. Den fortsatte henvisning til § 2 b i § 2 d, stk. 1, giver derved kommunerne mulighed for at kunne stille garanti for lånoptagelse for anlægsinvesteringer og driftsaktiviteter for affaldsforbrændingsanlægget, selvom affaldsforbrændingsanlægget drives på kommercielle vilkår.

Det er ikke hensigten herudover at ændre i kommunernes mulighed for at stille garanti efter § 2 d i lov om varmforsyning. Det indebærer blandt andet, at bestemmelsen i § 2 d, stk. 3, fortsat vil finde anvendelse for de affaldsforbrændingsanlæg, der kan anses som værende et kraft-varme-anlæg med en eleffekt på under 25 MW.

Det er ikke en betingelse for garantistillelsen, at eventuelle overskud på forbrænding af affald, dvs. betalingen for behandlingen af affaldet, som anvendes som brændsel, som følge af udbud vil skulle indregnes i varmeprisen eller tillægges ejerkapitalen, hvis kommunen vil skulle kunne garantere for hele lånoptagelsen.

Til nr. 4

Kommuners mulighed for at stille garanti for lånoptagelse for virksomheder, der driver anlæg, omfattet af godkendelseskrav efter lov om elforsyning for den del af investeringen, der kan henføres til produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, er reguleret i § 2 e i lov om varmforsyning.

Det fremgår af § 2 e, stk. 1, i lov om varmforsyning, at en kommune i overensstemmelse med EU's statsstøttere regler kan stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning, hvis garantistillelsen vedrører den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og virksomhedens produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp er regnskabsmæssigt adskilt. Ved regnskabsmæssig adskillelse forstås, at virksomheden skal føre konsoliderede regnskaber for produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp, som den ville skulle gøre, hvis de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte selskaber.

Kommunerne har selv ansvar for at sikre, at den garanti, som kommunerne har stillet, er lovlig og i overensstemmelse med reglerne.

Det følger af § 2 e, stk. 1, at en kommunal garantistillelse for låneoptagelse for anlægsinvesteringer og driftsaktiviteter skal gives på markedsvilkår. Dette indebærer, at kommunen vil skulle stille garanti på samme vilkår, som var garantien stillet af en privat aktør. Kommunen vil skulle opkræve en markedskonform garantiprovision for garantistillelsen.

Det foreslås, at der i § 2 e, stk. 1, 1. pkt., efter »en kommune« indsættes »på markedsvilkår og«.

Det foreslås med ændringen til bestemmelsen, at indføre dette krav direkte i bestemmelsen.

Den foreslåede bestemmelse vil præcisere de gældende regler for kommunal garantistillelse. Den foreslåede bestemmelse har ikke til hensigt at ændre på de vilkår, der allerede følger af lov om varmemforsyning for kommunal garantistillelse for kraft-varme-anlæg omfattet af lov om elforsyning. Det indebærer blandt andet, at § 2 e fortsat vil finde anvendelse for de affaldsforbrændingsanlæg, der kan anses som værende et kraft-varme-anlæg med en eleffekt på over 25 MW.

Til nr. 5

Lov om varmemforsyning regulerer ikke, hvilken selskabsform en varmemforsyningsvirksomhed skal drives i. Der skal i lov om varmemforsyning derfor indføres et krav om, at de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil skulle drives som et aktie- eller anpartsselskab.

Det foreslås i § 2 h, stk. 1, at for affaldsforbrændingsanlæg, der var helt eller delvist kommunalt ejet den 1. juli 2023, skal § 2 b, stk. 3, være opfyldt senest den 1. januar 2025, jf. stk. 3-5.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der indføres en frist for, hvornår en eksisterende kommunalt ejet virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, vil skulle udskilles i et aktie- eller anpartsselskab.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en pligt for kommunerne til inden for den fastsatte frist at igangsætte den nødvendige proces, og at denne er afsluttet med henblik på udskillelsen af driften af et eksisterende affaldsforbrændingsanlæg i et aktie- eller anpartsselskab. En kommunes udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab vil være omfattet af den gældende selskabsretlige regulering herfor, jf. afsnit 3.1. i de almindelige bemærkninger.

Eventuelle nye affaldsforbrændingsanlæg, der måtte blive godkendt efter lovens ikrafttræden i medfør af § 4 i lov om varmemforsyning, vil skulle stiftes som et aktie- eller anpartsselskab. Den foreslåede frist vil således ikke finde anvendelse på nye anlæg. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkninger hertil.

Det foreslås i § 2 h, stk. 2, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet, jf. stk. 1, skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet, jf. §§ 2 d og 2 e.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre det finansielle grundlag for affaldsanlægget efter udskillelsen til aktie- eller anpartsselskab. Samtidig vil transaktionsomkostningerne ved selskabsgørelsen kunne holdes nede.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunerne vil kunne vælge at gennemføre tvunget debitorskifte for lån, som det kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg har optaget. Lån, der måtte være ydet på tidspunktet for ikrafttrædelse af denne lov, vil kunne videreføres under forudsætning af, at det alene er lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, der vedrører affaldsforbrænding, der overføres.

Med bestemmelsen foreslås det at indføre en mulighed for, at kommunalbestyrelser vil kunne beslutte, at der skal ske tvunget debitorskifte i forbindelse med stiftelsen af selskaber omfattet af den foreslåede § 2 h, stk. 1, i lov om varmforsyning. Dette vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil kunne beslutte at foretage et debitorskifte, således at det ikke længere er kommunen eller det kommunale fællesskab, der, via den solidariske hæftelse, hæfter for de indgåede lån, men derimod det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab med begrænset ansvar.

Kommunalbestyrelsen vil med bestemmelsen kunne foretage en vurdering af hvert enkelt lån og individuelt tage stilling til, om det enkelte lån ønskes overført og dermed omfattet af tvunget debitorskifte.

Bestemmelsen vil medføre, at i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen beslutter at benytte sig af muligheden for tvunget debitorskifte, vil kreditorerne i affaldsforbrændingsanlægget skulle acceptere et debitorskifte uden mulighed for at afslå dette. Den foreslåede bestemmelse er således en afvigelse af det generelle udgangspunkt om, at et debitorskifte kræver samtykke.

Det foreslåede betyder, at hvis kommunalbestyrelsen vælger at videreføre et eksisterende lån ved tvunget debitorskifte, og hvis der ikke allerede er stillet en kommunal garanti for lånet for anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, fordi kommunen hidtil har hæftet direkte for lånet, så vil kommunen samtidig skulle stille garanti for lånet i overensstemmelse med §§ 2 d og 2 e om kommunal garantistillelse. Herved sikres det, at den eksisterende risikofordeling opretholdes, således at kreditor ikke samtidig tvinges til at tåle en unødigt forøget risiko. Det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab vil herefter skulle betale en markedskonform garantiprovision til den eller de kommuner, der garanterer for lånet.

Ønsker kommunen ikke at anvende det tvungne debitorskifte, og derved skulle stille en kommunal garantistillelse, vil kommunen i stedet kunne anvende de almindelige obligationsretlige regler for debitorskifte.

Hvis kommunen vælger ikke at lade det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab overtage lånet, vil kommunen skulle tage stilling til, hvordan lånet kan indfries, inden der sker en udskillelse af affaldsforbrændingsanlægget. Muligheden for at indfri lånet vil afhænge af aftalen.

Det foreslås i § 2 h, *stk. 3*, at klima-, energi- og forsyningsministeren efter anmodning fra den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, i særlige tilfælde kan forlænge fristen i *stk. 1*.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren i særlige tilfælde vil kunne forlænge den i *stk. 1* angivne frist for selskabsgørelse til det tidligste tidspunkt efter den 1. januar 2025, hvor en selskabsgørelse forventes mulig for den pågældende virksomhed.

Det er forventningen, at de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, der ikke vil kunne gennemføre en selskabsgørelse senest den 1. januar 2025, gennemfører selskabsgørelsen snarest muligt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der vil skulle indsendes en anmodning om fristforlængelse for at få forlænget fristen for selskabsgørelse.

Anmodningen vil skulle indsendes af den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget. I tilfælde af ændringer i ejerkredsen, vil det være de nye kommunale ejere, der vil skulle indsende en anmodning til ministeren.

Ministeren vil eksempelvis kunne anvende bestemmelsen i de situationer, hvor det efter reglerne i selskabslovgivningen ikke er muligt at udskille og stifte aktie- eller anpartsselskabet inden for den i *stk. 1* foreslåede frist. Det vil være en forudsætning for at kunne opnå en fristforlængelse, at virksomheden forud for en anmodning om fristforlængelse har afsøgt og udelukket andre løsningsmuligheder. Det drejer

sig eksempelvis om muligheden for at indskyde yderligere kapital. Det vil som udgangspunkt være op til den eller de kommuner, som investerer i og ejer virksomheden, at vurdere, om investeringen er saglig og økonomisk forsvarlig.

Bestemmelsen er tiltænkt anvendt restriktivt og udelukkende i situationer, hvor en selskabsgørelse af saglige grunde ikke vil være mulig inden den 1. januar 2025. Der vil i den enkelte sag på sædvanlig vis skulle foretages en konkret vurdering af, om en anmodning om fristforlængelse vil kunne meddeles.

Meddeler ministeren en fristforlængelse, vil den skulle indeholde oplysning om de forudsætninger, der er lagt til grund for fristforlængelsen. Det er væsentligt, at meddelelsen indeholder tilstrækkelige oplysninger, herunder til brug for ministerens vurdering af, om fristforlængelsen i tilfælde af væsentlige ændringer vil kunne opretholdes, jf. stk. 4.

Er det ikke muligt for en eller flere kommuner at opnå en fristforlængelse, vil konsekvensen kunne være, at anlægget må lukkes.

Muligheden for at opnå en fristforlængelse for den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, har ikke til hensigt at medføre, at virksomheden herved vil kunne opnå en konkurrencemæssig fordel. Det indebærer, at affaldsforbrændingsanlæg, der har fået fristforlængelse, vil skulle byde på opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald, der ikke er farligt affald, på lige fod med selskabsgjorte anlæg. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i § 2 h, *stk. 4*, at sker der væsentlige ændringer i de forudsætninger, der ligger til grund for en meddelt fristforlængelse efter stk. 3, indsender den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, en ny anmodning til klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på ministerens vurdering af, om fristforlængelsen kan opretholdes.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre, at der efter ændringer fortsat er grundlag for en opretholdelse af den fristforlængelse, som ministeren har meddelt i medfør af den foreslåede stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at den eller de kommuner, der har anmodet ministeren om en fristforlængelse, vil skulle indsende en ny anmodning til ministeren. I tilfælde af efterfølgende ændringer i ejerkredsen, vil det være de nye kommunale ejere, der vil skulle indsende en anmodning til ministeren.

den foreslåede bestemmelse gælder alle ændringer, der vedrører forudsætningerne for, at virksomheden vil kunne udøves i et aktie- eller anpartsselskab som foreskrevet. Det er væsentligt, at virksomheder, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, hurtigst muligt efter den 1. januar 2025 udskilles og stiftes som aktie- eller anpartsselskab. Ændrer forudsætningerne sig i en sag, hvor en fristforlængelse er meddelt, vil sagens parter derfor være forpligtede til at anmode ministeren på ny.

Klima-, energi- og forsyningsministerens opgave i forbindelse med sagsbehandlingen af en ny anmodning vil som udgangspunkt være den samme som ved den første anmodning, jf. stk. 3. En ny anmodning vil skulle indsendes hurtigst muligt efter, at virksomheden er blevet bekendt med ændringerne. Klima-, energi- og forsyningsministeren vil herefter kunne fastsætte en ny frist for selskabsgørelsen. Afhængig af de nye omstændigheder vil ministeren kunne fastsætte en ny frist, der vil kunne være både længere og kortere end den tidligere fastsatte frist.

Det foreslås i § 2 h, *stk. 5, 1. pkt.*, at klima-, energi- og forsyningsministeren i helt særlige tilfælde kan beslutte at lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. til brug for ministerens vurdering efter stk. 3 og 4.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre et så fyldestgørende, oplyst og objektivt grundlag som muligt til brug for ministerens vurdering.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at ministeren eksempelvis vil kunne anmode en revisor om at frembringe oplysninger, herunder ved gennemgang af regnskaber, som vurderes nødvendige for ministerens behandling af en sag om fristforlængelse efter den foreslåede stk. 3 eller 4.

Revisor må ikke være virksomhedens sædvanlige revisor og må ikke have haft andre opgaver, herunder rådgivningsopgaver, for virksomheden i forhold til selskabsgørelsen.

Det følger af den foreslåede § 2 h, stk. 5, 2. pkt., at udgiften til den uafhængige revisor afholdes af den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren vil kunne lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. for kommunens regning. Den foreslåede bestemmelse er alene tiltænkt anvendt i helt særlige tilfælde. Det forudsættes, at der sker forudgående orientering af kommunen eller kommuner i forening, inden bestemmelsen bringes i anvendelse.

Det foreslås i § 2 i, stk. 1, i lov om varmemforsyning, at for affaldsforbrændingsanlæg, der var helt eller delvist ejet af en eller flere kommuner den 1. juli 2023, skal en eller flere kommuner i forening have råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne samt eje mere end halvdelen af kapitalandelene i den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlægget omfattet af § 2 b, stk. 3, så længe anlægget er i drift, jf. dog stk. 2.

Med den foreslåede bestemmelse sikres, at en eller flere kommuner fortsat vil have kontrol og ejerskab over de eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, så længe anlægget er i drift.

Den foreslåede bestemmelse vil kun finde anvendelse for affaldsforbrændingsanlæg, der den 1. juli 2023 var ejet af en eller flere kommuner i forening. Bestemmelsen vil medføre, at en eller flere kommuner i forening vil skulle have råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne i selskabet, i resten af anlæggets levetid, samt enten direkte eller indirekte eje mere end halvdelen af kapitalandelene i selskabet.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse ikke være et krav, at den kommunale ejerkreds vil skulle forblive den samme. Eksempelvis kunne der være kommuner, der i dag ikke ejer et affaldsforbrændingsanlæg, som ønsker at blive medejere af det nye selskab, der forbrænder affald. I forbindelse med eventuel overdragelse af aktie- eller andeler i et affaldsforbrændingsanlæg vil der dog skulle tages højde for krav om eventuel modregning i bloktilskuddet for vederlag ved afståelse, jf. den gældende § 23 i lov om varmemforsyning.

Hvis en kommune, der i dag er ejer eller medejer af et eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, derimod ikke længere ønsker at eje eller være medejer af det selskabsgjorte affaldsforbrændingsanlæg, vil ejerkredsen og den eksisterende bestyrelse, skulle tage stilling til, hvordan den kommunale majoritetskontrol vil kunne sikres med en eventuel ny ejerstruktur.

Det nyetablerede aktie- eller andelselskab vil også fremover og i resten af affaldsforbrændingsanlæggets levetid skulle have kommunal majoritetskontrol. Det vil eksempelvis kunne indføres i aktie- eller andelselskabets vedtægter, at der til enhver tid skal være kommunal majoritetskontrol med virksomheden, som ejer affaldsforbrændingsanlægget.

Kravet om, at en eller flere kommuner vil skulle have råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne samt eje mere end halvdelen af kapitalandelene, foreslås at gælde, så længe det

affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen eller kommunerne på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse ejer, er i drift.

Kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, der producerer varme og elektricitet, vil efter det foreslåede være omfattet af bestemmelsen. Det gælder uanset om et anlæg, eller et anlægs ovne, for en kortere periode er lukket eller ude af drift, eksempelvis på grund af nedbrud, reparation, omlægning, manglende affald eller manglende efterspørgsel på elektricitet eller varme m.v. Kommunens eller kommunernes råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne samt kommunens eller kommunernes ejerskab af mere end halvdelen af kapitalandelene vil skulle opretholdes i hele anlæggets levetid, og indtil kommunalbestyrelsen, efter lov om varmforsyning, eller Energistyrelsen, efter lov om elforsyning, har truffet afgørelse om lukning af anlægget.

Det foreslås i § 2 i, *stk. 2*, at *stk. 1* ikke finder anvendelse, hvis der inden den 1. juli 2023 er indgået aftale om overdragelse af affaldsforbrændingsanlægget med virkning senest den 1. juli 2025.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre, at aftaler om overdragelse af anlæg omfattet af § 2 b, *stk. 3*, der er indgået inden den 1. juli 2023, hvor loven foreslås at træde i kraft, fortsat vil kunne gennemføres.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at allerede indgåede aftaler vil kunne gennemføres i overensstemmelse med det mellem parterne aftalte, forudsat at aftalen er bindende og gyldig, og overdragelsen sker senest med virkning fra den 1. juli 2025.

Spørgsmål om aftalers gyldighed og bindende karakter vil skulle vurderes i overensstemmelse med aftaleregtens regler herom. I tilfælde af eventuelle tvister herom vil de skulle behandles ved de almindelige domstole eller anden retsinstans, hvis parterne har aftalt dette.

Det foreslås i § 2 j i lov om varmforsyning, at en kommunes vederlag i forbindelse med udskillelse og stiftelse af affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2 b, *stk. 3*, i et aktie- eller anpartsselskab, udelukkende må bestå af aktier eller anparter i selskabet.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre, at der ikke overføres penge eller værdier fra det eksisterende affaldsforbrændingsanlæg til ejerkommunerne i forbindelse med udskillelse og stiftelse af selskabet. Stiftelsen af det nye aktie- eller anpartsselskab vil skulle ske ved at indskyde anlæg og aktiver fra det eksisterende anlæg efter selskabslovens bestemmelser mod udstedelse af aktier eller anparter til den eller de kommuner, der stifter selskabet. Dette vil skulle gælde uanset, om aktie- eller anpartsselskabet stiftes direkte under en kommune eller under et eventuelt allerede eksisterende kommunalt fællesskab.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunerne i forbindelse med udskillelsen og stiftelse af det aktie- eller anpartsselskab, der skal drive affaldsforbrændingsanlægget videre, udelukkende vil kunne modtage vederlag i form af udstedte aktier eller anparter i aktie- eller anpartsselskabet. Det vil eksempelvis ikke være muligt for kommunerne at udbetale vederlag, udlodde overskud, erhverve bygninger, materiel eller lignende.

Værdifastsættelsen, vurdering og indgangsværdier m.v. vil skulle fastsættes og behandles efter almindelige regnskabspraksis, herunder selskabslovens bestemmelser om indskud af selskabskapital i andre værdier end kontanter m.v.

Til § 3

Til nr. 1

Den kommunale hjemmel til at deltage i eller varetage aktiviteter på elforsyningsområdet fremgår af § 4 i lov om elforsyning.

Det fremgår af § 4, stk. 1, 1. pkt., at en kommune kan varetage produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. Kommunen kan således i dag varetage elproduktion ved forbrænding af affald i selve forvaltningen og i selskaber, herunder fælleskommunale virksomheder, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 5893. § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning, fastsætter ikke krav om særlig organiseringsform for kommunal virksomhed vedrørende elproduktion ved affaldsforbrænding.

Det foreslås, at § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning, ændres således, at der efter »affald« indsættes », jf. dog § 4 a«.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at kommuners varetagelse af produktion af elektricitet ved afbrænding af affald efter det foreslåede i § 4 a, stk. 1, fremover vil skulle ske ved deltagelse i aktie- eller anpartsselskaber. Derfor foreslås det at ændre § 4, stk. 1, 1. pkt., således, at kommunens varetagelse af produktion af elektricitet ved afbrænding af affald vil skulle ske i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a.

Der fastsættes i den foreslåede § 4 a yderligere krav til kommuners deltagelse i virksomheder, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til lovforslagets § 3, nr. 4, og bemærkningerne hertil, der indeholder den foreslåede § 4 a.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kommuner alene vil kunne varetage elproduktion ved afbrænding af affald i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a. Den foreslåede ændring vil betyde, at en kommune ikke længere direkte vil kunne varetage elproduktion ved affaldsforbrænding som en del af den kommunale forvaltning eller i et kommunalt fællesskab efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, men at kommunens deltagelse fremover vil skulle ske ved deltagelse i aktie- eller anpartsselskaber.

Kommuner, som omfattes af den foreslåede § 4 a, stk. 9, og som dermed ikke vil skulle selskabsudskille affaldsforbrændingsanlægget i et aktie- eller anpartsselskab, vil fortsat kunne varetage elproduktion ved afbrænding af affald som en del af den kommunale forvaltning eller i en fælleskommunal virksomhed efter § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning.

Til nr. 2

Den kommunale hjemmel til at deltage i eller varetage aktiviteter på elforsyningsområdet fremgår af § 4 i lov om elforsyning.

Det fremgår af § 4, stk. 1, 1. pkt., at en kommune kan varetage produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. Kommunen kan således i dag varetage elproduktion ved forbrænding af affald i selve forvaltningen og i selskaber, herunder fælleskommunale virksomheder, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 5893. § 4, stk. 1, 1. pkt., fastsætter ikke krav om særlig organiseringsform for kommunal virksomhed vedrørende elproduktion ved affaldsforbrænding.

Det fremgår derudover af § 4, stk. 1, 2. pkt., at en kommune kan deltage i selskaber med begrænset ansvar, som varetager virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, herunder elproduktion. Bestemmelsen medfører, at kommunen alene kan varetage virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, hvis deltagelsen sker i selskaber med begrænset ansvar. Bestemmelsen indebærer således, at kommuner alene kan varetage andre aktiviteter på elforsyningsområdet i selskaber med begrænset ansvar. Der er ikke i bestemmelsens forarbejder taget nærmere stilling til, hvad der skal forstås ved et selskab med begrænset ansvar. Begrebet selskab med begrænset ansvar må dog forstås bredere end aktie- eller anpartsselskaber og må eksempelvis også omfatte andelsselskaber med begrænset ansvar (a.m.b.a).

En kommune kan således være eneejer af selskaber, der varetager opgaven eller deltage i sådanne selskaber sammen med andre parter, eksempelvis andre kommuner eller private virksomheder.

Det foreslås, at § 4, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning, ændres, således at der efter »§ 2, stk. 1« indsættes », jf. dog § 4 a«.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at begrebet selskaber med begrænset ansvar forstås bredere end aktie- og anpartsselskaber, og at det med lovforslaget foreslås at indsatte en ny § 4 a, hvorefter det foreslås, at kommuners deltagelse i virksomheder, der varetager produktion af elektricitet ved forbrænding af affald, fremover vil skulle ske i aktie- eller anpartsselskaber. Det foreslås endvidere med den foreslåede § 4 a at fastsætte nærmere krav til kommuners deltagelse i produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til lovforslagets § 3, nr. 4, og bemærkningerne hertil, der indeholder den foreslåede § 4 a.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kommuner vil kunne deltage i virksomheder, der varetager elproduktion ved forbrænding af affald efter den eksisterende § 4, stk. 1, 2. pkt., hvis deltagelsen sker i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a i lov om elforsyning. Det vil betyde, at en kommunes deltagelse i elproduktion ved afbrænding af affald fremover vil skulle ske ved deltagelse i aktie- eller anpartsselskaber. Den foreslåede ændring vil indebære en skærpelse af den kommunale hjemmel for så vidt angår affaldsforbrændingsanlæg, idet der efter gældende ret ikke er krav til organiseringsform.

Kommuner, som omfattes af den foreslåede § 4 a, stk. 9, og som dermed ikke vil skulle selskabsudskille affaldsforbrændingsanlægget i et aktie- eller anpartsselskab, vil fortsat kunne varetage elproduktion ved afbrænding af affald ved deltagelse i et selskab med begrænset ansvar efter § 4, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning.

Til nr. 3

Det følger af § 4, stk. 2, 1. pkt., i lov om elforsyning, at en kommune kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som kommunen varetager eller deltager i.

Det følger af § 4, stk. 2, 2. pkt., at tilsvarende gælder for Energinet.

Det foreslås i § 4, stk. 2, 2. pkt., at Energinet kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som Energinet varetager eller deltager i.

Den foreslåede affattelse er en præcisering af gældende ret. Den foreslåede ændring vil sikre, at Energinets mulighed for at deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed, omfattet af § 2, stk. 1, som Energinet varetager eller deltager i, vil fremgå i et selvstændigt punktum i § 4, stk. 2.

Den foreslåede ændring vil ikke medføre materielle ændringer og bemærkninger og praksis hidtil foreslås videreført.

Til nr. 4

Den kommunale hjemmel til at deltage i eller varetage aktiviteter på elforsyningsområdet fremgår af § 4 i lov om elforsyning.

Det fremgår af den gældende § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning, at en kommune kan varetage produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. Bestemmelsen indebærer, at kommuner kan varetage elproduktion ved afbrænding af affald. Kommunen kan således i dag varetage elproduktion ved forbrænding af affald i selve forvaltningen. § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning, fastsætter ikke krav om særlig organiseringsform for kommunal virksomhed vedrørende elproduktion ved affaldsforbrænding.

En kommune kan således være eneejer af selskaber, der varetager opgaven eller deltage i sådanne selskaber sammen med andre parter, eksempelvis andre kommuner eller private virksomheder.

Det fremgår derudover af den gældende § 4, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning, at en kommune kan deltage i selskaber med begrænset ansvar, som varetager virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, herunder elproduktion. Bestemmelsen medfører, at kommunen alene kan varetage virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, hvis deltagelsen sker i selskaber med begrænset ansvar. Bestemmelsen indebærer således, at kommuner alene kan varetage andre aktiviteter på elforsyningsområdet end elproduktion ved affaldsforbrænding i selskaber med begrænset ansvar. Der er ikke i bestemmelsens forarbejder taget nærmere stilling til, hvad der skal forstås ved et selskab med begrænset ansvar. Begrebet selskab med begrænset ansvar må dog forstås bredere end aktie- eller anpartsselskaber og må eksempelvis også omfatte andelsselskaber med begrænset ansvar (a.m.b.a.).

Det følger af § 4, stk. 1, 1. og 2. pkt., om varetagelse af og deltagelse i elproduktionsaktiviteter, at en kommune kan bruge midler, herunder indskyde midler, yde lån og stille garanti for de selskaber, som deres elproduktionsvirksomhed drives i. Det forudsættes, at det kommunale engagement sker på markedsmæssige vilkår. En kommune kan alene deltage i finansiering, herunder garantistillelse, med sin forholdsmæssige andel af den samlede ejerkreds' deltagelse.

Lov om elforsyning indeholder ikke specifikke regler om vederlag i forbindelse med stiftelse af aktie- eller anpartsselskaber, som kommunerne deltager i.

I § 37 i lov om elforsyning, fremgår dog de såkaldte modregningsregler. Det følger af § 37, stk. 1, i lov om elforsyning, at kommuner bliver modregnet i bloktilskuddet, hvis kommunen modtager uddelinger fra eller vederlag ved afståelse af ejerandele i virksomheder, der er eller i perioden efter den 20. februar 2003 har været omfattet af § 2, stk. 1, herunder elproduktion, eller virksomheder, der direkte eller indirekte ejer eller i perioden efter den 20. februar 2003 har ejet andele i sådanne virksomheder.

Det følger af § 75, stk. 1, i lov om elforsyning, at priser og leveringsbetingelser for elproduktionsvirksomheders salg af elektricitet fastsættes ved aftale. Det vil sige, at elproduktionsvirksomheder, herunder også kommunalt ejede elproduktionsvirksomheder, skal agere på markedsvilkår. Der følger dog af § 75, stk. 3, 1. pkt., at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, økonomisk skal hvile i sig selv bortset fra virksomheder, som producerer elektricitet efter tilladelse efter § 12 a.

Hvis en kommunes forbrændingsvirksomhed udskilles i et aktie- eller anpartsselskaber, finder de almindelige regler om debitorskifte for lån anvendelse. Det følger af det almindelige obligationsretlige regler, at debitorskifte kræver kreditors samtykke. Hvis kreditor ikke ønsker at acceptere, at en anden overtager en forpligtelse eller gæld til kreditoren, kan lånet ikke overgå til en anden.

Det følger af § 102, stk. 1, i lov om elforsyning, at hvis lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning indebærer, at en virksomhed, omfattet af den tidligere gældende lov om elforsyning, vil skulle opdeles i flere selvstændige juridiske enheder, skal opdelingen gennemføres således, at der til hver enhed henføres de aktiver og passiver, der naturligt er knyttet til den aktivitet, der vil skulle udøves af den pågældende enhed. I relation til virksomhedens passiver har den stedfundne opdeling ikke virkning i forhold til virksomhedens kreditorer. Det fremgår af bemærkningerne hertil, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 5930, at det som følge af §§ 4, 47 og 48 i et vist omfang vil være nødvendigt at opsplitte en eksisterende juridisk enhed i flere selvstændige juridiske enheder, herunder selskaber med begrænset ansvar. Hensigten med bestemmelsen var at præcisere, at opsplitningen skulle gennemføres således, at de aktiver og passiver, der indgik i den eksisterende virksomhed, skulle henføres til de respektive nye juridiske enheder, hvor de naturligt hører hjemme. Ejerne måtte i den forbindelse ikke trække kapital ud

af de eksisterende juridiske enheder. Med bestemmelsen blev det endvidere præciseret, at der ikke sker noget lovbestemt debitorskifte i forhold til de dengang eksisterende virksomheders kreditorer.

Affaldsforbrændingsanlæg er omfattet af og skal have tilladelse efter § 11 lov om elforsyning, hvis anlægget producerer elektricitet. Der er fastsat nærmere regler om tilladelse til etablering og væsentlig ændring efter lov om elforsyning i bekendtgørelse nr. 1363 af 29. september 2022 om tilladelse til etablering og ændring af elproduktionsanlæg samt elproduktion fra anlæg på land (elproduktionsbekendtgørelsen). Det fremgår af elproduktionsbekendtgørelsens § 1, at elproduktionsanlæg under 5 MW er undtaget fra kravet om tilladelse til etablering og væsentlig ændring. Anlægget er også undtaget, hvis anlægget er et kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder, som er godkendt efter lov om varmforsyning. Tilladelse til væsentlige ændringer af anlæg over 25 MW efter § 11 i lov om elforsyning kan kun meddeles, hvis forsyningssikkerheden, herunder varmforsyningssikkerheden og elforsyningssikkerheden, ikke herved forringes i betydelig grad. En væsentlig ændring af elproduktionsanlægget kan være, at anlægget tages permanent ud af drift, konserveres eller skrottes.

Det foreslås, at der efter § 4 i lov om elforsyning indsættes en ny bestemmelse.

Bestemmelsen i den foreslåede § 4 a i lov om elforsyning er ny. Der er ikke i dag regler om en kommunes varetagelse eller deltagelse i virksomhed, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald i et aktie- eller anpartsselskab, der kun driver affaldsforbrændingsanlæg.

Den foreslåede affattelse af § 4 a indeholder de nærmere regler om kommuners deltagelse i virksomhed, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald efter den gældende § 4, stk. 1, 1. pkt., og § 4, stk. 1, 2. pkt.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 1, 1. pkt.*, i lov om elforsyning, at en kommune kun må varetage eller deltage i virksomhed, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald, hvis virksomheden udøves i et aktie- eller anpartsselskab, der alene driver affaldsforbrændingsanlæg.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 a, stk. 1, vil indføre krav om, at en kommune som udgangspunkt kun må varetage affaldsforbrændingsvirksomhed, hvis det sker i et aktie- eller anpartsselskab. Herved sikres det, at kommunernes hæftelse vil blive begrænset til den hæftelse, som kommunen via sin fremtidig ejerandel indgår med, i aktie- eller anpartsselskabet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommuner, der ved lovens ikrafttræden, den 1. juli 2023, ejer et af de eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg, der ikke allerede er organiseret i aktie- eller anpartsselskab, vil skulle gennemføre en udskillelse af anlægget og forbrændingsaktiviteterne fra kommunernes øvrige aktiviteter og herefter stifte et aktie- eller anpartsselskab til brug for den videre drift.

Den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse for både fremtidige affaldsforbrændingsanlæg med kommunale ejere og eksisterende kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, der er i drift på tidspunktet, hvor loven træder i kraft, jf. dog 2. pkt.

Med i drift forstås blandt andet, at affaldsforbrændingsanlægget ikke er taget permanent ud af drift, konserveret eller skrottet.

En kommune vil som hidtil kunne deltage i selskaber, der varetager elproduktion ved forbrænding af affald som eneejer af et affaldsforbrændingsanlæg. En kommune vil endvidere kunne deltage i selskaber, der varetager elproduktion ved forbrænding af affald på et anlæg ejet sammen med andre kommuner samt med private medejere. Det vil med den foreslåede bestemmelse som noget nyt være en forudsætning, at selskabet vil skulle drives enten i et aktie- eller et anpartsselskab. Bestemmelsen supplerer § 4, stk. 1, 1. pkt., og § 4, stk. 1, 2. pkt.

Udskillelsen og stiftelsen vil efter det foreslåede skulle være gennemført senest den 1. januar 2025, jf. den foreslåede § 4 a, stk. 1, 2. pkt.

Udskillelsen vil eksempelvis kunne ske ved, at aktiviteterne ved forbrænding af affald udskilles i et aktie- eller anpartsselskab, som et datterselskab til et nuværende kommunalt fællesskab, som tillige vil kunne bestå som ejer af aktie- eller anpartsselskabet. Udskillelsen og stiftelsen vil efter det foreslåede skulle være gennemført senest den 1. januar 2025.

Et helt eller delvist kommunalt ejet affaldsforbrændingsanlæg vil herefter være omfattet af blandt andet selskabsloven, selskabsskatteloven, årsregnskabsloven, bogføringsloven m.v. på samme måde som andre kommercielle erhvervsvirksomheder organiseret som aktie- eller anpartsselskaber.

Det vil alene være kommunale opgaver, som i forvejen varetages som del af affaldsforbrændingsaktiviteten, der vil skulle udskilles, og som fremadrettet vil skulle udøves i et aktie- eller anpartsselskab. Det drejer sig om den type af virksomhed, der naturligt ligger i at forbrænde affald, og som fremgår af regler fastsat i medfør af lov om miljøbeskyttelse.

Det selskabsgjorte affaldsforbrændingsanlæg, der producerer elektricitet, vil således kunne udøve de opgaver, der er nødvendige for at drive et affaldsforbrændingsanlæg, herunder varetage opgaver med selve forbrænding af affald og opgaver, der er en naturlig del af opgaven med at forbrænde affald.

Administrative opgaver og regnskabsmæssige opgaver, der vil være en naturlig del af driften af affaldsforbrændingsvirksomheden, vil ligeledes kunne varetages af selskabet. Det samme vil gælde for sædvanlige servicefunktioner samt undervisning, vejledning, oplysning og lignende, der er en naturlig del af en affaldsforbrændingsvirksomhed. Aktiviteter, som en kommune ikke må deltage i, herunder eksempelvis aktiviteter vedrørende materialenyttiggørelse efter lov om miljøbeskyttelse § 49 b, stk. 1, vil ikke kunne udøves i det aktie- eller anpartsselskab, der forbrænder affald, da disse aktiviteter ikke er en del af affaldsforbrændingsydelsen. Andre aktiviteter på affaldsområdet, som kommunerne er ansvarlig for, herunder eksempelvis indsamling, omlastning, transport af affald til anlægget og deponi, vil ligeledes ikke kunne udøves i det aktie- eller anpartsselskab, der forbrænder affald, da disse aktiviteter ikke er en del af affaldsforbrændingsaktiviteten og derfor vil skulle varetages uden for affaldsforbrændingsvirksomheden.

Kommunen vil som hidtil kunne udbyde opgaver med eksempelvis indsamling og transport af affald til private aktører.

Det er med lovforslaget ikke hensigten at ændre på de eksisterende regler og praksis for, hvad kommuner kan varetage af aktiviteter som tilknyttet virksomhed efter § 4, stk. 2, i lov om elforsyning.

Kommunen vil kunne optjene et overskud i de virksomheder, der foreslås omfattet af kravet om, at virksomheden skal udøves i et aktie- eller anpartsselskab. Det vil indebære, at kommunernes deltagelse i affaldsforbrændingsvirksomhed ikke vil være omfattet af princippet om, at virksomheden i sin helhed skal hvile i sig selv økonomisk. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 8, og bemærkningerne hertil, hvor det foreslås at ophæve § 75, stk. 3, i lov om elforsyning om, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, økonomisk skal hvile i sig selv bortset fra virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a. Fastsættelsen af prisen på varme, der produceres ved forbrænding af affald, vil fortsat skulle ske i overensstemmelse med prisreguleringen i § 20 i lov om varmforsyning.

Hertil kommer, at reglerne om modregning i § 37 i lov om elforsyning fortsat vil finde anvendelse for affaldsforbrændingsanlæg, som vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 4 a, stk. 1, uanset at virksomheden fremover vil skulle drives på kommercielle vilkår. Det indebærer, at en kommune fortsat vil

kunne blive modregnet i det såkaldte kommunale bloktilskud, hvis kommunen modtager uddelinger eller vederlag ved afståelse af ejerandele fra virksomheden.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere kunne medføre, at den finansielle kapacitet, der ligger til grund for en virksomheds eksisterende bevilling efter § 10, stk. 1, i lov om elforsyning, til elproduktion fra anlæg over 25 MW, ændres. Væsentlige ændringer af en bevillingshavers finansielle kapacitet vil skulle meddeles Energistyrelsen. Udskillelsen af affaldsforbrændingsanlægget vil også kunne medføre, at der sker en bevillingsoverdragelse af den eksisterende bevilling til elproduktion, som kræver forudgående tilladelse fra Energistyrelsen efter § 53, stk. 1, i lov om elforsyning.

Det foreslås i § 4 a, stk. 1, 2. *pkt.*, at for affaldsforbrændingsanlæg, der var helt eller delvist kommunalt ejet den 1. juli 2023, skal 1. *pkt.* være opfyldt senest den 1. januar 2025, jf. dog stk. 4-6.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der indføres en frist for, hvornår en eksisterende kommunalt ejet virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, vil skulle udøves i et aktie- eller anpartsselskab.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre en pligt for kommunerne til inden for den fastsatte frist at igangsætte og afslutte den nødvendige proces, således at driften af et eksisterende affaldsforbrændingsanlæg herefter udøves i et aktie- eller anpartsselskab senest den 1. januar 2025. En kommunes udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab vil være omfattet af den gældende selskabsretlige regulering herfor. Der henvises til afsnit 3.1 i de almindelige bemærkninger.

Eventuelle nye affaldsforbrændingsanlæg, der måtte blive godkendt i medfør af § 11 i lov om elforsyning, efter lovens ikrafttræden, vil skulle stiftes som et aktie- eller anpartsselskab. Den foreslåede frist finder således ikke anvendelse på nye anlæg. Der henvises til den foreslåede § 4 a, stk. 1, 1. *pkt.*, jf. lovforslagets § 3, nr. 4, og bemærkninger hertil.

Det foreslås i § 4 a, *stk.* 2, at en kommunes vederlag i forbindelse med udskillelse og stiftelse af affaldsforbrændingsanlæg i et aktie- eller anpartsselskab, omfattet af stk. 1, 1. *pkt.*, udelukkende må bestå af aktier eller anparter i selskabet.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre, at der ikke overføres penge eller værdier fra det eksisterende affaldsforbrændingsanlæg til ejerkommunerne i forbindelse med udskillelse og stiftelse af selskabet. Stiftelsen af det nye aktie- eller anpartsselskab vil skulle ske ved at indskyde anlæg og aktiver fra det eksisterende anlæg efter selskabslovens bestemmelser mod udstedelse af aktier eller anparter til den eller de kommuner, der stifter selskabet. Dette vil skulle gælde uanset, om aktie- eller anpartsselskabet stiftes direkte under en kommune eller under et eventuelt allerede eksisterende kommunalt fællesskab.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunen i forbindelse med udskillelsen og stiftelse af det aktie- eller anpartsselskab, der skal drive affaldsforbrændingsanlægget videre, udelukkende vil kunne modtage vederlag i form af udstedte aktier eller anparter i aktie- eller anpartsselskabet.

Det vil eksempelvis ikke være muligt for kommunerne at udbetale vederlag, udlodde overskud, at erhverve bygninger, materiel eller lignende.

Værdifastsættelsen, vurdering og indgangsværdier m.v. vil skulle fastsættes og behandles efter almindelige regnskabspraksis, selskabslovens bestemmelser om indskud af selskabskapital i andre værdier end kontanter m.v.

Det foreslås i § 4 a, *stk.* 3, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet jf. stk. 1, 2. *pkt.*, skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre det finansielle grundlag for affaldsforbrændingsanlægget efter udskillelsen til aktie- eller anpartsselskaber. Samtidig vil transaktionsomkostningerne ved selskabsgørelsen kunne holdes nede.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunerne vil kunne vælge at gennemføre tvunget debitorskifte for lån, som det kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg har optaget. Lån, der måtte være ydet på tidspunktet for ikrafttrædelse af denne lov, vil kunne videreføres under forudsætning af, at det alene er lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, der vedrører affaldsforbrænding, der overføres.

Med bestemmelsen foreslås det at indføre mulighed for, at kommunalbestyrelser vil kunne beslutte, at der skal ske tvunget debitorskifte i forbindelse med stiftelsen af selskaber omfattet af den foreslåede § 4 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning. Dette vil medføre, at kommunalbestyrelsen vil kunne beslutte at foretage et debitorskifte, således at det ikke længere er kommunen eller det kommunale fællesskab, der, via den solidariske hæftelse, hæfter for de indgåede lån, men derimod det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab med begrænset ansvar.

Kommunalbestyrelsen vil med bestemmelsen kunne foretage en vurdering af hver enkelt lån og individuelt tage stilling til, om det enkelte lån ønskes overdrages og dermed omfattet af tvunget debitorskifte.

Bestemmelsen vil medføre, at i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen beslutter at benytte sig af muligheden for tvunget debitorskifte, vil kreditorerne i affaldsforbrændingsanlægget skulle acceptere et debitorskifte uden mulighed for at afslå dette. Den foreslåede bestemmelse er således en afvigelse af det generelle udgangspunkt om, at debitorskifte kræver samtykke.

Det foreslåede betyder, at hvis kommunalbestyrelsen vælger at videreføre et eksisterende lån ved tvunget debitorskifte, og hvis der ikke allerede er stillet en kommunal garanti for lånet for anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, fordi kommunen hidtil har hæftet direkte for lånet, vil kommunen samtidig skulle stille garanti for lånet i overensstemmelse med § 4, stk. 1, i lov om elforsyning. Herved sikres det, at den eksisterende risikofordeling opretholdes, således at kreditor ikke samtidig tvinges til at tåle en unødigt forøget risiko.

Kommunalbestyrelsen vil som hidtil i medfør af § 4, stk. 1, i lov om elforsyning, kunne stille garanti for affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån med sin forholdsmæssige andel af den samlede ejerkreds' deltagelse. Det forudsættes at det kommunale engagement sker på markedsmæssige vilkår.

I forbindelse med videreførelse af lån vil kommunen skulle garantere for lånet i medfør af § 4, stk. 1, i lov om elforsyning. Det nyetablerede aktieselskab eller anpartsselskab vil herefter skulle betale en markedskonform garantiprovision til den eller de kommuner, der garanterer for lånet.

Nye lån vil fortsat skulle optages på markedsvilkår efter gældende regler, idet affaldsforbrændingsanlægget vil skulle drives kommercielt og på kommercielle vilkår. Kommuner vil kunne stille garantier for nye lån optaget på det private lånemarked i overensstemmelse med § 4, stk. 1, i lov om elforsyning.

Hvis kommunen vælger ikke at lade det nyetablerede aktie- selskab eller anpartsselskab overtage lånet, vil kommunen fortsat være debitor for lånet og ville herefter skulle tage stilling til, hvordan lånet kan indfries, inden der sker en udskillelse af affaldsforbrændingsanlægget.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 4*, i lov om elforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren efter anmodning fra den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, i særlige tilfælde kan forlænge fristen i stk. 1, 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse vil give klima-, energi- og forsyningsministeren mulighed for at forlænge

fristen for, hvornår en kommunes udskillelse og stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab senest vil skulle være gennemført.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren i særlige tilfælde vil kunne forlænge den i stk. 1 angivne frist for selskabsgørelse til det tidligste tidspunkt efter den 1. januar 2025, hvor en selskabsgørelse forventes mulig for den pågældende virksomhed.

Det er forventningen, at de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, der ikke vil kunne gennemføre en selskabsgørelse senest den 1. januar 2025, gennemfører den snarest muligt. Derfor foreslås der i lov om elforsyning indført en adgang til fristforlængelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der vil skulle indsendes en anmodning om fristforlængelse om at få forlænget fristen for selskabsgørelse.

Anmodningen vil skulle indsendes af den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget. I tilfælde af ændringer i ejerkredsen, vil det være de nye kommunale ejere, der vil skulle indsende en anmodning til ministeren.

Ministeren vil eksempelvis kunne anvende bestemmelsen i de situationer, hvor det efter reglerne i selskabslovgivningen ikke er muligt at udskille og stifte aktie- eller anpartsselskabet inden for den i stk. 1, 2. pkt. foreslåede frist. Det vil være en forudsætning for at kunne opnå en fristforlængelse, at virksomheden forud for en anmodning om fristforlængelse har afsøgt og udelukket andre løsningsmuligheder. Det drejer sig eksempelvis om muligheden for at indskyde yderligere kapital. Det vil som udgangspunkt være op til den eller de kommuner, som investerer i og ejer virksomheden, at vurdere, om investeringen er saglig og økonomisk forsvarlig.

Bestemmelsen er tiltænkt anvendt restriktivt og udelukkende i situationer, hvor en selskabsgørelse af saglige grunde ikke vil være mulig senest den 1. januar 2025. Der vil i den enkelte sag på sædvanlig vis skulle foretages en konkret vurdering af, om en anmodning om fristforlængelse vil kunne meddeles.

Meddeler ministeren en fristforlængelse, vil den skulle indeholde oplysning om de forudsætninger, der er lagt til grund for fristforlængelsen. Det er væsentligt, at meddelelsen indeholder tilstrækkelige oplysninger, herunder til brug for ministerens vurdering af, om fristforlængelsen i tilfælde af væsentlige ændringer vil kunne opretholdes, jf. stk. 5.

Er det ikke muligt for en eller flere kommuner at opnå en fristforlængelse, vil konsekvensen kunne være, at anlægget må lukkes.

Muligheden for en fristforlængelse for den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, har ikke til hensigt at medføre, at virksomheden herved vil kunne opnå en konkurrencemæssig fordel. Det indebærer blandt andet, at affaldsforbrændingsanlæg, der har fået fristforlængelse, vil skulle byde på opgaven med behandling af forbrændingsegnet affald, der ikke er farligt affald, på lige fod med selskabsgjorte anlæg. Der henvises til lovforslagets § 1 og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 5*, at sker der væsentlige ændringer i de forudsætninger, der ligger til grund for en meddelt fristforlængelse efter stk. 4, indsender den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, en ny anmodning til klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på ministerens vurdering af, om fristforlængelsen kan opretholdes.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre, at der efter ændringer fortsat er grundlag for en opretholdelse af den fristforlængelse, som ministeren har meddelt i medfør af den foreslåede stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at den eller de kommuner, der har anmodet ministeren

om en fristudsættelse, vil skulle indsende en ny anmodning til ministeren. I tilfælde af efterfølgende ændringer i ejerkredsen, vil det være de nye kommunale ejere, der vil skulle indsende en anmodning til ministeren.

Dette gælder alle ændringer, der vedrører forudsætningerne for, at virksomheden vil kunne udøves i et aktie- eller anpartsselskab som foreskrevet. Det er væsentligt, at virksomheder, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 4, stk. 1, 1. pkt., hurtigst muligt efter den 1. januar 2025 udskilles og stiftes som aktie- eller anpartsselskab. Ændrer forudsætningerne sig i en sag, hvor en fristforlængelse er imødekommet, vil sagens parter derfor være forpligtede til at anmode ministeren på ny.

Klima-, energi- og forsyningsministerens opgave i forbindelse med sagsbehandlingen af en ny anmodning vil som udgangspunkt være den samme som ved den første anmodning, jf. stk. 4. En ny anmodning vil skulle indsendes hurtigst muligt efter, at virksomheden er blevet bekendt med ændringerne. Klima-, energi- og forsyningsministeren vil herefter kunne fastsætte en ny frist for selskabsgørelsen, der er enten længere eller kortere end den tidligere fastsatte frist.

Det følger af den foreslåede § 4 a, *stk. 6, 1. pkt.*, at klima-, energi- og forsyningsministeren i helt særlige tilfælde kan beslutte, at lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. til brug for ministerens vurdering efter stk. 4 og 5.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre et så fyldestgørende oplyst og objektivt grundlag som muligt til brug for ministerens vurdering.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at ministeren eksempelvis vil kunne anmode en revisor om at frembringe oplysninger, herunder ved gennemgang af regnskaber, som vurderes nødvendige for ministerens behandling af en sag om fristforlængelse efter den foreslåede stk. 4 eller 5. Revisorer må ikke være virksomhedens sædvanlige revisor og må ikke have haft andre opgaver, herunder rådgivningsopgaver, for virksomheden i forhold til selskabsgørelsen.

Det følger af den foreslåede § 4 a, *stk. 6, 2. pkt.*, at udgiften til den uafhængige revisor afholdes af den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren vil kunne lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. for kommunens regning. Den foreslåede bestemmelse er alene tiltænkt anvendt i helt særlige tilfælde. Det forudsættes, at der sker forudgående orientering af kommunen eller kommuner i forening, inden bestemmelsen bringes i anvendelse.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 7*, i lov om elforsyning, for affaldsforbrændingsanlæg, der var helt eller delvist ejet af en eller flere kommuner den 1. juli 2023, skal en eller flere kommuner i forening have råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne samt eje mere end halvdelen af kapitalandelene i den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg, jf. stk. 1, så længe anlægget er i drift, jf. dog stk. 8.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre, at kommunen fortsat har kontrol og ejerskab over de eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, så længe anlægget er i drift.

Den foreslåede bestemmelse vil kun finde anvendelse for affaldsforbrændingsanlæg, der den 1. juli 2023 var ejet af en eller flere kommuner i forening. Bestemmelsen vil medføre, at en eller flere kommuner i forening vil skulle have råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne i selskabet, i resten af anlæggets levetid, samt eje enten direkte eller indirekte vil skulle eje mere end halvdelen af kapitalandelene i selskabet.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse ikke være et krav, at den kommunale ejerkreds vil skulle forblive den samme. Eksempelvis kan der være kommuner, der i dag ikke ejer et affaldsforbrændingsanlæg, som ønsker at være medejere af det nye selskab. I forbindelse med eventuel overdragelse af aktie- eller anpartar i et affaldsforbrændingsanlæg vil der dog skulle tages højde for krav om eventuel modregning i bloktilskuddet for vederlag ved afståelse, jf. den gældende § 37 i lov om elforsyning.

Hvis en kommune, der i dag er ejer eller medejer af et eksisterende affaldsforbrændingsanlæg, derimod ikke længere ønsker at eje eller være medejer af det nyetablerede affaldsforbrændingsselskab, vil ejerkredsen og den eksisterende bestyrelse skulle tage stilling til, hvordan ejerkredsens råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne samt ejerskab over mere end halvdelen af kapitalandelen fortsat vil kunne sikres med en eventuel ny ejerstruktur.

Det nyetablerede aktie- eller anpartsselskab vil også fremover og i resten af affaldsforbrændingsanlæggets levetid skulle have kommunal majoritetskontrol. Det vil eksempelvis kunne indføres i aktie- eller anpartsselskabets vedtægter, at der til enhver tid skal være kommunal majoritetskontrol med virksomheden, som ejer affaldsforbrændingsanlægget.

Kravet om at en eller flere kommuner skal have råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne, samt eje mere end halvdelen af kapitalandelene foreslås at gælde, så længe det affaldsforbrændingsanlæg, som virksomheden ejer, er i drift. Med i drift kan forstås, at et affaldsforbrændingsanlæg ikke er taget permanent ud af drift, konserveret eller skrottet.

Kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 4 a, stk. 1, vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse, uanset om et affaldsforbrændingsanlæg eller affaldsforbrændingsanlæggs ovne for en kortere periode er lukket eller ude af drift, eksempelvis på grund af nedbrud, reparation eller omlægning, manglende affald eller manglende efterspørgsel på elektricitet eller varme m.v. Kommunernes råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne samt ejerskab over mere end halvdelen af kapitalandelene i selskabet, skal således opretholdes i hele anlæggets levetid og indtil, der er truffet afgørelse om lukning enten af kommunalbestyrelsen efter lov om varmforsyning eller af Energistyrelsen efter lov om elforsyning, jf. den foreslåede § 4 a, stk. 9, i lov om elforsyning, og indtil processen med at lukke og afvikle anlægget er endeligt afsluttet.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 a, stk. 7, vil kun finde anvendelse for affaldsforbrændingsanlæg, der den 1. juli 2023 er ejet af en eller flere kommuner.

Det foreslås i § 4 a, *stk.* 8, at stk. 7 ikke finder anvendelse, hvis der inden den 1. juli 2023 er indgået aftale om overdragelse af affaldsforbrændingsanlægget med virkning senest den 1. juli 2025.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre, at bindende aftaler om overdragelse af anlæg omfattet af § 4 a, stk. 1, der er indgået inden den 1. juli 2023, hvor loven foreslås at træde i kraft, fortsat vil kunne gennemføres.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at allerede indgåede aftaler vil kunne gennemføres i overensstemmelse med det mellem parterne aftalte, forudsat at aftalen er bindende og gyldig, og overdragelsen sker senest med virkning fra den 1. juli 2025.

Spørgsmål om aftalers gyldighed og bindende karakter vil skulle vurderes i overensstemmelse med aftaleregtens regler herom. I tilfælde af eventuelle tvister herom vil de skulle behandles ved de almindelige domstole eller anden retsinstans, hvis parterne har aftalt dette.

Det foreslås i § 4 a, *stk.* 9, at stk. 1 ikke finder anvendelse, hvor klima-, energi- og forsyningsministeren inden den 1. januar 2025 har meddelt tilladelse til lukning af affaldsforbrændingsanlæg som en væsentlig ændring i medfør af § 11, og lukningen gennemføres senest 3 år efter tilladelsen er meddelt.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 a, stk. 9, vil indføre en undtagelse til kravet om, at kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil skulle udskilles i et aktie- eller anpartsselskab.

Bestemmelsen vil dels tage højde for, at der er kommuner, som allerede har planlagt at lukke deres affaldsforbrændingsanlæg inden for en overskuelig årrække. Dels vil bestemmelsen medvirke som en tilskyndelse til, at kommuner, der overvejer, hvorvidt det kan betale sig at påbegynde selskabsgørelsen, at træffe beslutning om at lukke. Der kan være kommuner, der vurderer, at deres anlæg inden for en kortere årrække alligevel vil skulle lukke og der kan være kommuner, der vurderer, at deres anlæg af forskellige årsager, ikke vil kunne klare konkurrencen på markedet. Med bestemmelsen får kommunerne således et incitament til at lukke anlægget.

Bestemmelsen vil således have til hensigt at modvirke, at kommunerne har unødige og omfattende omkostninger samt ressourceforbrug ved at igangsætte en selskabsgørelse af anlægget, hvis kommunen har truffet beslutning om, at anlægget vil skulle lukkes.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en kommune vil kunne deltage i eller varetage virksomhed, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, selvom virksomheden ikke udøves i et aktie- eller anpartsselskab, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har meddelt tilladelse til lukning som en væsentlig ændring i medfør af § 11 i lov om elforsyning og at lukningen gennemføres senest 3 år efter tilladelsen er meddelt.

Med lukning skal forstås, at anlægget ikke længere permanent kan producere elektricitet ved forbrænding af affald. Blandt andet forstås, at affaldsforbrændingsanlægget tages permanent ud af drift, konserveres eller skrottes.

Det foreslås, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil skulle have meddelt tilladelse til lukning til at affaldsforbrændingsanlægget inden den 1. januar 2025 med krav om gennemførelse inden 3 år efter tilladelsen er meddelt. Bestemmelsen vil således alene finde anvendelse, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har meddelt tilladelse til lukning af affaldsforbrændingsanlægget inden den fastsatte dato.

Den foreslåede bestemmelse medfører således, at den eller de kommuner, der ejer et affaldsforbrændingsanlæg, der er besluttet lukket, ikke vil være forpligtet til at igangsætte en udskillelse af anlægget, og at affaldsforbrændingsanlægget ikke vil skulle udøves i et aktieselskab eller anpartsselskab. Kommunen vil i perioden frem til lukning kunne fortsætte med at udøve virksomhed med forbrænding af affald i den organisationsform, som anlægget hidtil har været udøvet i.

Et affaldsforbrændingsanlæg omfattet af den foreslåede bestemmelse, vil skulle byde på det forbrændingsegnete affald og dermed konkurrere med øvrige aktører på markedet om behandling af kommunernes affald ved affaldsforbrænding efter udbud, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, der indeholder den foreslåede 45 e i lov om miljøbeskyttelse.

Kommuner, der ejer et affaldsforbrændingsanlæg omfattet af bestemmelsen, vil således skulle udbyde deres affald efter udbudslovens regler m.v., jf. lovforslagets § 1, nr. 1, der indeholder den foreslåede § 45 e, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse. Heraf følger blandt andet, at kommunen ikke vil være omfattet af udbudslovens §§ 12-16 og den såkaldte udvidede in house-regel.

Det foreslås i § 4 a, *stk. 10*, at klima-, energi- og forsyningsministeren i særlige tilfælde kan forlænge fristerne i stk. 9.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren, når ganske særlige

forhold tilsiger det, vil kunne forlænge fristerne for, hvornår tilladelse til væsentlig ændring af et affaldsforbrændingsanlæg vil skulle være meddelt.

Tilsvarende vil ministeren i særlige tilfælde kunne forlænge fristen på tre år for den faktiske lukning fra tilladelsen er givet.

Særlige tilfælde vil eksempelvis kunne være forhold, som anlægget ikke har indflydelse på, og som indebærer, at anlægget ikke vil kunne blive endeligt lukket inden for den fastsatte frist. Det vil eksempelvis kunne være, hvor udefrakommende omstændigheder gør, at kommunen under arbejdet med lukning af anlægget forsinkes, eksempelvis, fordi det tager længere tid teknisk at lukke anlægget end forventet, eller fordi den alternative varmeproduktion til erstatning af det lukkede affaldsforbrændingsanlæg forsinkes på grund af tekniske vanskeligheder, leveringssvigt eller lignende.

Det er hensigten og forventningen, at bestemmelsen alene vil anvendt i ganske særlige situationer og navnlig med henblik på, at affaldsforbrændingsanlægget vil kunne fortsætte driften i en kortere periode.

Til nr. 5

Bestemmelsen i § 12 a, stk. 1, i lov om elforsyning fastslår, at elproduktion ved afbrænding af affald på anlæg på centrale kraftværkspladser kun må finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren, og at der ikke kan gives tilladelse til afbrænding af blandet dagrenovation (husholdningsaffald).

Bestemmelsen blev indført i forlængelse af energiaftalen i 2008, hvor et af principperne for affaldsforbrændingsanlæg var, at affaldsforbrænding kun kunne finde sted på særligt udskilte enheder og efter princippet om økonomisk at hvile i sig selv. Med § 12 a, stk. 1, var det hensigten at åbne op for forbrænding af affald, med undtagelse af husholdningsaffald, på centrale kraftværkspladser således, at virksomheder blandt andet kunne undtages fra kravet om økonomisk at hvile i sig selv og kravet om selskabsmæssig udskillelse, jf. § 75, stk. 3 og § 48, stk. 1, hvis virksomheden havde modtaget en tilladelse efter § 12 a, jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A, side 5186.

Efter § 12 a, stk. 2, må elproduktion ved forbrænding af kød- og benmel og lignende produkter kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Dog finder bestemmelsen ikke anvendelse for elektricitet produceret på anlæg, som producerer elektricitet udelukkende ved forbrænding af affald.

Formålet med tilladelse efter § 12 a, stk. 2, er at åbne op for, at kød- og benmel kan anvendes som brændsel på kraftværker uden at følge særlige regler for forbrænding af affald. Tilladelse efter § 12 a, stk. 2, giver således mulighed for at anvende kød- og benmel på kraftværker efter samme principper som konventionelle brændsler, som f.eks. kul eller olie. Endelig fremgår det af bemærkningerne til § 12 a, stk. 2, at kød- og benmel fortsat kan afbrændes på affaldsforbrændingsanlæg.

Anlæg, der opnår tilladelse efter § 12 a, stk. 2, skal derudover have en miljøgodkendelse efter kapitel 5 i lov om miljøbeskyttelse.

Efter § 12 a, stk. 3, kan en tilladelse efter § 12 a, stk. 1 og 2, tidsbegrænses og betinges af vilkår, herunder om dokumentation for overholdelsen af tilladelsen. Efter § 12 a, stk. 4, kan elproduktion, som nævnt i § 12 a, stk. 1 og 2, ikke modtage pristillæg efter kapitel 9.

Kapitel 9 omfatter § 58 i lov om elforsyning, der fastslår, at der kan fastsættes et pristillæg for elektricitet produceret i § 58, stk. 2-7, på decentrale kraft-varme-anlæg og elproduktionsanlæg med affald som brændsel, som har modtaget afregningspris fastsat efter bekendtgørelse nr. 786 af 21. august 2000 om elafregningspriser for decentrale elproducenter (treledstariffen). Bestemmelsen finder ikke anvendelse på

elektricitet produceret alene ved anvendelse af en eller flere vedvarende energikilder på elproduktionsanlæg, som har været omfattet af § 57 som affattet ved § 1, nr. 12, i lov nr. 495 af 9. juni 2004.

Elproduktion ved afbrænding af affald efter § 12 a, stk. 1 og 2, i lov om elforsyning er undtaget kravet om økonomisk hvile i sig selv, jf. § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, og kravet om udskillelse, jf. § 48 i lov om elforsyning.

Det foreslås, at § 12 a i lov om elforsyning ophæves.

Den foreslåede ophævelse af § 12 a er begrundet i, at der, som følge af ophævelse af kravet om, at virksomheder, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald, skal økonomisk hvile i sig selv, ikke vil være grund til at fastholde særlige krav om tilladelse for elproduktion ved henholdsvis afbrænding af affald og afbrænding af kød- og benmel og lignende produkter. Det skyldes, at tilladelse efter § 12 a, stk. 1 og 2, har til formål undtage disse former for elproduktion fra krav om selskabsmæssige adskillelse og hvile i sig selv.

For en nærmere beskrivelse af den foreslåede ophævelse af kravet om hvile i sig selv økonomisk for virksomheder, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald, henvises til lovforslagets § 3, nr. 8, og bemærkninger hertil.

Den foreslåede ophævelse af § 12 a, vil medføre, at der ikke fremadrettet vil kunne gives tilladelse efter § 12 a.

I forhold til elproduktion ved forbrænding af affald på centrale kraftværker vil den foreslåede ophævelse medføre, at der fremadrettet ikke vil blive stillet krav om tilladelse efter § 12 a, før centrale kraftværker vil kunne varetage elproduktion ved forbrænding af affald uden krav om selskabsmæssig adskillelse og krav om hvile i sig selv.

I forhold til afbrænding af kød- og benmel og lignende produkter vil den foreslåede ophævelse medføre, at der fremadrettet uden tilladelse kan afbrændes kød- og benmel og lignende produkter på kraftværker. Afbrænding af kød- og benmel og lignende produkter vil ikke være underlagt krav om selskabsmæssige adskillelse eller krav om hvile i sig selv.

Den foreslåede ophævelse af § 12 a, stk. 4, i lov om elforsyning, vil ikke medføre virkninger for så vidt angår udbetaling af pristillæg efter § 58 i lov om elforsyning. Det skyldes, at grundbeløb efter § 58 udbetales til elproducerende anlæg, som tidligere var omfattet af tre leds-tariffen, og er en ordning under afvikling. Det er ikke muligt for nye elproducerende anlæg at blive omfattet af § 58. Der er ingen virksomheder med tilladelse efter § 12 a, der får pristillæg efter § 58.

Endelig bemærkes det, at affaldsforbrændingsanlæg fortsat vil være underlagt krav om miljøgodkendelse efter kapitel 5 i lov om miljøbeskyttelse.

Til nr. 6

Den gældende bestemmelse i § 48, stk. 1, i lov om elforsyning, fastslår, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, ikke i samme virksomhed må udøve anden elproduktionsvirksomhed eller elhandelsvirksomhed. § 48, stk. 2, fastslår, at stk. 1 ikke gælder for virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a.

Bestemmelsen i § 48 i lov om elforsyning gælder for al virksomhed, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald. Bestemmelsen skelner således ikke mellem privat eller kommunalt ejet affaldsforbrændingsvirksomhed.

§ 12 a i lov om elforsyning fastslår, at elproduktion ved afbrænding af affald på anlæg på centrale kraftværkspladser, jf. regler fastsat i medfør af § 10, stk. 6, må kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Efter § 12 a, stk. 2, må elproduktion ved forbrænding af kød- og benmel og lignende produkter må kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Dog finder bestemmelsen ikke anvendelse for elektricitet produceret på anlæg, som producerer elektricitet udelukkende ved forbrænding af affald.

For en nærmere beskrivelse af § 12 a i lov om elforsyning henvises til lovforslagets § 3, nr. 5, og bemærkninger hertil.

Kravet om udskillelse i § 48 i lov om elforsyning er stillet for at undgå, at hvile i sig selv aktiviteter sammenblandes med konkurrenceudsatte aktiviteter i samme juridiske enhed, jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A, side 5186.

Det følger af § 85, stk. 2, i lov om elforsyning, at elektricitetsvirksomheder skal føre konsoliderede regnskaber for ikkeelektricitetsrelaterede aktiviteter, som de ville skulle gøre, hvis de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte selskaber.

Det foreslås, at § 48 i lov om elforsyning ophæves.

Den foreslåede ophævelse af § 48 i lov om elforsyning vil medføre, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, i samme virksomhed vil kunne udøve anden elproduktionsvirksomhed eller elhandelsvirksomhed.

Den foreslåede ophævelse af § 48 er begrundet i, at der med den i lovforslagets § 3, nr. 8, foreslåede ophævelse af § 75, stk. 3, vil ske en ophævelse af kravet om, at virksomheder, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald økonomisk skal hvile i sig selv. For en nærmere beskrivelse heraf henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 8, og den foreslåede ophævelse af § 75, stk. 3. Da formålet med § 48 er at sikre, at hvile i sig selv-aktiviteter ikke sammenblandes med konkurrenceudsatte aktiviteter i samme juridiske enhed, vil der ikke være samme årsag til at fastholde kravet om udskillelse.

Det bemærkes, at § 85, stk. 2, i lov om elforsyning, fortsat indeholder et krav om regnskabsmæssig adskillelse for elektricitetsvirksomheder i tilfælde, hvor elektricitetsvirksomheden samtidig driver en ikke elektricitetsrelateret aktivitet.

Ophævelse af § 48 vil dog alene medføre ændringer for privat ejede virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald. Dette hænger sammen med, at det med lovforslagets § 3, nr. 4, foreslås at indsætte en ny § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning, hvorefter en kommune kun må deltage i virksomhed, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, hvis virksomheden udøves i et aktie- eller anpartsselskab, der alene driver affaldsforbrændingsvirksomhed. Et kommunalt ejet selskab, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, vil således ikke kunne udøve anden virksomhed end affaldsforbrændingsvirksomhed. For en nærmere beskrivelse af de aktiviteter, der vil kunne udøves i kommunalt ejede selskaber, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, henvises til lovforslagets § 3, nr. 4, og bemærkninger hertil, der indeholder den foreslåede § 4 a, stk. 1.

Til nr. 7

Det fremgår af § 51 a, stk. 2, i lov om elforsyning, at virksomheder, som meddeles tilladelse efter § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, skal betale omkostningerne til myndighedsbehandling forbundet med tilladelse nævnt i § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, til virksomhederne.

Endvidere fremgår det af § 51 a, stk. 3, i lov om elforsyning, at virksomheder med elproduktionsbevilling efter § 10, stk. 1, og virksomheder, som meddeles tilladelse efter § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, skal betale omkostningerne til tilsyn med overholdelse af vilkår i bevilling udstedt til virksomhederne efter § 10, stk. 1, og tilladelse efter § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, udstedt til virksomhederne.

Det foreslås, at henvisningen til § 12 a, stk. 1, udgår to steder i § 51 a, stk. 2, i lov om elforsyning og to steder i § 51 a, stk. 3, i lov om elforsyning.

Forslaget er en konsekvens af, at det med lovforslagets § 3, nr. 5, foreslås, at § 12 a i lov om elforsyning ophæves. For en nærmere beskrivelse af ophævelsen af § 12 a henvises til lovforslagets § 3, nr. 5, og bemærkninger hertil, der indeholder den foreslåede ophævelse af § 12 a.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke medføre ændringer i retstilstanden for virksomheder, som meddeles tilladelse efter § 11, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, i lov om elforsyning.

Til nr. 8

Det fremgår af § 75, stk. 1, i lov om elforsyning, at priser og leveringsbetingelser for elproduktionsvirksomheders salg af elektricitet fastsættes ved aftale.

Af § 75, stk. 2, i lov om elforsyning, fremgår det, at ejere af kraft-varme-produktionsanlæg ved fastsættelsen af priser og leveringsbetingelser for fjernvarme, jf. § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, ikke må udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der må anses for urimelig for fjernvarmeforbrugerne.

Af § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, fremgår det, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, skal økonomisk hvile i sig selv bortset fra virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a. Ejere af affaldsforbrændingsanlæg må ved fastsættelsen af priser og betingelser for affaldsbehandling og for levering af fjernvarme ikke udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der anses for urimelig for brugerne af affaldsbehandlingsanlægget eller for fjernvarmeforbrugerne.

§ 75, stk. 3, i lov om elforsyning, sikrer, at samtlige virksomheder, som ejer og driver affaldsforbrændingsanlæg, underlægges princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv. Dette betyder, at indtægter og omkostninger i virksomheden skal balancere. Virksomheden må således ikke optjene et overskud og må ikke drives med fortjeneste for øje. Dette gælder, uanset hvilken selskabsform virksomheden er organiseret i. Bestemmelsen omfatter både kommunalt og privat ejede virksomheder. Bestemmelsen sikrer endvidere, at virksomhederne ikke kan vælte omkostninger over på brugerne af affaldsforbrændingsanlægget eller på fjernvarmeforbrugerne ved at sælge den tilknyttede elproduktion til priser, som er lavere end den højest mulige afregningspris, jf. Folketingstidende, tillæg A, side 5851. Det følger af § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, at kollektive varmforsyningsanlæg, industrivirksomheder, kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW samt geotermiske anlæg er underlagt princippet om, at skulle hvile i sig selv.

Det følger endvidere af § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, at ejere af affaldsforbrændingsanlæg ved fastsættelsen af priser og betingelser for affaldsbehandling og for levering af fjernvarme ikke må udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der anses for urimelig for brugerne af affaldsbehandlingsanlægget eller for fjernvarmeforbrugerne. Det følger af bemærkningerne til § 75, stk. 3, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 5923, at bestemmelsen sikrer, at virksomhederne ikke kan vælte omkostninger over på brugerne af affaldsforbrændingsanlægget eller på fjernvarmeforbrugerne ved at sælge den tilknyttede elproduktion til priser, som er lavere end den højest mulige afregningspris.

Kravet om at virksomheden økonomisk skal hvile i sig selv gælder dog ikke, hvor klima-, energi- og forsyningsministeren efter § 12 a, stk. 1, i lov om elforsyning, har givet tilladelse til elproduktion ved afbrænding af affald på anlæg på centrale kraftværkspladser. Der kan ikke gives tilladelse til afbrænding af blandet dagrenovation. Bestemmelsen blev gennemført i forlængelse af energiaftalen i 2008, hvor principperne for affaldsforbrændingsanlæg var, at affaldsforbrænding kun kunne finde sted på særligt udskilte enheder og efter hvile i sig selv-princippet. Med § 12 a, stk. 1, var det hensigten at åbne op for forbrænding af affald, med undtagelse af husholdningsaffald, på centrale kraftværkspladser således, at virksomheder blandt andet kunne undtages fra princippet om økonomisk at skulle hvile i sig selv, hvis virksomheden havde modtaget en tilladelse efter § 12 a i lov om elforsyning.

Efter § 12 a, stk. 2, må elproduktion ved forbrænding af kød- og benmel og lignende produkter kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Dog finder bestemmelsen ikke anvendelse for elektricitet produceret på anlæg, som producerer elektricitet udelukkende ved forbrænding af affald.

Efter § 12 a, stk. 3, kan en tilladelse efter § 12 a, stk. 1 og 2, tidsbegrænses og betinges af vilkår, herunder om dokumentation for overholdelsen af tilladelsen. Efter § 12 a, stk. 4, kan elproduktion som nævnt i § 12 a, stk. 1 og 2, ikke modtage pristillæg efter kapitel 9.

Det foreslås, at § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, ophæves. Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

Den foreslåede ophævelse af § 75, stk. 3, vil medføre, at virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, fremover ikke økonomisk vil skulle hvile i sig selv. Virksomhederne vil derimod kunne drives på kommercielle vilkår.

Dette vil indebære, at selskabet vil kunne drives som en erhvervsvirksomhed, som vil kunne agere på et frit marked og generere et overskud.

De kommunalt ejede aktie- eller anpartsselskaber, som varetager elproduktion ved affaldsforbrænding, vil være omfattet af § 75, stk. 1, i lov om elforsyning, således at priser og betingelser ved salg af elektricitet som udgangspunkt vil bero på markedsforholdene. Ophævelsen af § 75, stk. 3, betyder således, at selskaberne både i forhold til aktiviteter forbundet med forbrænding af affald og i forhold til produktion af el vil skulle agere på kommercielle vilkår.

Der vil alene kunne optjenes et overskud på aktiviteter forbundet med forbrænding af affald og produktion af el. Det foreslåede om, at anlægget vil skulle drives som kommerciel erhvervsvirksomhed, vil ikke ændre på, at varmepriserne fortsat vil være underlagt maxprisreguleringen i § 20, stk. 1, i lov om varmforsyning, herunder prisloftet for affaldsforbrændingsanlæg. Dermed vil der ikke kunne optjenes overskud på varmesalg fra et affaldsforbrændingsanlæg, uanset at affaldsforbrændingsanlæggene med dette lovforslag konkurrenceudsættes og drives kommercielt.

Den foreslåede ophævelse af § 75, stk. 3, vil endvidere medføre, at kravet om, at ejere af affaldsforbrændingsanlæg ved fastsættelsen af priser og betingelser for affaldsbehandling og for levering af fjernvarme ikke må udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der anses for urimelig for brugerne af affaldsbehandlingsanlægget eller for fjernvarmeforbrugerne, ophæves.

Omkostningsfordeling ved fastsættelsen af priser og leveringsbetingelser for fjernvarme vil dog fortsat skulle følge de krav, der fremgår af § 75, stk. 2, i lov om elforsyning, og reglerne i § 20 i lov om varmforsyning.

Til nr. 9

Af § 75, stk. 4, fremgår det, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om fordelingen efter stk. 2 og 3.

Der er ikke fastsat nærmere regler efter § 75, stk. 4.

Det foreslås i § 75, stk. 4, at henvisning til stk. 3 udgår.

Det foreslåede om, at henvisningen i § 75, stk. 4, til stk. 3 udgår, er en konsekvens af det foreslåede om at ophæve § 75, stk. 3, jf. lovforslagets § 3, nr. 8.

Til § 4

Til nr. 1

Kommuner, der driver netvirksomhed og produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding (el-næringsvirksomhed) i kommunalt regi, er skattepligtige af sådanne aktiviteter.

Udgangspunktet for kommunernes skattepligt er bestemmelsen i selskabsskattelovens § 3, stk. 7. Skattepligten efter denne bestemmelse omfatter alene indtægter fra den erhvervsmæssige virksomhed, dvs. el-næringsvirksomheden, og fortjeneste og tab ved afståelse m.v. af formuegoder knyttet til den erhvervsmæssige virksomhed. Andre indtægter, som f.eks. renteindtægter og andre indtægter fra passiv kapitalanbringelse er ikke omfattet.

Kommunerne kan vælge i stedet at blive beskattet efter reglerne i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f. En beskatning efter denne bestemmelse indebærer en beskatning svarende til den, der gælder i forhold til aktie- og anpartsselskaber omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1. Ud over skattepligt af indtægter fra netvirksomhed og produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding (el-næringsvirksomhed) og fortjeneste og tab ved afståelse m.v. af formuegoder knyttet til denne virksomhed omfatter skattepligten dermed også andre indtægter som f.eks. modtagne tilskud og renteindtægter.

Selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, indeholder en regel om, at kommunens skattepligt tillige omfatter indtægt fra varmeproduktion, hvor kommunen producerer elektricitet og varme i samproduktion. Dog indgår der den undtagelse, at kommuner ikke er skattepligtige af indtægt ved produktion af elektricitet og varme, når produktionen sker ved afbrænding af affald, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt. Undtagelsen blev i 2004 godkendt af Europa-Kommissionen som lovlig statsstøtte med en tidsbegrænsning på 10 år.

Ved kommunale affaldsforbrændingsanlæg forstås i skattemæssig henseende dels anlæg, der ejes direkte af kommunen, dels anlæg, der ejes af et kommunalt interessentskab (I/S), dvs. hvor interessenterne er kommuner. Skattemæssigt anses I/S'er for transparente enheder, hvorfor skattesubjektet er den enkelte interessent (kommune).

Det foreslås at ophæve selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt. og at ændre »varmeproduktion.« til: »varmeproduktion,« i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 3. pkt.

Der er med ændringen af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 3. pkt., tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede ophævelse af bestemmelsens 4. pkt. Ændringen betyder, at nr. 2 f i overensstemmelse med systematikken i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, afsluttes med et komma.

Baggrunden for den foreslåede ophævelse af 4. pkt. i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f er, at reglen vil miste sin betydning, som følge af forslaget om at kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal selskabsgøres, dvs. udskilles i et aktie- eller anpartsselskab.

Aktie- og anpartsselskaber er undergivet en generel skattepligt. Med selskabsgørelsen af affaldsforbrændingsanlæggene vil de blive skattepligtige af deres skattemæssige overskud i form af indtægter med fradrag for drifts- og finansieringsomkostninger, skattemæssige afskrivninger, tidligere års underskud m.v. Der kan foretages fradrag for garantiprovisioner, der betales løbende, og for engangsprovisioner, hvor lånets løbetid er under to år. Ud over indtægter fra salget af den producerede elektricitet og/eller varme vil der eksempelvis også kunne være tale om indtægter fra bortskaffelse af det modtagne affald, dvs. affald anvendt til produktionen af varme og elektricitet.

Ved selskabets udlodning af udbytte vil dette være skattefrit for den modtagende kommune (aktionær), da kommuner er skattefri.

Til nr. 2

Kommuner, der driver netvirksomhed og produktion af elektricitet ved affaldsforbrænding (el-næringsvirksomhed) i kommunalt regi, er skattepligtige af sådanne aktiviteter.

Udgangspunktet for kommunernes skattepligt er bestemmelsen i selskabsskattelovens § 3, stk. 7. Skattepligten efter denne bestemmelse omfatter alene indtægter fra den erhvervsmæssige virksomhed, dvs. el-næringsvirksomheden, og fortjeneste og tab ved afståelse m.v. af formuegoder knyttet til den erhvervsmæssige virksomhed. Andre indtægter, som f.eks. renteindtægter og andre indtægter fra passiv kapitalanbringelse er ikke omfattet.

Selskabsskattelovens § 3, stk. 7, indeholder en regel om, at kommunens skattepligt tillige omfatter indtægt fra varmeproduktion, hvor kommunen producerer elektricitet og varme i samproduktion. Dog indgår der den undtagelse, at kommuner ikke er skattepligtige af indtægt ved produktion af elektricitet og varme, når produktionen sker ved afbrænding af affald, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 7, 2. pkt. Undtagelsen blev i 2004 godkendt af Europa-Kommissionen som lovlig statsstøtte med en tidsbegrænsning på 10 år.

Ved kommunale affaldsforbrændingsanlæg forstås i skattemæssig henseende dels anlæg, der ejes direkte af kommunen, dels anlæg, der ejes af et kommunalt interessentskab (I/S), dvs. hvor interessenterne er kommuner. Skattemæssigt anses I/S'er for transparente enheder, hvorfor skattesubjektet er den enkelte interessent (kommune).

Det forslås at ophæve § 3, stk. 7, 2. pkt.

Baggrunden for den foreslåede ophævelse er, at reglen vil blive indholdsløs som følge af forslaget om, at kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg skal selskabsgøres, dvs. udskilles i et aktie- eller anpartsselskab.

Aktie- og anpartsselskaber er undergivet en generel skattepligt. Med selskabsgørelsen af affaldsforbrændingsanlæggene vil de blive skattepligtige af deres skattemæssige overskud i form af indtægter med fradrag for drifts- og finansieringsomkostninger, skattemæssige afskrivninger, tidligere års underskud m.v. Der kan foretages fradrag for garantiprovisioner, der betales løbende, og for engangsprovisioner, hvor lånets løbetid er under to år. Ud over indtægter fra salget af den producerede elektricitet og/eller varme vil der eksempelvis også kunne være tale om indtægter fra bortskaffelse af det modtagne affald, dvs. affald anvendt til produktionen af varme og elektricitet.

Ved selskabets udlodning af udbytte vil dette være skattefrit for den modtagende kommune (aktionær), da kommuner er skattefri.

Til § 5

Det foreslås med lovforslagets § 5, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. juli 2023, jf. dog stk. 2.

Det foreslås med lovforslagets § 5, *stk.* 2, at lovforslagets § 1, nr. 6, § 3, nr. 5-9, og § 4 træder i kraft den 1. januar 2025.

Lovforslagets § 1, nr. 6, om ophævelse af § 50 b, i lov om miljøbeskyttelse, skal først træde i kraft den 1. januar 2025, hvor alle kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil være udskilt i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a i lov om elforsyning og 2 h i lov om varmforsyning.

Bestemmelsen medfører, at kommunalbestyrelsen indtil den 1. januar 2025 forsat kun må godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter lov om varmforsyning eller efter regler udstedt i henhold til lov om varmforsyning, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har godkendt, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede i området, hvorfra anlægget forventes at modtage affald i medfør af § 50 b, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Klima-, energi- og forsyningsministeren ligeledes indtil den 1. januar 2025 forsat kunne fastsætte nærmere regler for behandlingen af klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelser efter stk. 1, herunder nærmere krav til ansøgningen om godkendelse i henhold til lov om varmforsyning i medfør af § 50 b, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse.

Lovforslagets § 3, nr. 5, om ophævelse af § 12 a, i lov om elforsyning, skal først træde i kraft den 1. januar 2025, hvor alle kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil være udskilt i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a i lov om elforsyning. Baggrunden for forslaget om ikrafttrædelse den 1. januar 2025 er, at ophævelsen af § 12 a følger af, at § 75, stk. 3, i lov om elforsyning ophæves, og at det foreslås, at § 75, stk. 3, i foreslåede § 3, nr. 8, ophæves den 1. januar 2025.

Lovforslagets § 3, nr. 6, om ophævelse af § 48, i lov om elforsyning, skal først træde i kraft den 1. januar 2025, hvor alle kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil være udskilt i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a i lov om elforsyning. Baggrunden for forslaget om ikrafttrædelse den 1. januar 2025 er, at ophævelsen af § 48 følger af, at § 75, stk. 3, i lov om elforsyning ophæves, og at det foreslås, at § 75, stk. 3, i foreslåede § 3, nr. 8, ophæves den 1. januar 2025.

Lovforslagets § 3, nr. 7, om ændring af § 51 a, stk. 2 og 3, i lov om elforsyning, skal først træde i kraft den 1. januar 2025, når ophævelsen af § 12 a i lov om elforsyning træder i kraft. Baggrunden for forslaget er, at ændringen af § 51 a, stk. 2 og 3, er en konsekvensrettelse som følge af ophævelsen af § 12 a i lov om elforsyning.

Lovforslagets § 3, nr. 8, om ophævelse af § 75, stk. 3 i lov om elforsyning, skal først træde i kraft den 1. januar 2025, hvor alle kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil være udskilt i overensstemmelse med den foreslåede § 4 a i lov om elforsyning.

Lovforslagets § 3, nr. 9, om ændring af § 75, stk. 4, i lov om elforsyning, skal først træde i kraft den 1. januar 2025, når ophævelsen af § 75, stk. 3, i lov om elforsyning, træder i kraft. Baggrunden for forslaget er, at ændringen af § 75, stk. 4, er en konsekvensrettelse som følge af ophævelsen af § 75, stk. 3, i lov om elforsyning.

Lovforslagets § 4, om ændring af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 3. pkt., samt ophævelse af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 f, 4. pkt. og § 3, stk. 7, 2. pkt. skal først træde i kraft den 1. januar 2025, hvor alle kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil være udskilt i overensstemmelse med den foreslåede § 2 h, stk. 1 i lov om varmforsyning og den foreslåede § 4 a, stk. 1, i lov om elforsyning.

Det foreslåede betyder, at kommunerne den 1. januar 2025 kun kan deltage i affaldsforbrændingsvirksomhed, hvis virksomheden udøves på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab, der alene driver affaldsforbrændingsvirksomhed.

Samtidig medfører det foreslåede, at eksisterende kommunale affaldsforbrændingsanlæg vil skulle være udskilt, og at affaldsforbrændingsanlægget vil skulle udøves i et aktie- eller anpartsselskab, hvor en eller flere kommuner har majoritetskontrol.

Det foreslås med lovforslagets § 5, *stk.* 3, at regler fastsat i medfør af § 48 g, stk. 2, § 50 c, stk. 2 og 3, og § 50 d, stk. 2-4, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 48 g, stk. 4, § 50 c, stk. 3 og 4, og § 50 d, stk. 2-4, i lov om miljøbeskyttelse, jf. denne lovs § 1, nr. 5, 9, 11 og 12.

Med forslaget til stk. 3 sikres det, at bekendtgørelser udstedt i medfør af § 48 g, stk. 2, forbliver i kraft, selvom bemyndigelsesbestemmelsen i § 48 g, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse rykker til stk. 4, som følge af denne lovs § 1, nr. 5. Det betyder, at bekendtgørelse nr. 1104 af 30. juni 2022 om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilset efter lov om miljøbeskyttelse fortsat vil være gældende.

Med forslaget til stk. 3 sikres det ligeledes, at bekendtgørelser udstedt i medfør af § 50 c, stk. 2 og 3, forbliver i kraft selvom bemyndigelsesbestemmelserne i § 50 c, stk. 2 og 3, i lov om miljøbeskyttelse rykker til stk. 3 og 4, som følge af denne lovs § 1, nr. 9.

Med forslaget til stk. 3 sikres det desuden, at bekendtgørelser udstedt i medfør af § 50 d, stk. 2-4, forbliver i kraft, selvom at det fremover vil være Forsyningstilsynet, der fastsætter regler i medfør af § 50 d, stk. 2-4, i lov om miljøbeskyttelse, at der ikke længere vil være pligt for ejere af forbrændingsanlæg til at afgive oplysninger og at de oplysninger, der skal afgives, fremover skal afgives til Forsyningstilsynet som følge af denne lovs § 1, nr. 11 og 12. Det betyder, at bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. fortsat vil være gældende.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, idet de love, der foreslås ændres med dette lovforslag, ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. lov om miljøbeskyttelse § 118, lov om varmemforsyning § 36, lov om elforsyning § 107 og selskabsskattelovens § 41.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023, som ændret ved § 1 lov nr. 45 af 23. januar 2018 og i lov nr. 807 af 9. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 45 d indsættes:

»**§ 45 e.** Kommunalbestyrelsen skal udbyde opgaver med og indgå kontrakt om behandling af forbrændingseget affald, der ikke er farligt affald, og som er omfattet af en kommunal indsamlingsordning efter udbudsloven og regler udstedt i medfør heraf, jf. dog 2. pkt. og stk. 2-4. Regler om ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere og om kontrakter mellem ordregivende myndigheder i udbudsloven og i regler udstedt i medfør heraf finder ikke anvendelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal indgå kontrakt, jf. stk. 1, med virkning senest den 1. juli 2025, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Kommunalbestyrelser, der før lovens ikrafttrædelse har udbudt opgaver med og indgået kontrakt om behandling af forbrændingseget affald med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer helt eller delvist, skal senest med virkning fra den 1. juli 2028 indgå kontrakt, jf. stk. 1.

Stk. 4. Stk. 1 finder ikke anvendelse for kommunalbestyrelser, der den 1. juli 2023 helt eller delvist ejer et affaldsforbrændingsanlæg etableret på en ø uden fast broforbindelse i kommunen, så længe anlægget er i drift.

§ 45 f. Forsyningstilsynet udarbejder understøttende materiale og konkurrencefremmende tiltag til brug for afholdelse af udbud efter § 45 e, stk. 1.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal indberette til Forsyningstilsynet, hvis kommunalbestyrelsen ved afholdelse af udbud ikke følger konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af stk. 1, og årsagen til, at de konkurrencefremmende tiltag ikke følges.

Stk. 3. Forsyningstilsynet kan meddele påbud om indberetning efter stk. 2.

Stk. 4. Forsyningstilsynet fastsætter nærmere regler om kommunalbestyrelsernes indberetninger efter stk. 2.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal følge de konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet har udarbejdet i medfør af stk. 1, og om, at kommunalbestyrelsen ikke skal indberette efter stk. 2.

§ 45 g. Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at kommunalbestyrelsen overholder § 45 f, stk. 2, og regler udstedt i medfør af § 45 f, stk. 5.

Stk. 2. Forsyningstilsynet kan meddele påbud til kommunalbestyrelsen om at bringe en kontrakt omfattet af § 45 e, stk. 1, til ophør inden for en frist, hvis

- 1) der er indgået en kontrakt med et affaldsforbrændingsanlæg, som kommunen ejer helt eller delvist, og
- 2) indberettede årsager, jf. § 45 f, stk. 2, til ikke at følge de konkurrencefremmende tiltag ikke er saglige.

Stk. 3. Forsyningstilsynet kan offentliggøre kommunalbestyrelsernes indberetninger efter § 45 f, stk. 2.

§ 45 h. Klima-, energi- og forsyningsministeren monitorerer udviklingen i forbrændingskapaciteten på affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan offentliggøre resultatet af monitoreringen.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om affaldsforbrændingsanlægs og affaldsmedforbrændingsanlægs indberetning til brug for monitorering efter stk. 1, herunder

- 1) hvilke oplysninger, der skal indberettes, herunder oplysninger om investeringsplaner,
- 2) hvordan oplysningerne skal indberettes, og
- 3) frister for indberetning.

§ 45 i. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan inden for en pulje fastsætte regler om en ordning, hvorefter ministeren efter ansøgning fra en kommune kan meddele tilsagn om midler til delvis dækning af kommunens tab, hvis kommunen har garanteret for lån eller hæfter direkte for restgælden af anlægslån i affaldsforbrændingsanlæg, omfattet af lov om varmforsyning § 2 b, stk. 3, eller lov om elforsyning § 4 a, stk. 1, herunder om at udbetaling fra puljen kan ske efter afvikling af et affaldsforbrændingsanlæg med et beløb på op til 70 pct. af et tab. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om ordningen, herunder om følgende:

- 1) Opdeling af puljen.
- 2) Proces for ansøgning om midler, herunder tidsfrister og form.
- 3) Betingelser og vilkår for udbetaling af midler, dokumentationskrav, opgørelse af tab og oplysningspligt.
- 4) Udvælgelseskriterier og prioritering af ansøgninger om midler.
- 5) Offentliggørelse af tildelte midler.
- 6) Annullering, ændring og bortfald af meddelte midler.
- 7) Tilbagebetaling, herunder betaling af renter, og genanvendelse af midler.
- 8) Klageadgang, herunder at klager ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.
- 9) Klage ikke kan indbringes for domstolene før klageinstansens afgørelse forlægges.«

§ 48 c. Forsyningstilsynet afgør, om der er tilstrækkelig anledning til at undersøge eller træffe afgørelse efter dette kapitel eller regler udstedt i medfør heraf, herunder om Forsyningstilsynets sagsbehandling midlertidigt eller endeligt skal indstilles.

Stk. 2. Forsyningstilsynet offentliggør sine afgørelser efter dette kapitel eller regler udstedt i medfør heraf på sin hjemmeside. Offentliggørelsen kan omfatte navnet på den relevante kommune.

Stk. 3. Forsyningstilsynets afgørelser efter dette kapitel eller regler udstedt i medfør heraf kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 48 e. Forsyningstilsynet gør klima-, energi- og forsyningsministeren opmærksom på forhold, som tilsynet mener kan have betydning for ministeren.

Stk. 2. Forsyningstilsynet gør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som tilsynet mener kan være i strid med konkurrencelovgivningen.

§ 48 g. Forsyningstilsynet opkræver et gebyr hos kommunerne til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter dette kapitel eller regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Forsyningstilsynet fastsætter nærmere regler om betaling og opkrævning af gebyr til dækning af udgifterne efter stk. 1.

§ 50 b. Kommunalbestyrelsen må kun godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter lov om varmforsyning eller efter regler udstedt i henhold til lov om varmforsyning, hvis klima-, energi- og forsyningsministeren har godkendt, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede i området, hvorfra anlægget forventes at modtage affald.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler for behandlingen af klima-, energi- og forsyningsministeren godkendelser efter stk. 1, herunder nærmere krav til ansøgningen om godkendelse i henhold til lov om varmforsyning.

§ 50 c. Ejere af affaldsforbrændingsanlæg og deponeringsanlæg skal aflægge funktionsopdelte regnskaber for anlæggene. Hvis ejeren foruden affaldsforbrændings- eller deponeringsvirksomhed driver andre aktiviteter, skal ejeren aflægge særskilte regnskaber for henholdsvis affaldsforbrændings- og deponeringsaktiviteten.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om regnskabsføring og budgettering for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæggenes aktiviteter, herunder at der skal udarbejdes årsrapporter for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæg, som revideres og offentliggøres i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om beregning af driftsmæssige afskrivninger,

2. § 48 c, stk. 3, ophæves.

3. I § 48 e, stk. 2, indsættes efter »konkurrencelovgivningen«: » eller udbudslovgivningen«.

4. I § 48 g, stk. 1, indsættes efter »regler udstedt i medfør heraf«: », jf. dog stk. 2«.

5. I § 48 g indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for Forsyningstilsynets opgavevaretagelse i henhold til § 50 d.

Stk. 3. Afgørelser truffet i henhold til stk. 1 og i henhold til regler udstedt i medfør af stk. 4 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

6. § 50 b ophæves.

7. I § 50 c, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »anlæggene«: », jf. dog stk. 2«.

8. I § 50 c, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »deponeringsaktiviteten«: », jf. dog stk. 2«.

9. I § 50 c indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Stk. 1 og regler udstedt i medfør af stk. 3 og 4 finder ikke anvendelse for ejere af affaldsforbrændingsanlæg, der drives på kommercielle vilkår i et aktie- eller anpartsselskab.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

om regnskabsmæssig adskillelse mellem forskellige aktiviteter og om opgørelse af åbningsbalance, herunder værdiansættelsen af anlæggenes aktiver.

§ 50 d. Forbrændings- og deponeringsanlæg skal årligt benchmarkes på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service-, driftsforhold og økonomiske forhold.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter regler om benchmarkingens indhold og udformning, herunder om, hvilke oplysninger der skal registreres, om opgørelses- og målemetoder og om pligt for ejere af forbrændings- og deponeringsanlæg til at afgive oplysninger samt frister for indberetning. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan endvidere fastsætte regler om indhentning af oplysninger til brug for benchmarking.

Stk. 2-3. ---

§ 89 a. ---

Stk. 2-3 ---

Stk. 4. Ved afgørelser med hjemmel i forordninger eller regler, der er udstedt efter stk. 1, finder de i kapitel 11 fastsatte bestemmelser anvendelse, for så vidt angår klageadgang og søgsmål.

Kapitel 11 *Klage og søgsmål*

10. § 50 d, stk. 1, affattes således:

»Forsyningstilsynet gennemfører årligt benchmarking af deponeringsanlæg på baggrund af oplysninger om anlæggets miljø-, service- og driftsforhold samt økonomiske forhold.«

11. I § 50 d, stk. 2, 1. og 2. pkt., og stk. 3 og 4 ændres

»Klima-, energi- og forsyningsministeren« til: »Forsyningstilsynet«.

12. I § 50 d, stk. 2, 1. pkt., udgår »forbrændings- og«, og efter »afgive oplysninger« indsættes: »til Forsyningstilsynet«

13. I § 89 a, stk. 4, indsættes efter »kapitel 11«: » og kapitel 12«.

14. I *overskriften* til kapitel 11 ændres »og søgsmål« til: »til Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

15. Efter § 90 a efter overskriften indsættes:

»§ 90 b. Reglerne i kapitel 11 gælder for afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør heraf, der kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.«

16. Efter § 100 indsættes:

»Kapitel 11 a

Klage til Energiklagenævnet

§ 100 a. Reglerne i kapitel 11 a gælder for afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør heraf, der kan påklages til Energiklagenævnet.

§ 100 b. Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan påklages til Energiklagenævnet, jf. dog § 48 g, stk. 4.

Stk. 2. Forsyningstilsynets afgørelser efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet.

Stk. 3. Klage, jf. stk. 1, skal være indgivet skriftligt inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt. Udløber klagefristen på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

§ 100 c. Energiklagenævnets formand kan efter nærmere aftale med nævnet træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, der behandles efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om Energiklagenævnets sammensætning ved nævnets behandling af afgørelser efter denne lov eller efter regler udstedt i medfør heraf.

Kapitel 12

Søgsmål«.

§ 101. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen eller beslutningen er meddelt. For afgørelser meddelt efter kapitel 9 a er fristen dog 12 måneder. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Stk. 2. Spørgsmål, der kan prøves af taksationsmyndighederne, jf. kapitel 8, kan ikke indbringes for domstolene, før overtaksationskommissionens afgørelse foreligger.

§ 110 ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. I regler og forskrifter, der udstedes i medfør af §§ 7-10, §§ 12-16, § 17, stk. 3, § 18, § 19, stk. 5, § 19 a, § 27, stk. 3, § 31, stk. 3, § 32 a, stk. 2 og 3, § 35, § 35 a, § 35 b, § 35 c, § 37 b, stk. 2, § 39, stk. 4, § 39 b, stk. 2, § 39 c, § 44, § 45, stk. 2, 4, 5 og 7, § 45 b, § 45 d, § 46 a, stk. 2, § 46 b, § 47, stk. 2, § 48, § 50 a, stk. 3, § 50 c, § 50 d, § 51, § 51 b, § 53, § 53 c, stk. 3, § 55 c, stk. 2, § 56, stk. 3, § 72 a, stk. 3, § 79 d, § 79 e, § 89, stk. 2, og § 89 a, kan der fastsættes straf af bøde. Det kan endvidere fastsættes, at straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år under tilsvarende omstændigheder som anført i stk. 2.

§ 2 b. Med henblik på varmeforsyning af kommunen kan en kommune alene eller sammen med andre kommuner eller private virksomheder varetage

1) virksomhed omfattet af § 2, stk. 1,

2) – 3) ---

Stk. 2. ---

17. I § 101 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Afgørelser, der kan prøves af Energiklagenævnet efter kapitel 11 a, kan ikke indbringes for domstolene, før Energiklagenævnets afgørelse foreligger.«

18. I § 110, *stk. 3*, indsættes efter »§ 45 d,«: »§ 45 h, stk. 2,«.

§ 2

I lov om varmeforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021, som ændret ved § 1 i lov nr. 2606 af 28. december 2021, § 1 i lov nr. 573 af 10. maj 2022, § 25 i lov nr. 1387 af 5. oktober 2022 og lov nr. 217 af 7. marts 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 b, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »§ 2, stk. 1,«: »jf. dog stk. 3,«.

2. I § 2 b indsættes som *stk. 3-6*:

»*Stk. 3.* En kommune må kun varetage virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, hvis virksomheden udøves på kommercielle vilkår i et aktie-

§ 2 d. En kommune kan i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed som nævnt i § 2 b med undtagelse af virksomhed, som driver varmepumper til kombineret produktion af varme og køling, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2.- 5. ---

§ 2 e. En kommune kan i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning, hvis garanti-stillelsen vedrører den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og virksomhedens produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp er regnskabsmæssigt adskilt. Ved regnskabsmæssig adskillelse forstås, at virksomheden skal føre konsoliderede regnskaber for produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp, som den ville skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte selskaber.

Stk. 2.- 3. ---

eller anpartsselskab, der alene driver affaldsforbrændingsanlæg, jf. dog stk. 4-6 og §§ 2 h og 2 i.

Stk. 4. Stk. 3 finder ikke anvendelse, hvor kommunalbestyrelsen inden den 1. januar 2025 har godkendt et projektforslag for lukning af affaldsforbrændingsanlæg i medfør af § 4, og lukningen gennemføres senest 3 år efter godkendelsen.

Stk. 5. Stk. 3 finder ikke anvendelse på affaldsforbrændingsanlæg placeret på en ø uden fast broforbindelse, når anlægget den 1. juli 2023 er helt eller delvist ejet af en kommune.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i særlige tilfælde forlænge fristerne i stk. 4.«

3. I § 2 d, stk. 1, 1. pkt. indsættes efter: »En kommune kan«: »på markedsvilkår og«.

4. I § 2 e, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter: »En kommune kan«: »på markedsvilkår og«.

5. Efter § 2 g indsættes i *kapitel 1 a*:

»§ 2 h. For affaldsforbrændingsanlæg, der var helt eller delvist kommunalt ejet den 1. juli 2023, skal § 2 b, stk. 3, være opfyldt senest den 1. januar 2025, jf. stk. 3-5.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet, jf. stk. 1, skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet, jf. §§ 2 d og 2 e.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter anmodning fra den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, i særlige tilfælde efter anmodning forlænge fristen i stk. 1.

Stk. 4. Sker der væsentlige ændringer i de forudsætninger, der ligger til grund for en meddelt fristforlængelse efter stk. 3, indsender den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, en ny anmodning til kli-

ma-, energi- og forsyningsministeren med henblik på ministerens vurdering af, om fristforlængelsen kan opretholdes.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i helt særlige tilfælde beslutte at lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. til brug for ministerens vurdering efter stk. 3 og 4. Udgiften til den uafhængige revisor afholdes af den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget.

§ 2 i. For affaldsforbrændingsanlæg, der var helt eller delvist ejet af en eller flere kommuner den 1. juli 2023, skal en eller flere kommuner i forening have råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne samt eje mere end halvdelen af kapitalandelene i den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlægget omfattet af § 2 b, stk. 3, så længe anlægget er i drift, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis der inden den 1. juli 2023 er indgået aftale om overdragelse af affaldsforbrændingsanlægget med virkning senest den 1. juli 2025.

§ 2 j. En kommunes vederlag i forbindelse med udskillelse og stiftelse af affaldsforbrændingsanlæg omfattet af § 2 b, stk. 3, i et aktie- eller anpartsselskab, må udelukkende bestå af aktier eller anparter i selskabet«

§ 3

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021, som ændret bl.a. ved § 4 i lov nr. 923 af 18. maj 2021, § 1 i lov nr. 2605 af 28. december 2021 og senest ved § 3 i lov nr. 1594 af 28. december 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »affald«: », jf. dog § 4 a«.

2. I § 4, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »§ 2, stk. 1«: », jf. dog § 4 a«.

3. § 4, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Energinet kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som Energinet varetager eller deltager i.«

4. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. En kommune må kun varetage eller deltage i virksomhed, der producerer elektricitet ved forbrænding af affald, hvis virksomheden udøves i et aktie- eller anpartsselskab, der alene driver affaldsforbrændingsanlæg. For affaldsforbrændingsanlæg, der var helt eller delvist kommu-

§ 4. En kommune kan varetage produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. En kommune kan deltage i selskaber med begrænset ansvar, som varetager virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1. En kommune kan deltage i elhandelsvirksomheder, som handler med CO₂-kvoter og CDM- og JI-kreditter, når det udelukkende sker med henblik på annullering i det danske kvoteregister, jf. lov om CO₂-kvoter, og i direkte forbindelse med salg af elektricitet.

Stk. 2. En kommune kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som kommunen varetager eller deltager i. Tilsvarende gælder for Energinet.

Stk. 3-6. ---

nalt ejet den 1. juli 2023, skal 1. pkt. være opfyldt senest den 1. januar 2025, jf. stk. 4-6.

Stk. 2. En kommunes vederlag i forbindelse med udskillelse og stiftelse af affaldsforbrændingsanlæg i et aktie- eller anpartsselskab, omfattet af stk. 1, 1. pkt., må udelukkende bestå af aktier eller anparter i selskabet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aktie- eller anpartsselskabet efter stk. 1, 2. pkt., skal indtræde i samtlige eller enkelte af affaldsforbrændingsanlæggets eksisterende lån til anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter, hvis kommunen samtidig stiller garanti for lånet.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter anmodning fra den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, i særlige tilfælde forlænge fristen i stk. 1, 2. pkt.

Stk. 5. Sker der væsentlige ændringer i de forudsætninger, der ligger til grund for en meddelt fristforlængelse efter stk. 4, indsender den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget, en ny anmodning til klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på ministerens vurdering af, om fristforlængelsen kan opretholdes.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i helt særlige tilfælde beslutte at lade en uafhængig revisor gennemgå regnskaber m.v. til brug for ministerens vurdering efter stk. 4 og 5. Udgiften til den uafhængige revisor afholdes af den eller de kommuner, der helt eller delvist ejer affaldsforbrændingsanlægget.

Stk. 7. For affaldsforbrændingsanlæg, der var helt eller delvist ejet af en eller flere kommuner den 1. juli 2023, skal en eller flere kommuner i forening have råderet og ejerskab over mere end halvdelen af stemmerettighederne samt eje mere end halvdelen af kapitalandelene i den virksomhed, der driver affaldsforbrændingsanlægget omfattet af stk. 1, så længe anlægget er i drift, jf. dog stk. 8.

Stk. 8. Stk. 7 finder ikke anvendelse, hvis der inden den 1. juli 2023 er indgået aftale om overdragelse af affaldsforbrændingsanlægget med virkning senest den 1. juli 2025.

Stk. 9. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvor klima-, energi- og forsyningsministeren inden den 1. januar 2025 har meddelt tilladelse til lukning af affaldsforbrændingsanlæg som en væsentlig ændring i medfør af § 11, og lukningen gennemføres senest 3 år efter tilladelsen er meddelt.

Stk. 10. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i særlige tilfælde forlænge fristerne i stk. 9.«

§ 12 a. Elproduktion ved afbrænding af affald på anlæg på centrale kraftværkspladser, jf. regler fastsat i medfør af § 10, stk. 6, må kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Der kan ikke gives tilladelse til afbrænding af blandet dagrenovation.

Stk. 2. Elproduktion ved forbrænding af kød- og benmel og lignende produkter må kun finde sted efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Bestemmelsen finder ikke anvendelse for elektricitet produceret på anlæg, som producerer elektricitet udelukkende ved forbrænding af affald.

5. § 12 a ophæves.

Stk. 3. En tilladelse efter stk. 1 og 2 kan tidsbegrænses og betinges af vilkår, herunder om dokumentation for overholdelsen af tilladelsen.

Stk. 4. Elproduktion som nævnt i stk. 1 og 2 modtager ikke pristillæg efter kapitel 9.

§ 48. Virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, må ikke i samme virksomhed udøve anden elproduktionsvirksomhed eller elhandelsvirksomhed.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a.

§ 51 a. ---

Stk. 2. Virksomheder, som meddeles tilladelse efter § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, skal betale omkostningerne til myndighedsbehandling forbundet med tilladelse nævnt i § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, til virksomhederne.

Stk. 3. Virksomheder med elproduktionsbevilling efter § 10, stk. 1, og virksomheder, som meddeles tilladelse efter § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, skal betale omkostningerne til tilsyn med overholdelse af vilkår i bevilling udstedt til virksomhederne efter § 10, stk. 1, og tilladelse efter § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 21, stk. 1, §§ 22 a og 22 b eller § 23, stk. 1, udstedt til virksomhederne.

Stk. 4-5. ---

§ 75. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Virksomheder, som producerer elektricitet ved forbrænding af affald, skal økonomisk hvile i sig selv bortset fra virksomheder, som producerer elektricitet med tilladelse efter § 12 a. Ejere af affaldsforbrændingsanlæg må ved fastsættelsen af priser og betingelser for affaldsbehandling og for levering af fjernvarme ikke udnytte deres stilling til at fordele deres omkostninger på en måde, der anses for urimelig for brugerne af affaldsbehandlingsanlægget eller for fjernvarmeforbrugerne.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om fordelingen efter stk. 2 og 3.

6. § 48 ophæves.

7. To steder i § 51 a, stk. 2, og to steder i § 51 a, stk. 3, udgår »§ 12 a, stk. 1,«.

8. § 75, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

9. I § 75, stk. 4, der bliver stk. 3, udgår: »og 3«.

§ 4

I selskabsskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1241 af 22. august 2022, som ændret ved § 1 i lov nr. 905 af 21. juni 2022 og § 4 i lov nr. 1389 af 5. oktober 2022, foretages følgende ændringer:

§ 1. Skattepligt i henhold til denne lov påhviler følgende selskaber og foreninger mv., der er hjemmehørende her i landet:

1-2e) ---

2f) kommuner, der driver netvirksomhed og øvrig virksomhed, som enten er omfattet af elforsyningslovens § 2,

stk. 1, eller undtaget efter § 2, stk. 4, fra elforsyningslovens bestemmelser (elneringsvirksomhed), jf. dog § 1, stk. 1, nr. 1 og 2 e. Skattepligten omfatter indtægt ved sådan virksomhed samt fortjeneste og tab ved afhændelse, afståelse eller opgivelse af formuegoder, der har eller har haft tilknytning til sådan virksomhed. Hvis kommunen producerer elektricitet og varme i samproduktion, omfatter skattepligten tillige indtægt ved varmeproduktion. Indtægt ved produktion af elektricitet og varme ved afbrænding af affald er dog undtaget fra skattepligten, 2g-6) ---

Stk. 2-8. ---

§ 3. ---

Stk. 2-6. ---

Stk. 7. Kommuner er skattepligtige af indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed med at drive netvirksomhed og øvrig virksomhed, som enten er omfattet af elforsyningslovens § 2, stk. 1, om elforsyning eller undtaget efter § 2, stk. 4, fra elforsyningslovens bestemmelser (elneringsvirksomhed), jf. dog stk. 8, og § 1, stk. 1, nr. 1 og 2 e. Skattepligten omfatter dog ikke indtægt ved produktion af elektricitet og varme ved afbrænding af affald. Hvis kommuner med erhvervsmæssig virksomhed efter 1. pkt. producerer elektricitet og varme i samproduktion, omfatter skattepligten tillige indtægt ved varmeproduktion. Skattepligten omfatter tillige fortjeneste og tab ved afhændelse, afståelse eller opgivelse af formuegoder, der har eller har haft tilknytning til elneringsvirksomheden. Besiddelse af aktier m.v. i elselskaber anses ikke for elneringsvirksomhed efter 1. pkt.

Stk. 8-9. ---

1. I § 1, stk. 1, nr. 2f, 3. pkt., ændres »varmeproduktion.« til: »varmeproduktion,« og 4. pkt., ophæves.

2. § 3, stk. 7, 2. pkt., ophæves.